

KONSOLIDEERITUD
MAJANDUSAASTA
ARUANNE **20
21**

Sisukord

- 03 Juhatusesimehe pöördumine
- 04 2021. aasta ajajoon
- 10 Inimesekeskus, parim patsiendikogemus
- 18 Meie töötajad
- 24 Ravitegevus
- 34 Teadus- ja arendustegevus
- 38 Tugivaldkonnad
- 44 Kliinikumi haiglad ja kiirabi
- 47 Lõuna-Eesti Haigla AS
- 48 Valga Haigla AS
- 49 Põlva Haigla AS
- 50 Tartu Kiirabi SA
- 52 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Fotod:

Tartu Ülikooli Kliinikum, Evelin Lumi, Andres Tennus, Jane Vosso, Liis Reiman

Ärinimi:

Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum

Registrikood: 90001478

Juriidiline aadress:

L. Puusepa 1a, Tartu 50406

+372 731 9401

E-post:

kliinikum@kliinikum.ee

www.kliinikum.ee

Juhatusesimehe pöördumine

Kirjutamise hetkel, peaaegu täpselt kaks aastat hiljem, kui algas kogu maailma puudutanud pandeemia pööre, tahaksin ma väga öelda, et meie pingutused on tehtud ning et saame seada fookuse ainult uutele väljakutsetele ja arengutele. Paraku ei ole see veel võimalik. Ainult aeg näitab, kas elame uues reaalsuses või saab loota selle lõppemisele.

2021. aasta tõi nii Tartu Ülikooli Kliinikumile kui ka kogu tervishoiusüsteemile kaks pandeemialainet ja niisamuti kaks plaanilise ravitöö taastamise pingutust. Oleme lahendanud kriisi, ent jätkuvalt pidanud prioriteediks ka teiste, pandeemiaga mitteseotud patsientide ravimist. Kliinikumi ravi rahastamise leping on täidetud nii hästi, kui see ühel aastal kahe laine tingimustes võimalik on olnud. Saavutus on suurepärase ning ambulatoorses ravis isegi ületasime planeeritu. Teisalt ei saa jätta tähelepanuta 9% haigusjuhtudest, mis jäid olukorrast tingitult peamiselt plaanilises statsionaarses ravis täitmata.

Kliinikum oli terve 2021. aasta vältel ka elanikkonna COVID-19 vastu vaksineerimise eestvedajaks. Eesti esimese vaksineerimiskeskuse loomine, vaksineerimise laiendamine linna- ja maakonnakeskustesse ning koostöö omavalitsusega on olnud eeskujuks kogu Eestile.

Patsiendi sujuvaks liikumiseks tervishoiusüsteemis, alates diagnoosist ja lõpetades soovitatavalt tervenemisega, on väga oluline haiglate tihe koostöö perearstidega. Selle parandamiseks alustasime 2021. aastal regulaarseid kohtumisi perearstidega, et vaadata üle patsiendi teekonnad perearsti juurest haiglasse ja tagasi. Eriti oluline on tugevdada koostööd e-konsultatsioonide osas. E-konsultatsioonid on jätkuvalt tulemuslik viis parandada õigeaegse eriarstiabi kättesaadavust, millest võidavad nii patsiendid, perearstid kui ka eriarstid.

Kliinikum jätkas 2021. aastal eelnevalt plaanitud muudatustega. Vastavalt struktuuri- ja juhtimisreformiga kavandatule astus ametisse nii neljaliikmeline juhatus kui ka laiem juhtkond. Ravijuhtimise, õenduse ja patsiendikogemuse ning teadus-arendustegevused on esindatud juhatuses tasemel, et Kliinikum oleks ülikoolihaigla selle parimas tähenduses. Oleme kaasajastanud arengufondi, selleks et süstemaatiliselt rakendada teaduse ja innovatsiooni tulemusi patsiendi teenistusse. Tööd alustas ka patsienditeenus. Meie meditsiiniliste üksuste struktuur on konsolideeritud kuueks kliiniliseks valdkonnaks, mille juhid osalevad samuti juhtkonna töös. Juhtimis- ja töökultuuri muudatused tehakse Tartu suurimas asutuses rahulikus tempos tasakaalustatult ja osapooli kaasavalt.

Rahulikus tempos on tõusnud ka meie töötajate rahulolu Kliinikumi kui tööandjaga – Kliinikumis töötamisega on väga rahul või pigem rahul 91% töötajatest. Rõõm oli näha töötajate ühtekuuluvustunnet Kliinikumi ühistel sündmustel – nii suve- kui aastalõpukontserdil –, kus võtsime ühiselt üksteise jaoks aega.

Mitte vähem oluline ei ole ka haiglaravi vajavate patsientide rahulolu tõus, mida näitasid kevadel läbi viidud rahulolu-uuringu tulemused. Sõltumata keerulistest aegadest jäi Kliinikumi haiglaraviga väga rahule koguni 80% patsientidest.

2021. aasta oli taaskord täis üllatusi ja väljakutseid ning keegi ei tea, millega võib omakorda üllatada aasta 2022. Kindel on aga see, et sõltumata erinevatest suundadest puhuvatest vastutuultest tahame me jätkuvalt aktiivselt mõjutada Eesti tervishoiu maastiku kujunemist. Meie senine kogemus on näidanud, et ükskõik, mis tuleb, me saame sellega üheskoos hakkama.

Priit Perens
Juhatusesimees

2021. aasta ajajoon

JAANUAR

- 15. jaanuaril toimunud Tartu Ülikooli Kliinikumi nõukogu koosolekul kinnitati juhatuse uus neljaliikmeline struktuur. Lisaks said heakskiidu nii 2021. aasta tegevuseesmärgid, eelarve kui ka rakenduskava struktuuri- ja juhtimisreformi elluviimiseks.
- 2021. aasta alguses liitus Tartu Ülikooli Kliinikumi naistekliinikuga Tartu Seksuaaltervise Keskus, mis avardeb meie võimalusi koostöös, sealhulgas noortele mõeldud ennetustegevuse ja nõustamise korraldamisel.
- Jaanuaris võttis Kliinikum endale eesmärgiks panustada nii töötajate, patsientide kui ka kogu elanikkonna vaktsineerimisse COVID-19 vastu. 2021. aasta lõpuks oli Kliinikumi vaktsineerimismeeskond teinud rohkem kui 155 000 vaktsiinisüsti.

VEEBRUAR

- 18. veebruaril toimunud Tartu Ülikooli Kliinikumi nõukogu koosolekul valiti uued Kliinikumi juhatuse liikmed. Õenduse ja patsiendikogemuse juhiks valiti Ilona Pastarus ning teadus- ja arendustegevuse juhiks professor Joel Starkopf. Juhatuse liikmete ametiaeg algas 1. aprillil 2021.
- Veebruaris, Eesti Vabariigi aastapäeva eel, tunnustas president Kersti Kaljulaid teenetemärgiga kolme Kliinikumi töötajat.
 - Eesti Punase Risti III klassi teenetemärgi pälvis lastepsühhiaater dr Inna Lindre.
 - Eesti Punase Risti IV klassi teenetemärgi andis president kliinilisele lapsepsühholoog-psühhoterapeudile Katrin Pruulmannile.
 - Eesti Punase Risti V klassi teenetemärgi pälvis Kliinikumi arst-resident Ashwath Venkatasubramanian, kes abistas Kuressaare Haiglat 2020. aasta kevadel COVID-19 kriisis.

MÄRTS

- Märtsikuus alustas Tartu Ülikooli Kliinikumi silmakliinik ambulatoorseid vastuvõtte Tartu Tervisekeskuses, eesmärgiga parandada vastava eriala arstiabi kättesaadavust linna erinevates piirkondades. Tartu Tervisekeskuses seati sisse nii arstikabinet kui ka kaks uuringuruumi. Vastuvõtte teevad mitmed silmakliiniku arst-õppejõud ning arst-residendid. Ühtlasi avati õe vastuvõtt kuiva silma sündroomiga patsientidele.
- Märtsikuus laiendas Tartu Ülikooli Kliinikumi meestekliinik tegevust Ida-Virumaale, avades meesterahvastele mõeldud vastuvõtud Narva linnas. Laienemise eesmärk oli parendada mehespetsiifiliste teenuste osutamist Narvas. Kliinilise tegevusega alustamine Narvas kohapeal on väga oluline samm patsiendikeskse lähenemise suunas ning võimaldab pakkuda väga heal tasemel androloogilist abi kohalikele elanikele.
- 24. märtsil otsustasid Tartu Ülikooli Kliinikum ja Tartu Kiirabi ulatada abikäe Põhja-Eesti haiglatele. Lõuna ja Põhja meditsiinistaapide vahel sõlmiti kokkulepe, mille tulemusel raviti põhja regiooni COVID-19 patsiente ka Kliinikumis ja teistes Lõuna meditsiinistaabi haiglates.

APRILL

- 1. aprillil alustas tööd uus neljaliikmeline juhatus, kuhu kuuluvad juhatuse esimees, ravijuht, õenduse ja patsiendikogemuse juht ning teadus- ja arendustegevuse juht. Lisaks moodustati Kliinikumi laiem juhtkond.
- 27. aprillil avas ukse Tartu vaktsineerimiskeskus A. Le Coqi spordihoones (Ihaste tee 7), kus seadis end sisse Kliinikumi vaktsineerimismeeskond. Vaktsineerimiskeskuse rajamine oli Tartu linna, Tartu Ülikooli Kliinikumi ja Tartu Kiirabi ühine ettevõtmine, mille eesmärk oli tagada vaktsineerimisvõimekus suuremas mahus ja kiirendatud korras.
- 27. aprillil alustasid Kliinikumi koduõed osalemist kodus elavate liikumispuudega inimeste vaktsineerimises. Koduõenduse meeskondade poolt läbiviidava kodus vaktsineerimise eesmärk on tagada ka nende inimeste vaktsineeritus, kelle liikumine tervishoiuasutusse ei ole võimalik.

MAI

- 1.–31. mail viidi Tartu Ülikooli Kliinikumis läbi rahulolu-uuring statsionaarse ravi patsientide seas. Küsitluse tulemustest selgus, et Kliinikumi patsientide üldine rahulolu haiglaraviga on läbi aegade kõrgeim – väga rahul olevaid patsiente on koguni 80%.
 - “Eelmine haiglaravil viibivate patsientide rahulolu-uuring viidi läbi 2019. aastal ning arvestades vahepealseid ootamatuid aastaid tervishoius, oleme väga huvitatud patsientide arvamustest,” lausus juhatuse liige Ilona Pastarus.
- 1. mail alustas Tartu Ülikooli Kliinikumis tööd teadusarendusteenistus, mis loob teadus- ja arendustöö tegemiseks senisest kontsentreerituma ja tugevama üksuse.
 - “Õppe- ja teadustöö on kaks valdkonda, mis teevad haiglast ülikoolihaigla. Teadusarendusteenistuse eesmärk on, et meie patsientidele oleks tagatud parim võimalik teaduspõhine ravi. Teadustöö peab olema alus kliiniliste ainete õpetamisele, aga kindlasti ka vahend ja meetod meie ravipraktikate arendamisele, ravitöö tulemuste analüüsile, ravikvaliteedi parandamisele,” lausus juhatuse liige, teadus- ja arendustegevuse juht professor Joel Starkopf.
- 10. mail avati Tartu Ülikooli Kliinikumi kopsukliinikus uus torakaalkirurgia ja kopsusiirdamise osakond. Osakonna loomise ajendiks oli suurendada võimekust erinevate rindkere kirurgiliste haigustega patsientide diagnostikaks ja raviks. Torakaalkirurgia ja kopsusiirdamise osakonna juhataja on Eesti kopsusiirdamise eestvedaja dr Tanel Laisaar, osakonna õendusjuht on Kairi Sarapuu.
- 12. mail, rahvusvahelisel ödede päeval, tunnustas president Kersti Kaljulaid Kliinikumi töötajaid Aasta Õe ja Aasta Hooldustöötaja tiitlitega.
 - Aasta Õe tiitli laureaat Angelika Lall on töötanud Tartu Ülikooli Kliinikumis õena 31 aastat. Ta on andnud suure panuse iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse arendamisse nii Kliinikumis kui ka kogu Eestis.
 - Aasta Hooldustöötaja tiitli laureaat Margit Hünnonen on töötanud hooldajana viimased kuus aastat. Esimeste tööaastate järel hooldekodus asus Margit Hünnonen Kliinikumis tööle esmalt erakorralise meditsiini osakonnas ning seejärel kaks aastat tagasi intensiivravi osakonnas.

- 27. mail pälvis Tartu Ülikooli Kliinikumi elutöö preemia dr Toomas Väli, kes on olnud pikaajaline maksasiirdamise eestvedaja Eestis. Dr Toomas Väli elutöö on jätnud nii Kliinikumi kui Eesti tervishoidu tervikuna äärmiselt olulise jälje.
 - “Teda iseloomustab sügav pühendumus oma tööle ja püüd olemasolevatest piiridest väljapoole. Uute meetodite kasutuselevõtt meditsiinis on väga suure töö tulemus. Dr Toomas Väli panus alustamaks oma meeskonnaga esmakordselt maksasiirdamist Eestis on selle ehe näide. Meie patsientide jaoks oluliste edusammude taga on selle ala entusiastide aastatepikkune, väsimatu töö,” ütles ravijuht dr Andres Kotsar.

- 28. mail pandi nurgakivi Tartu Ülikooli Kliinikumi meditsiinilinnaku uutele ravikorpustele, sealhulgas uuele lastehaiglale. Maarjamõisa III ehitusjärgu käigus rajatakse uued M-korpus ning C-korpus.
- Maikuus nimetati Kliinikum Scandiatransplanti täieõiguslikuks liikmeks. Nüüdsest kuulub elundisiirdamiskeskusi liitvasse organisatsiooni koos Eestiga kümme keskust kuuest riigist. Täieõigusliku liikme lisandumine on Scandiatransplanti ajaloos esmakordne ning eeldas organisatsiooni põhikirja muutmist. Scandiatransplanti liitumine on märgiline tähis mitte ainult Tartu Ülikooli Kliinikumile, vaid kogu Eesti meditsiinile.

JUUNI

- 1. juunil alustas Tartu Ülikooli Kliinikumis tööd patsienditeenistus, mille tegevust juhib juhataste liige, õenduse ja patsiendikogemuse juht Ilona Pastarus. Patsienditeenistus suunab Kliinikumi parima patsiendikogemuse loomisel.

“Meie eesmärk on inimesekeskne tervishoid. See tähendab tegevusi, mis ei väärtusta pelgalt patsienti, vaid pakuvad abi ka patsiendi lähedastele ning toetavad neid, kes haiglas nende patsientide tervise ja heaolu eest igapäevaselt professionaalselt hoolt kannavad,” ütles Ilona Pastarus.

- 18. juunil toimus Tartu Ülikooli Kliinikumi stomatoloogia kliiniku pikaajalisele Raekoja platsis tegutsemisele pühendatud tänukontsert. Kliiniku kolimine algas pärast lõpusündmust ja toimus järkjärgult osakondade kaupa. Et pakkuda patsientidele parimat kaasaegset ravi uusimate seadmetega, koliti L. Puusepa 1a majja Maarjamõisa meditsiinilinnakus, kus alustati täies koosseisus tööd 12. juulil.

- Juunikuus alustas tööd Tartu Ülikooli Kliinikumi kaasasündinud südamerikete kompetentsikeskus. Keskuse eesmärk on pakkuda patsientidele Eestis ainulaadset multidistsiplinaarset kirurgilist ja invasiivset ravi ning diagnostikat erialaspetsialistide poolt, kasutades selleks senist ligi 60-aastast kogemust.

“Kaasasündinud südamerikked on südame ja suurte veresoonte väärarendid, mis esinevad juba lapse sünnil. Eestis sünnib aastas kuni 120 kaasasündinud südamerikkega last, kellest ligi pooled vajavad südamerikke tõttu operatsiooni,” selgitas Kliinikumi südamekliiniku südamekirurg ja kaasasündinud südamerikete kompetentsikeskuse koordinaator dr Raili Ermel.

JUULI

- 12. juulil algas Kliinikumi ja Tartu linna suvine vaktsineerimise teavituskampaania "Avatud Tartu", et anda linlaste vaktsineerimisele uut hoogu ja hoida Tartut avatuna ka sügisel.

- 27. juulil võitis Eesti epeenaiskond, kuhu kuuluvad ka Kliinikumi töötajad, olümpiakulla. Naiskonda kuulus Kliinikumi traumatoloogia osakonna õde Julia Beljajeva ning tugimeeskonna liige oli ka füsioterapeut Tauno Koovit, kes töötab Kliinikumis ambulatoorse taastusravi osakonna juhatajana.

- Juulikuust alates on Tartu Ülikooli Kliinikumi patsientidel võimalus ise osaleda patsiendiohutuse arendamisel, teavitades ohujuhtumitest, mida nad ravikeskkonnas märkavad või kogevad. Selline patsientide ja lähedaste kaasamine ohujuhtumite registreerimisse on esmakordne Eestis ning järgmine samm inimesekesksema tervishoiu poole.

“Seni on patsiendid oma häälega enim saanud kaasa lüüa erinevate rahulolu-uuringute, ettepanekute süsteemi ning Kliinikumi patsientide nõukoja kaudu. Nüüdsest on võimalus osaleda ka patsiendiohutuse tagamisel,” ütles Tartu Ülikooli Kliinikumi õenduse ja patsiendikogemuse juht Ilona Pastarus.

AUGUST

- 3. augustil avati Kliinikumipeahoones vaktsineerimise võimalus patsientidele ja nende lähedastele. 6. augustist peatus Tartu Ülikooli Kliinikumi ja Tartu linna vaktsineerimisbuss nii linnaruumis kui tegi ka väljasõite Tartumaa erinevatesse sihtkohtadesse, et võimaldada inimestele vaktsineerimist mugavalt ja kiirelt kodukoha lähedal.

- 28. augustil külastas peaminister Kaja Kallas Tartu vaktsineerimiskeskust ja tunnustas Tartu tegevust vaktsineerimisel. Kaja Kallase hinnangul on Tartu vaktsineerimise korraldusega hästi hakkama saanud.

Iga omavalitsuse roll on olla aktiivne osaline selles protsessis. See on meie kõigi huvides, kui saame hoida ühiskonna avatud,” lisas peaminister.

- 30. augustil toimus Eesti Rahva Muuseumi suvelaval Kliinikumi töötajatele pühendatud tänukontsert, millega tänati kõiki keeruliste ja enneolematute COVID-19 hetkede ületamise eest. Kontserdil esinesid ansambel Traffic ning Birgit Sarrap ja Ott Lepland ansambliga The Swingers, vahepauside eest hoolitses Tõnis Niinemets.

SEPTEMBER

- 1. septembril Tartu Raekojas toimunud ümarlaval koos president Kersti Kaljulaidiga jagasid Tartu linna, Tartu Ülikooli Kliinikumi, Tartu Kiirabi ja koolide esindajad oma kogemusi vaktsineerimise korraldamisel Tartus ning arutleti edasiste sammude üle viiruse kontrolli all hoidmisel. Kliinikumi ravijuht dr Andres Kotsar avaldas heameelt, et inimesed on usaldanud Kliinikumi vaktsineerimis-meeskonda.

“Meie initsiatiiv saavutada kõrge vaktsineeritus on olnud ajendatud soovist tagada võimalikult tavapärane elu kolmanda laine eel ning seeläbi ennetada liigset survet tervishoiusüsteemile,” ütles dr Kotsar. Ta rõhutas, et vaktsineerimine on COVID-19 patsientide ravimise kõrval üks osa Kliinikumi töötajate igapäevasest võitlusest pandeemiaga.

- 1. septembril pälvis Tartu Ülikooli Kliinikumi keskkonnaalane tegevus Keskkonnaagentuuri poolt omistatud kõrgeima kvaliteedimärgi – EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) registreeringu, mis kinnitab, et Kliinikumi keskkonnajuhtimise süsteem vastab kõrgeimale keskkonna standardile. Kliinikum on esimene haigla Eestis ja Baltimaades, kelle keskkonnajuhtimist nii kõrgelt tunnustatakse.

“Oleme seadnud endale eesmärgiks osutada tervishoiuteenuseid ümbritsevat elu- ja looduskeskkonda säästes ning vähendada oma tegevusega kaasnevat negatiivset keskkonnamõju,” sõnas Tartu Ülikooli Kliinikumi juhatuse esimees Priit Perens.

- 2. septembril avas Tartu Ülikooli Kliinikum Kvartali keskuses pidulikult uue rinnakabineti, silmakabineti ja hambaröntgeni kabineti, mis on varustatud uusima meditsiiniaparatuuriga. Keskklinna laienemise eesmärk on liikuda patsientidele lähemale ning suurendada teenuste kättesaadavust.

- 6. septembril valisid meditsiinitudengid Tartu Ülikooli Kliinikumi atraktiivseimaks tööandjaks. Tööandja brändingu agentuur Instar EBC viis aprilli- ja mai kuus juba 12. korda läbi üle-eestilised kõrgkoolide, kutsekoolide ja kogenud töötajate tööootuste ja tööandja maine uuringud, millele vastas kokku 9000 inimest.

- 15. septembril alustasid Tartu Ülikooli Kliinikumis tööd kliiniliste valdkondade juhid, kelle ülesandeks on koordineerida valdkondadesse kuuluvate struktuuriüksuste kõrgetasemelise ravitöö korraldamist meditsiinilistel erialadel, integreerituna õppe-, arendus- ja teadustööga, koostöös ravijuhi, teadus- ja arendustegevuse juhi, valdkondade struktuuriüksuste juhtide ja Kliinikumi teiste struktuuriüksuste töötajatega ning Kliinikumi partneritega.

“Mul on hea meel tervitada Kliinikumi juhtkonna liikmetena professor Aare Märtsonit, professor Külli Kingot, dr Alar Irsi, kaasprofessor Sven Jannot, dr Jaan Sütti ning professor Margus Punabit,” lausus Kliinikumi juhatuse esimees Priit Perens.

OKTOOBER

- 1. oktoobril avas Kliinikum uutes Kvartali keskuse vastuvõtukabinettides täiendava võimaluse vaktsineerida COVID-19 vastu.
- 1. oktoobril täitis Tartu Ülikooli Kliinikumi ühendlaboril 25 aastat tegutsemist – ühendlabor loodi 1996. aastal eesmärgiga tsentraliseerida Kliinikumi ravi- ja diagnostiliste laboratoorne tegevus ja koondada see ühte juhtimise alla.
- 5. ja 6. oktoobril viibisid Tartu Ülikooli Kliinikum kohtvisiidil Euroopa Vähiinstituutide Organisatsiooni (Organisation of European Cancer Institutes, OEI, www.oeci.eu) audiitorid. Kohtvisiit oli osa Kliinikumi kliinilise vähikeskuse reakrediteerimisest. Audiitoritele avaldasid visiidi käigus muljet Kliinikumi suurepärane ravi- ja töökeskkond, diagnostiline võimekus, koostöö ülikooliga, personali koolitusvõimalused, kliiniliste uuringute keskus, apteegi võimekus, vähiennetuse programmid ja mobiilsed kabinetid ning aktiivne ja kaasatud patsientide nõukoda. Auditi lõppraport ja ettepanekud parendusteks esitati Kliinikumile 2022. aasta jaanuaris.
- 8. oktoobril andis Tartu Ülikooli Kliinikum üle teadustöö preemia. Preemia määratakse ühele Tartu Ülikooli arstiteaduskonna aastapäeva ürituste raames toimival õppejõudude ja teadurite teaduskonverentsil esitatavale kliinilise suunitlusega teadustöö autorile või autorite kollektiivile. Preemia pälvis lastekliiniku kolleegide uurimistöö „Hilise postprandiaalse hüperglükeemia kontrollimine kahelainelise insuliinibooluse abil esimest tüüpi diabeediga lastel“, mille autorid on Mari Lukka, Vallo Tillmann ja Aleksandr Peet.

- 22. oktoobril kohtus president Alar Karis Tartu Ülikooli Kliinikumi juhatuse esimehe Priit Perensi, Põhja-Eesti Regionaalhaigla juhatuse esimehe Agris Peedu, Lääne-Tallinna Keskhaigla juhatuse esimehe Arkadi Popovi ning Ida-Tallinna Keskhaigla juhatuse esimehe Tarmo Bakleriga. Kohtumise järel juhtis president tähelepanu sellele, et iga Eesti inimene peaks praegu mõtlema sellele, mida ta saaks ise ära teha selleks, et arste, õdesid ja hooldajaid aidata.
- Oktoobris täienes Tartu Ülikooli Kliinikumi nõukogu koosseis – uue nõukogu liikmena liitus sotsiaalministeeriumi kantsler Maarjo Mändmaa ning seoses Maris Jesse töö lõppemisega nõukogu liikmena, valis nõukogu uueks esimeheks Tartu Ülikooli teadusprorektori Kristjan Vassili.

NOVEMBER

- 5. novembril alustas Tartu Ülikooli Kliinikumis tööd harvikaiguste kompetentsikeskus, kus keskendutakse haruldaste haiguste ehk harvikaiguste diagnoosimisele, jälgimisele ja ravile. Keskuse meeskonna eesmärk on aidata harvikaigusega patsiendil ja tema pereliikmel leida parim tee tervisemuredega toimetulekuks. Et harvikaiguste diagnoosimine on keerukas ja vajab erinevate erialaspetsialistide tähelepanu, on oluline koondada valdkonna kompetents ühtsesse multidistsiplinaarsesse keskusesse.
- “Suurepärane, et kliinikum selle ära tegi! Oleme Lastefondis olnud aastaid tunnistajaks, kui keeruline oli harvikaiguse diagnoosi saanud peredel leida abi ja ravivõimalusi, saada infot ning murda läbi sotsiaalsüsteemiga kaasnevast bürokraatiast. Harvikaiguste kompetentsikeskuses on nüüd kõik ühes kohas,” ütles Siiri Ottender-Paasma.
- Novembris algas Eesti Haigekassa ja Tartu Ülikooli Kliinikumi teavituskampaania, et innustada inimesi täitma organidoonoriks olemise tahteavaldust ja julgustada neid lähedastega teemast rääkima. Eestis on elundidoonorluse tahteavalduse täitnud vaid 2,1% täiskasvanud elanikkonnast. Eesmärk on nelja aasta jooksul tõsta tahteavalduste määr 10%-ni.

DETSEMBER

- 13. detsembril toimus Tartu Ülikooli Kliinikumi aasta-lõpukontsert. Apraadihase sisehoovis toimunud kontserdil anti üle traditsioonilised tunnustused doktoritöö kaitsnud ning kolleegipremia pälvinud kolleegidele, aga ka jõuluvideote konkursi esikolmikule.
- 29. detsembril tunnustati Tartu Raekoja platsil Tartu aasta teo väljakuulutamisel ühe silmapaistvaima teona ka kogu Eestile head eeskuju andnud Tartu vaktsineerimiskeskust, mille üks loojatest oli Kliinikum. Varem on keskuse tööd tunnustanud oma visiitidel nii president Kersti Kaljulaid kui ka peaminister Kaja Kallas.
- Detsembris akrediteeriti Tartu Ülikooli Kliinikumi verekeskus vastavalt ISO 15189:2013 standardi “Kvaliteedi ja kompetentsi erinõuded meditsiinilaboritele” nõuetele. Akrediteerimine hõlmas kõiki verekeskuse laboreid: verekabinetti, patsientide ja doonorite laborit. Akrediteeringu pälvisid kõik hindamiseks esitatud meetodikad ning akrediteering kinnitab, et verekeskuse laborite meetodikad vastavad rahvusvahelisele standardile.
- Detsembris liitus Tartu Ülikooli Kliinikum programmiga Rohetiiger, mille eesmärk on viia asutuste majandustegevused kooskõlla ja tasakaalu keskkonnaga. Liitudes Rohetiigri programmiga, saab Kliinikum jagada oma kogemust ka teistega ning ühtlasi kuulda teiste ettevõtete ideedest ja elluviidud mõtetest ning projektidest.

Inimesekesksus, parim patsiendi- kogemus

Patsiendi ja lähedaste vajaduste mõistmine toob kaasa parema patsiendikogemuse ning aitab kujundada patsiendisõbralikku haiglateskkonda.

Patsientide rahulolu tõus vaatamata pandeemiale on tunnustuseks meie töötajatele

Patsientide tagasiside aitab meil kavandada tervishoiuteenuseid just patsientide ja perede ootustest ning kogemustest lähtuvalt. Pärast aastast pausi viisime 2021. aasta maikuus läbi rahuloluküsitluse haiglaravil viibinud patsientide seas. Tulemustest selgus, et Kliinikumi patsientide üldine rahulolu oli aegade kõrgeim – 80% patsientidest jäi haiglaraviga väga rahule (2019: 77%) ja ligi 20% patsientidest jäi üldiselt rahule. Patsientidel tuli COVID-19 pandeemiast tulenevalt kogeda mitmeid töökorralduse muutusi, mistõttu on patsientide kõrge hinnang tervishoiutöötajate usaldusväärsusele, kättesaadavusele, oskustele ja empaatialle meile väga oluline tagasiside.

Enim tõusis patsientide rahulolu haiglaravil viibides operatsioonidega seotud selgituste osas (13,7% võrra), samuti kiire abiga valu leevendamisel (9,7%) ning teabega uuringute ja protseduuride kohta (7,5%). Patsientide suuremad ootused on seotud selgitustega koduseks toimetulekuks pärast haiglaravi, teabega erinevate raviviiside ja -võimaluste ning ravimite ja nende kõrvaltoimete kohta.

Patsientide ja lähedaste tagasiside aitab meil näha tervishoiusüsteemi patsiendi vaates ning pingutada inimeste heaolust lähtuvate lahenduste leidmisel ja rakendamisel.

Patsiendikogemuse mõistmine aitab liikuda inimesekeskse tervishoiu suunas

Kliinikumi patsientide nõukoda (KPN) on 2019. aastast meie ekspertgrupiks patsientide teekonna kujundamisel. KPN osales näiteks Kliinikumi arengukava koostamisel, patsiendiohutuse arendamisel, COVID-19 vastu vaktsineerimise sõnumite loomisel, rahulolu küsimustikule tagasiside andmisel ja vähikeskuse auditeerimisel. Alates 2021. aasta lõpust on patsientide nõukoja tegevusse kaasatud ka võrgustunud haiglate esindajad.

Meie koostöövõitluseks võib lugeda:

- tegevused haiglateskkonna parandamisel;
- kodulehe arendamise ja sõnumite kujundamise tervishoiukriisi ajal;
- patsientidele mõeldud küsimustike tagasisidestamise;
- patsiendiohutusega seotud juhtumitest teavitamise võimaluste laiendamise;
- Kliinikumi vähikeskuse akrediteerimise protsessis osalemise;
- Kliinikumi teadus-arendusnõukojas osalemise.

Juunis 2021 osales Kliinikum rahvusvahelises liikumises „Mis on Sinu jaoks oluline?“ („What Matters to You?“), mille eesmärgiks on julgustada sisukaid vestlusi patsientide ja nende lähedaste ning tervishoiutöötajate vahel. Vestlused aitavad tervishoiutöötajatel mõista, mis on patsiendi jaoks kõige olulisem, sest patsiendid on oma vajaduste eksperdid. Kokku viidi läbi 57 vestlust, lisaks toimus küsitlus sotsiaalmeediakanalites. Olulised märksõnad vestlustest olid: suhtlemine ja suhtumine, informeerimine vajadus, kaasamine, valuravi ja toitumine haiglas, rahulik keskkond ning turvatunne lähedastelt.

Lastekliiniku neonatoloogia osakonnas ning anestesioloogia- ja intensiivravi kliiniku lasteintensiivravi osakonnas alustati Turu Ülikoolis välja töötatud **teadus-arendusprojektiga „Lähedane koostöö lapsevanematega“ („Close collaboration with parents“ (CCP)).** See on tõenduspõhine hariduslik programm vastsündinute intensiivraviga tegelevate osakondade töötajatele, mille raames koolitatakse nii arste, õdesid kui hooldustöötajaid, et muuta osakondade tegevus perekesksemaks. Projekti eesmärgiks on õpetada personali toetama lapsevanema-lapse suhet, et lapsevanemad oleksid partneriks haige lapse raviprotsessis ja hoolduses. Kaugtulemusena muutub lapsevanema suhe oma lapsega, väheneb ärevus ja depressioon ning sellega avaldub positiivne mõju lapse arengule. Paralleelselt õppeprotsessiga viiakse läbi teadusuuringud, mis võimaldavad hinnata CCP koolitusprogrammi mõju personalile, vanematele ja osakonna töökultuurile perekeskse aspektist lähtuvalt.

Alustasime intensiivravitekkelise **deliiriumi ennetamise arendusprojektiga**, et parandada intensiivravipatsientide elukvaliteeti ning toetada patsiendi- ja perekeskst intensiivraviperioodil.

Anestesioloogia osakonna ja operatsiooniteenistuse koostöös valmis **video „Operatsioonitoa hea tava“**, mis aitab meeskonnatöö edendamise kaudu parandada patsiendikogemust operatsioonitoas.

Lastekliiniku protseduuritubades on kasutusele võetud lõbusate **animategelastega hologrammid**, mis aitavad lapse tähelepanu valulikult protseduurilt eemale juhtida ning ärevust leevendada.

Jätkame inimesekesksete raviteekondade kujundamisega

2021. aastal jätkasime insuldipatsiendi raviteekonna parandamisega, et raviteekond oleks sujuv ja vajalikud teenused patsientidele kodu lähedal kättesaadavad. Lisaks insuldipatsiendi raviteekonnale alustasime uute projektidega.

- Ambulatoorse taastusravi osakonnas käivitus augustis projekt „Südamehaigete taastusravi kaugteenusmudel – patsiendi raviteekond“.
- Detsembris alustas vähikeskus ettevalmistusi vähihaige patsiendi paikmepõhise raviteekonna projekti algatamiseks Kliinikumis. Alustasime meeskondlike seminaridega „Kuidas disainida inimesekeskset raviteekonda?“.
- Toitmisravi töörühm tegeles gastrostoomi vajava patsiendi raviteekonna tööserakendamisega.
- Tulevikusuunal teeme ettevalmistusi endoproteesimise juhtprojekti elluviimiseks.

Patsiendiinfo ja -õpetus on oluline osa patsiendikogemuse parendamisest

Kliinikumi **patsiendiinfo materjalides** antavad juhised on suunatud eelkõige sellele, et toetada patsiendi toimetulekut oma haiguse, teostatavate uuringute ja protseduuridega ning hilisema enesehooldusega. 2021. aastal koostati ja tõlgiti 17 uut infomaterjali (13 eestikeelset ja 4 venekeelset). Kokku on Kliinikumis kasutusel 481 (322 eestikeelset ja 159 venekeelset) Kliinikumi standarditele vastavat patsiendiinfo materjali. Materjale levitatakse nii trükistena kui ka kodulehel.

- Kliinikumi kodulehe rubriiki „Patsiendile“ on koondatud kogu info Kliinikumi teenustest, vastuvõttudest, ennetustegevustest, infomaterjalidest ja juhistest Kliinikumi teenuste kasutamisel. 2021. aastal külastati rubriiki „Patsiendile“ üle 1 miljoni ja kogu Kliinikumi kodulehte üle 3 miljoni korra.
- Kliinikumi hoonete avalikesse ruumidesse paigaldati lisaks 7 digiekraani (kokku 24), mille kaudu edastatakse patsientidele ja külastajatele operatiivselt infot Kliinikumi teenustest, käimasolevatest kampaaniatest ja antakse COVID-19 piirangutega seotud juhiseid.
- Statsionaarsete patsientide jaoks loodud telekanali „**Kliinikumi-TV**“ nähtavuse ulatust laiendati ja aasta lõpuks oli telekanal nähtav kõikides Kliinikumi hoonete statsionaarsetes palatites (**kokku 618 televiisorit**).
- Selleks, et toetada patsiente haiguste ennetamisel, haigusest taastumisel ja elukvaliteedi parandamisel, pakuvad Kliinikumi töötajad 2017. aastast patsientidele, nende lähedastele ja kogu elanikkonnale võimalust osaleda vestlusringides. Alates 2020. aastast toimuvad vestlusringid valdavalt virtuaalselt. 2021. aastal **toimus 22 e-vestlusringi**, kus jagati infot ja arutleti insuldi, silmatervise, hammaste tervise, onkoloogiliste haiguste ja peavalu teemadel.

322
patsiendiinfo materjali
üle 3 miljoni
kodulehe külastuse
24
digiekraani

- Kliinikumi sotsiaalmeediakanalite postitused on oluline osa Kliinikumi mainekujundusest ning info edastamisest kõikidele siht- ja sidusgruppidele. **Kliinikumi Facebooki lehte jälgib üle 9000 inimese**, sealhulgas Kliinikumi patsiendid ja külastajad, Kliinikumi ja teiste tervishoiuasutuste töötajad ning riigiasutuste, erialaliitude ja Kliinikumi asutajate esindajad. 2021. aastal tegi Kliinikumi kommunikatsiooniteenistus Kliinikumi Facebooki lehel 313 postitust, mis kajastasid Kliinikumi uudiseid, saavutusi, uuendusi ravitöös ja -meetodites, patsiendiinfot, COVID-19 vastu vaksineerimist ja piiranguid ning ennetusalast teavet. Postituste ulatus jäi vahemikku 1400–77 600 inimest.
- Naistekliiniku „Perekool“ on Moodle'i õpikeskkonnas e-kursusena kättesaadav nüüd ka inglise ja vene keeles.

Väärtustame patsiendiohutusele suunatud tegevusi

Patsiendi ohujuhtumite infosüsteemis (POI) registreeriti ja menetleti aasta jooksul 728 patsiendiohutust mõjutanud juhtumit (2020: 753 juhtumit). Suurim langus toimus traumadega seotud juhtumite osas, mida oli 2021. aastal umbes kolmandiku võrra vähem. Patsientide kukkumisega seotud juhtumeid oli 116 (2020: 183 juhtumit). Langustrendi põhjuseks võib pidada ennetustegevuste rakendamist suure kukkumiskiriskiga patsientidel. Ka vägivallajuhtumite arv langes 2020. aastaga võrreldes 18% võrra. **Vägivalla ennetamisega tuleb süsteemselt tegeleda, et haiglakeskkond oleks kõigile ohutu.**

37%
vähem patsientide
kukkumisega seotud
juhtumeid
18%
vähem
vägivallajuhtumeid

Enim registreeriti POI-s laboratoorsete, radioloogiliste või muude uuringutega seotud juhtumeid – neid oli 155, millest 45% (70 juhtumit) oli seotud vale või puuduva vötkoodiga proovinõul. Ehkki suur osa taolistest juhtumitest avastatakse töötaja enda poolt uuringu eel, peame hoolt kandma, et patsiendi identifitseerimise protsess toimuks rutiinselt enne igat tervishoiuteenuse osutamise eesmärgil toimuvat sekkumist.

Patsientide jaoks turvalise haiglakeskkonna tagamiseks tegeleme koostöös Tartu Ülikooli ja teiste partneritega patsiendiohutuse edendamise, osaledes patsiendiohutusalastes uuringutes ja projektides, koostades e-kursusi ja viies läbi meeskonnatöö koolitusi, korraldades ühiselt juhtumite arutelusid ja arendades ohujuhtumite registreerimise süsteeme.

Soovime aina enam kaasata patsiente ja nende lähedasi patsiendiohutuskultuuri arendamisse. 2021. aastal löime neile võimaluse teavitada meid patsiendiohutusega seotud juhtumitest Kliinikumi kodulehel.

Rahvusvahelise patsiendiohutuse päeva (17.09) raames avati Kliinikumis ämmaemanda nõuandeliin, eesmärgiga toetada rasedaid, sünnitanud naisi ja peresid ning pakkuda abi ka siis, kui tavapärased vastuvõtud on suletud. Nõuandeliin tegutses pilootprojektina septembrikuu lõpuni.

Lisaks pöördusime otse patsientide poole, et uurida nende kogemust seoses patsiendiohutusega. Suve lõpus osalesid Kliinikumi patsiendid nädala jooksul patsiendiohutuse kogemuse uuringus, millest võttis osa 54% sel perioodil statsionaarselt ravilt väljakirjutatud patsientidest (kokku 396 patsienti). Patsiendid hindasid positiivselt info ja selgituste arusaadavust, mis puudutas ravimeid ja kõrvaltoimeid ning vahetut haiglaajärgset perioodi. Lisaks andsid patsiendid hea hinnangu võimalusele pöörduda igal ajal töötajate poole mure või küsimusega. Tähelepanu vajava valdkonnana tulid esile patsiendi küllaldase identifitseerimise küsimused.

Uued õendus- ja ämmaemandusabi teenused on patsiendile lähemal

2021. aastal tõusis ödede ja ämmaemandate vastuvõttude ja koduviisiitide arv. Aasta jooksul toimus 122 062 ambulatoorset öe ja ämmaemanda vastuvõttu (2020: 110 203) ning tehti 14 326 koduviisiiti (2020: 11 634).

Jätkus kaugvastuvõttude areng, mis moodustas märkimisväärse mahu vastuvõttudest. 2021. aastal toimus 8720 kaugvastuvõttu (2020: 7680). Patsientide vajadusi arvesse võttes loodi uusi ning arendati varasemaid õendus- ja ämmaemandusabi teenuseid.

- Rinnaprobleemide korral pakuvad ämmaemandad nõustamisteenust Kvartali kaubanduskeskuses. Huvi kabinetide vastu on suur ja patsiendid kiidavad valitud asukohta.
- Silmakliinikus on kuiva silma sündroomiga patsientide vastuvõtt väga hästi käivitunud ja samateemaline e-vestlusring oli samuti menukas. Lisaks vastuvõtule Kvartali kaubanduskeskuses tegutseb silmakliinik ka Tartu Tervisekeskuses Annelinnas, et olla patsientidele lähemal. Konkursi „Kliinikumi ajamasin“ humoorikas võiduvideo tutvustas Rand Kalju raviteekonda köitvalt ja hoopis teise nurga alt.
- Alates aprillist pakuvad naistekliiniku ämmaemandad kõigile Tartu linna sünnitanud naistele sünnitusjärgset koduviisiiti. Maikuust alustas naistekliinik ämmaemandusabi osutamist L. Puusepa 1a tervisekeskuses. Vajadusel on tagatud ka imetamisnõustaja vastuvõtt.
- Paranes raseduskriisi nõustajate (RKN) kättesaadavus ambulatoorselt ja statsionaarselt. RKN väljakutsete arv suurenes eelneva aastaga võrreldes kahe kolmandiku võrra. Teenus on tagatud kogu statsionaarse ravi vältel, sh günekoloogia osakonnas ja lastekliinikus. Ambulatoorsete vastuvõttude maht suurenes 447 vastuvõtuni (2020: 310 vastuvõttu). Kliinikumi ämmaemand teeb raseduskriisinõustaja vastuvõtte kaks korda kuus ka kõigis tütarhaiglates.
- Psühhiaatrikliinik alustas koostööd perearstidega, et viia vaimse tervise öe teenus esmatasandile. Novembris avasime vaimse tervise öe vastuvõttu Mõisavahe tervisekeskuse patsientidele. Teenuse kättesaadavuse parandamiseks avame igal kuul ca 200 esmast öe vastuvõtuaega, et tagada saatekirjata patsientide ligipääs teenusele. Patsientide raviteekond eriarstiabis saab alguse vaimse tervise öega kohtumistest ning vajadusel jätkub interdistsiplinaarse ravimeeskonna käsitlemisega. **Võime öelda, et vaimse tervise öed on patsiendi raviteekonna tervisejuhid.**
- Saime vaimse tervise öe töölaual Mini rahvusvahelise neuropsühhiaatrilise intervjuu (MINI) 7.0.2, mis kujutab endast lühikest ja struktureeritud diagnostilist intervjuud. Selle kasutamine kliinilises töös võimaldab esmasel vastuvõtul hinnata patsiendi psüühikahäireid, kavandada edasist käsitlemist ja parandada esmase patsiendi raviteekonda. Kliinilises töös noorukitega võtsid öed kasutusele interpersonaalse psühhoteeraapia (IPT) meetodi. Krooniliste psüühikahäiretega patsientide paremaks abistamiseks on kliinikus käimas kriisikaardi projekt.
- Sügisel 2021 avati närvikliinikus insuldikoordinaatori vastuvõtt, endiselt toimib Parkinsoni tõve ja *Sclerosis multiplex*'i diagnoosiga patsientide nõustamistelefon.
- Kirurgiakliiniku ja hematoloogia-onkoloogia kliiniku baasil asusime arendama haava- ja stoomiöe teenuseid statsionaarsetes osakondades, mis on aidanud ühtlustada patsientide käsitlemist, dokumenteerimist ning koostööd erinevate osakondade vahel. Tegevust alustas haavaõdede töörühm.

11%

rohkem öe ja ämmaemanda vastuvõtte

23%

rohkem koduviisiite

44%

rohkem raseduskriisi nõustajate ambulatoorsete vastuvõtte

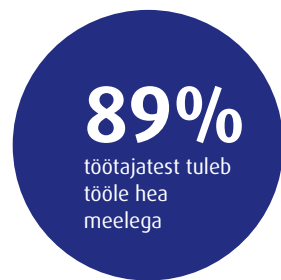
- Sisekliiniku päevaravis alustati anafülaksia ohuga patsientide vaksineerimist COVID-19 vastu.
- Oktoobris valmistasime koostöös Eesti Haigekassa ja kopsukliinikuga ette projekti eriöe teenuse (kodune ventilaatorravi) piloteerimiseks novembrist 2021 kuni märtsini 2022. Projekti eesmärgiks on testida tervishoiuasutuste välja töötatud valdkonnapõhiseid teenuseid, mis on olulised eriöe teenuse rakendamisel patsiendi raviteekonna vältel.
- Kevadel alustas tööd toitmisravi töörühm, et parandada toitmisravi kvaliteeti ning tagada patsiendi vajadustele vastav teenus kogu raviteekonna vältel. Hea koostöö raames Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefondiga on võimalik pakkuda koduse enteraalse toitmisravi teenusel olevate patsientide vanematele psühholoogilist tuge ja vähekindlustatud lapsevanemad saavad taotleda ravitoidu omaosaluse tasumist. Täiskasvanute toitmisravi meeskond teeb koostööd MTÜ Janno Puusepa Fondiga, kuhu toitmisravi vajavad patsiendid saavad pöörduda nii toitesegude ja sonditoitude soetamise toetuse saamiseks kui ka patsientide ja nende hooldajate nõustamiseks. Lisaks avati täiskasvanute toitmisravi öe iseseisvad vastuvõttud, kuhu saab suunata alatoitunud ja haiguspuhuse toitumisenõustamise vajadusega patsiendid.
- Ambulatoorse õendusabi osakonnas rakendus alates aastast 2020 vähihaigete kodune toetusravi, mis on patsientide poolt hästi vastu võetud. Seda näitas teenusele suunatud patsientide arvu tõus. 2021. aastal avatud palliatiivravi osakonnas on ambulatoorse teenuse jätkuna kavandatud koduõendusteenuse rakendamine ja kättesaadavuse tagamine palliatiivravi patsientidele.
- 2021. aastal oli ambulatoorse õendusabi osakonnas aktiivselt testimisel rakendus Dermtest, mis võimaldab saada eriarstidelt kiiremini konsultatsioone haavandite ja muude nahahaiguste edasise hoolduse osas.
- Sportmeditsiini osakonnas käivitus aprillis noorsportlaste terviseuuringute traumaennetusprogramm. Selle raames on noorsportlastele tagatud kohene ambulatoorse taastusravi osakonna füsioterapeudi vastuvõtt ja teraapia.
- Lastekliinikus avati öe vastuvõtt peavaluga laste ja nende perede nõustamiseks.

Meie töötajad

Kliinikumi suurim väärtus on pühendunud töötajad. Kliinikum püüab toetada töötajate kogukonnatunnet ning parandada nende motiveeritust ja rahulolu.

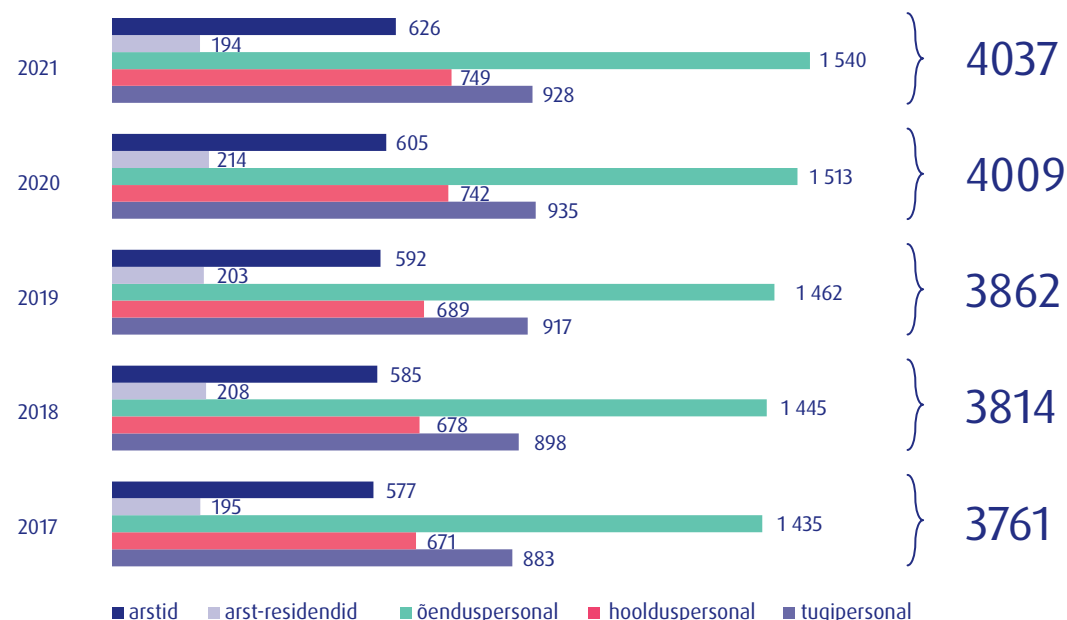
Töötajate rahulolu-uuringu andmetel on Kliinikumis töötamisega väga rahul või pigem rahul 91% töötajatest. Võrreldes eelmise aastaga on rahulolu on tõusnud 3% võrra ning ametigruppide vaates arstide ja õdede osas. Põetajate-hooldajate osas rahulolu langes. Enim ollakse Kliinikumis rahul oma töö sisuga. Vastused küsimustele tööelu ja töökorralduse kohta näitasid, et töötajad teavad täpselt oma tööülesandeid, saavad tööks vajaliku informatsiooni ning on rahul, et saavad töökohal oma oskusi ja teadmisi rakendada.

Eelmise aastaga võrreldes on rahulolu kõige rohkem kasvanud töötajate soodustustega (30%), Kliinikumi juhtimisega (12%) ja töökeskkonnaga (9%). Antud vastuste juures toodi korduvalt välja Kliinikumi kahte suurt sügis-talvist väliüritust, mis aitasid kaasa ühtse tööpere tunde tekkimisele. Samuti täpsustati, et Kliinikumi juhtimises on varasema ajaga võrreldes tehtud suur samm edasi, kuid oodatakse veel otsustavamalt tegutsemist. Töötajate rahulolu töö tasustamisega langes, seal ilmnisid ka erinevused töötajate ametigruppide vahel.

Rahulolu-uuringu tulemused näitasid, et Kliinikumi ja kliinikute/teenistuste juhtimise parandamine, töötasu tõstmine ning koostöö parandamine kliinikute/teenistuste sees ja vahel suurendab oluliselt töötajate rahulolu hinnangut.

Kliinikumis töötas 2021. aasta lõpu seisuga 4677 inimest (2020: 4588 inimest) 4037 ametikohal (2020: 4009 ametikohal). Võrreldes 2020. aastaga kasvas Kliinikumi tööpere 89 inimese võrra ehk 1,9%. Arste lisandus 3,9% ja õendustöötajaid 3,7%. Suurem osa töötajatest, täpsemalt 82,6% ametikohtadest, on otseselt seotud tervishoiuteenuse osutamisega. Kliinikumi tööjõu voolavus oli 2021. aastal 2,53%.

Tabel 1. Aasta lõpu seisuga täidetud ametikohad

Sarnaselt üldistele trendidele tervishoiusektoris on ka Kliinikumi töötajate seas naisi rohkem kui mehi.

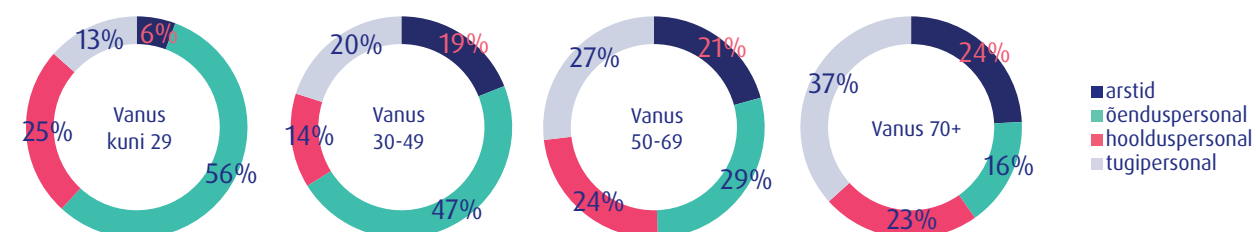

Ülikoolihaiglana õpetame Eesti arste, õdesid ja hooldajad, kes edendaksid meie tervishoidu tulevikus. Töötajate vanusegruppide näitajad ei sisalda residentide ega teisi spetsialiste.

Tabel 2. Töötajate vanuseline jaotus

	2017	2018	2019	2020	2021
Töötajate keskmine vanus	45	45	46	45	46
arstid	50	50	50	49	50
õenduspõhised	41	41	42	42	42
hoolduspõhised	48	48	48	47	48
tugipersonal	49	49	50	49	50

Töötajate vanusegrupid ametiliikide lõikes

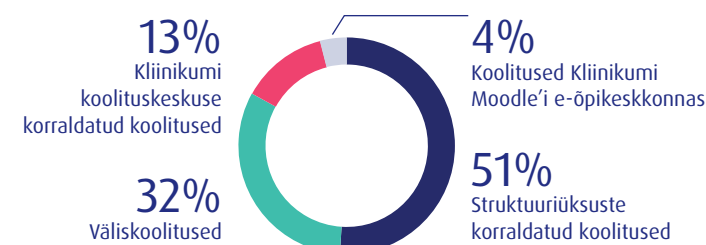
Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikumi 2021. aasta tööjõukulud koos sotsiaalmaksu ja tööandja töötuskindlustusmaksuga olid 145 778 682 eurot (2020: 128 366 356 eurot). Juhatuse ja nõukogu liikmete tasud maksudeta olid 2021. aastal 861 101 eurot (2020: 766 830 eurot). Juhatuse liikmega sõlmitud teenistuslepingu lõppemisel seoses volituste ennetähtaegse lõppemisega makstavate hüvitiste suurused on toodud raamatupidamise aastaaruande lisas nr 29 (Seotud osapooled). Nõukogu liikmetele nende ametist lahkumisel hüvitist ei maksta.

Koolitused on oluline osa inimeste arengust

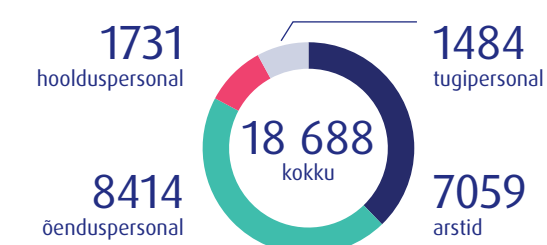
Kliinikumi töötajad läbisid täiendkoolitusi **113 936 akadeemilise tunni** ulatuses (2020: 84 814 akadeemilist tundi). Koolituskäike oli kokku 18 688.

Enesetäiendamine on ametist olenemata oluline kõikidele töötajatele. Koolitustest olid kõige populaarsemad kriitiliste kompetentside koolitused, sh „Taaselustamine kliinilisest surmast“, „Õendus- ja hooldustoimingud isolatsioonis patsiendil“ jms. Lisaks korraldati erialaspetsiifilisi koolitusi, nagu näiteks mürgistuste teabepäev ja Immuniseerimise koolitus. COVID-19 pandeemia on suurema tähelepanu alla tõstnud vajaduse toetada töötajate vaimset tervist. Kliinikum võimaldas mitmeid vaimse tervise toetamiseks mõeldud koolitusi, sh „Keskendumine ja tähelepanu“, „Õõvahetustega toimetulek ja terviseriskide ennetamine“, „Mälu ja mõtlemine“, mille käigus õpitut saab töötaja rakendada nii enda tasakaalus hoidmiseks kui ka patsientide toetamiseks.

Koolituste korraldus

Koolituskäigud

Kaasaegse haiglastruktuuri loomine

2020. aastal alustati ettevalmistustega teekonnaks, mille eesmärgiks oli viia tasakaalukalt ja kõiki osapooli kaasates läbi Kliinikumi struktuuri- ja juhtimisreformi muudatused. 2021. aastal jätkati teekonda eelneval aastal ette valmistatud kavandi elluviimisega.

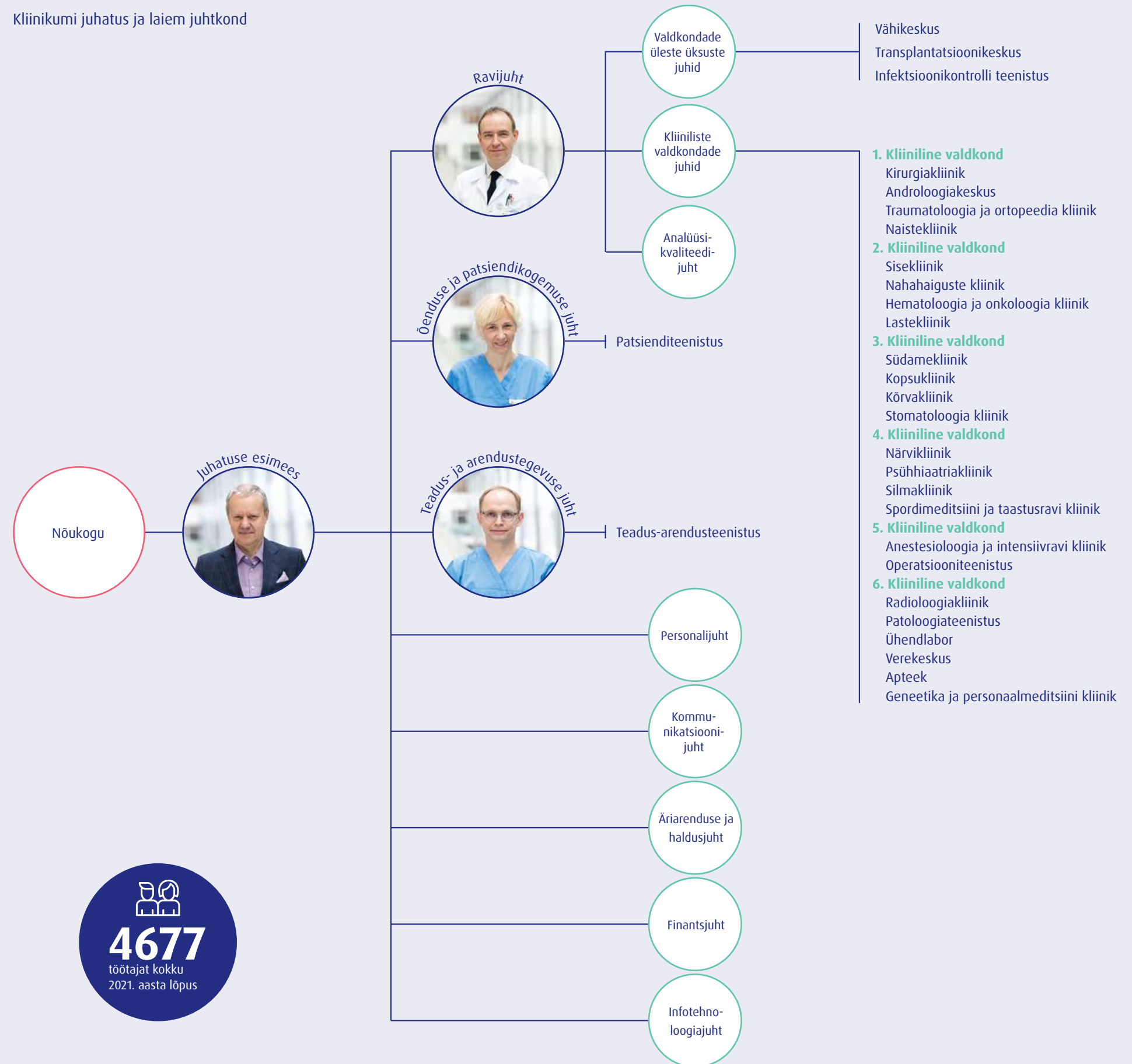
1. aprillil astus ametisse nii Kliinikumi neljaliikmeline juhatus kui ka laiem juhtkond. Neljaliikmelise juhatuse moodustavad lisaks juhatuse esimehele ehk tegevjuhile kolm juhatuse liiget – ravijuht, õenduse ja patsiendikogemuse juht ning teadus- ja arendustegevuse juht. Uute juhatuse liikmete vastutusvaldkonnad defineeriti ümber selleks, et juhatuses oleks selgelt esindatud kõik Kliinikumi põhitegevused: ravitegevus, teadus- ja õppetöö ning patsiendi vaade. Lisaks suurendati selle sammuga ülikoolihaigla uues struktuuris oluliselt meditsiinilist kompetentsi. Uuteks juhatuse liikmeteks valiti õenduse ja patsiendikogemuse juht Ilona Pastarus ning teadus- ja arendustegevuse juht professor Joel Starkopf, kelle ametiaeg juhatuse liikmetena algas 1. aprillil 2021. Muudatused juhatuse struktuuris hõlmasid ka laiema juhtkonna moodustamist, kuhu kuuluvad lisaks juhatusele finantsjuht, haldusjuht, infotehnoloogia juht, personalijuht ja kommunikatsioonijuht, aga ka meditsiinilise struktuuri muutuse tulemusel tööle asunud kliiniliste valdkondade juhid.

Reformi käigus uuendati ka laiema juhtkonna koosseisu ning 15. septembril alustasid tööd kliiniliste valdkondade juhid, kelle ülesandeks on koordineerida valdkondadesse kuuluvate struktuuriüksuste kõrgetasemelise ravitöö korraldamist meditsiinilistel erialadel, integreerituna õppe-, arendus- ja teadustööga. Koordineerimine toimub koostöös ravijuhi, teadus- ja arendustegevuse juhi, valdkondade struktuuriüksuste juhtide ja Kliinikumi teiste struktuuriüksuste töötajatega ning Kliinikumi partneritega. Kliiniliste valdkondade juhtidena alustasid professor Aare Märton, professor Külli Kingo, dr Alar Irs, kaasprofessor Sven Janno, dr Jaan Sütt ning professor Margus Punab.

Patsiendikeskse Kliinikumi edendamiseks alustas 1. juunil tööd patsienditeenistus, kelle roll on olla eestvedajaks Kliinikumis parima patsiendikogemuse loomisel. Patsienditeenistuse ülesanneteks on patsiendikogemuse parandamine tervishoiuteenuste kvaliteedi tagamise ja arendamise, patsiendihutuse edendamise ning patsiendiõpetuse korraldamise kaudu. Patsienditeenistuse koosseisu kuuluvad patsiendi info- ja tugikeskus ning sotsiaaltööüksus. Edaspidi on patsienditeenistusega liitumas ka etteregistreerimiskeskus ja Kliinikumi registratuurid, mis moodustavad patsientide registreerimisüksuse.

Ülikoolihaiglas on olulisel kohal ka õppe- ja teadustöö, mida aitab edendada uus teadus-arendusteenistus. Teenistuse eesmärk on tagada patsientidele parim võimalik teaduspõhine ravi.

Kliinikumi juhatus ja laiem juhtkond

Ravitegevus

COVID-19 puhangud nõudsid ka 2021. aastal suuri ümberkorraldusi raviteenuse pakkumisel. Kliinikum on andnud suure panuse Eesti inimeste vaktsineerimisse COVID-19 vastu, et ennetada viiruse levikut.

2021. aasta oli töörohke

COVID-19 haigete ravi nõudis palju tähelepanu ja igapäevase ravitöö ümberkorraldamist.

Varakevadel (märtsis-aprillis) ja sügisel (oktoobris-novembris), pandeemia teise ja kolmanda laine harjal, jõudsimme COVID-19 haigete arvuga kriitilise piirini. Kogu plaaniline ravi oli paljudeks nädalateks peatatud ning esines reaalne oht, et ravita võivad jääda isegi erakorralist abi vajavad patsiendid. Antud perioodidel oli arstide, õdede ja kogu tugipersonali töökoormus väga kõrge. Igapäevatöö osana lisandus töötajate (arstide, õdede ja hooldajate) ümberplaneerimine ja leidmine COVID-osakondade valveringidesse.

Kliinikumi personal on kahe viimase aasta jooksul töötanud periooditi oma võimete piiril. Ühiste pingutustega sai tagatud erakorraline arstiabi. Kui COVID-19 haigete arv haiglas oli väiksem, tehti plaanilist ravitööd maksimaalsete võimaluste piires. Kasvas nii e-konsultatsioonide kui kaugteenuste osakaal ning seeläbi suutsime parandada ka eriarstiabi kättesaadavust.

Tervishoiusüsteemi toimivuse tagamiseks panustasime terve aasta jooksul palju vaksineerimise korraldusse, et saavutada kõrgem elanikkonna vaksineerituse tase.

Haigla pidev valmisolek COVID-19 patsientide raviks on mingis mõttes saanud igapäevatöö osaks, kuid ravi vajavate patsientide arv ja intensiivravi vajadus on periooditi väga muutuv ning kõik see on mõjutanud oluliselt haigla ravitegevust ja eelkõige muude haigustega patsientide ravivõimalusi. Võrreldes varasemaga on kasvanud veelgi nakkushaiguste, pulmonoloogia ja sisehaiguste voodikohtade vajadus.

Statsionaaris ravitud haigete arv vähenes

Haiglas ravisime statsionaarselt kokku 38 567 haiget (2020: 38 774), kellest 37 673 aktiivravis ja 894 statsionaarses õendusabis. Pandeemiaeelse 2019. aastaga võrreldes oli haiglas 3886 ehk 9% vähem haigeid, kuid enam-vähem sama palju kui 2020. aastal.

Tavapärane statsionaarne ravitöö ja muude haigustega patsientide ravi haiglas toimus piiratud mahus – haiglaravi sai ca 3800 haiget vähem, kellest ca 2000 plaaniline kirurgiline operatsioon lükati edasi. Erialadest mõjutas see kõige rohkem torakaalkirurgiat, neurokirurgiat, uroloogiat, lastekirurgiat, üldkirurgiat, veresoontekirurgiat, ortopeediat, günekoloogiat, kõrva-nina-kurguhaiguste ravi, silmahaiguste ravi, kuid ka mittekirurgilisi erialasid nagu sisehaigused, nefroloogia, pulmonoloogia, taastusravi ja statsionaarne õendusabi. Lisaks oli veel hulk patsiente, kelle päevaravi, diagnostilised uuringud või raviprotseduurid lükkusid edasi.

Keskmine ravikestus oli aktiivravis 6,3 ja statsionaarses õendusabis 22,1 päeva. Aasta keskmine voodikohtade koguarv Kliinikumis oli 969, millest periooditi kuni 13% oli kasutusel isoleerimist vajavate COVID-19 haigete raviks.

On hea meel tõdeda, et vaatamata raskele aastale oli ravitöös löike, kus patsientide ravimine toimus väheste piirangutega kas samas või isegi suuremas mahus. Nii oli see hematoloogia-onkoloogia kliiniku radio- ja onkoterapia osakonnas, närvikliiniku neuroloogia osakonnas ja sisekliiniku gastroenteroloogia osakonnas. Ka südamekliiniku kardioloogia ja kardiokirurgia osakondades ravil viibivate haigete arv ei langenud. Plaanilisi uuringuid ja protseduure tuli küll vahepeal edasi lükata, kuid ägedate südamehaiguste ravi oli patsientidele koguaeg tagatud ja kättesaadav.

Eestis korrigeeritakse ja ravitakse kaasasündinud südamerikkeid vaid Tartu Ülikooli Kliinikumis ning seda on tehtud juba pea 60 aastat. Kliinikumi arstidel on tihe koostöö kolleegidega Soomes ning kõige keerulisemad ravijuhud arutatakse läbi Helsingi Ülikoolihaigla ja Helsingi Uue Lastehaigla kolleegidega. 2021. aastal opereeriti Kliinikumi

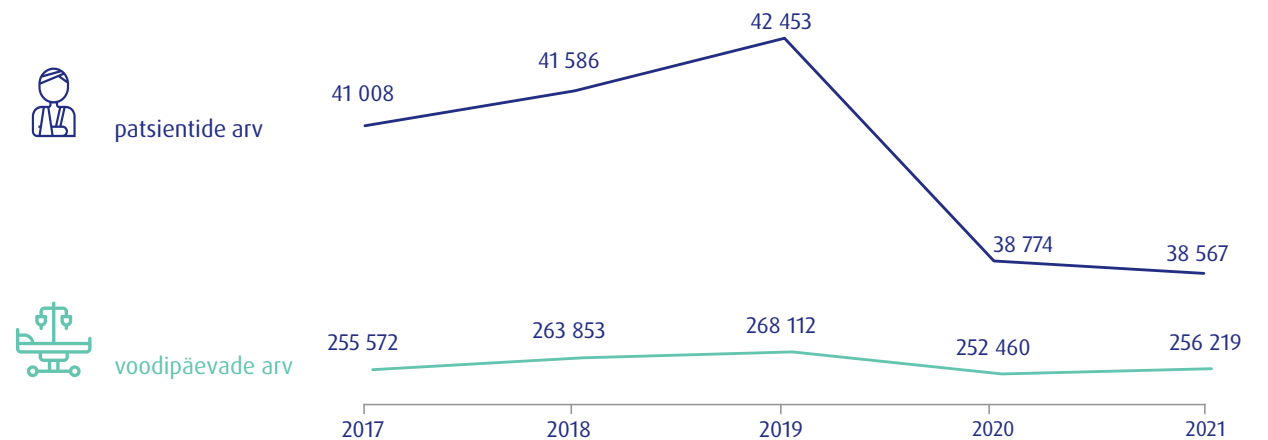
38 567
patsienti

969
voodikohta keskmiselt

kuni 126
COVID-19 voodikohta keskmiselt

49 last
opereeriti
kardiokirurgia osakonnas

kardiokirurgia osakonnas 49 last, aasta varem 53 last. Kliinikumis tehakse vastsündinutele ja sügavalt enneaegsetele lastele vajadusel kõiki nii mitteinvasiivseid kui invasiivseid südameuuringuid, mille tarvis on olemas vajalik aparatuur, kompetents ja kogemus. Selle valdkonna kaasaegseks arendamiseks loodi Kliinikumis kaasasündinud südamerikete kompetentsikeskus.

COVID-19 patsientide ravi

2021. aasta esimesel neljal kuul oli COVID-19 tõttu isoleerimist vajavatele haigetele avatud kuni 119 ja sügisperioodil kuni 130 voodikohta. III astme intensiivravi ja kopsude kunstlikku ventilatsiooni vajavate haigete jaoks olid kasutusel kuni 31 voodikohta intensiivravi osakondades. Riia 167 majas olid kohad COVID-19 patsientide taastus- ja järelraviks ning Puusepa 6 majas õendusabi voodikohad. Tegemist oli äärmiselt suure voodiressursi vajadusega, mida oli võimalik katta erinevate osakondade palatite ümberprofileerimise tulemusel.

COVID-19 patsiente ravisime kokku 1819, mis oli 5% kõikidest aktiivravi haigetest. Selle diagnoosiga patsientide voodipäevade arv moodustas 10% kõikidest aktiivravi voodipäevadest. Kuna COVID-19 haigete ravi kestus oli 13,2 päeva ehk üle kahe korra pikem kui keskmine ravikestus, siis sellest tulenevalt oli ka nende haigete haiglaravi voodipäevade arv suurem.

Kliinikumis raviti COVID-19 diagnoosiga patsiente, kes vajasisid kõrgema etapi haiglaravi, sealhulgas III astme intensiivravi. **Viiendik (344) COVID-19 haigetest vajab hospitaliseerimist intensiivravi osakonda.** Nende haigete haiguskulg oli raske ja haiglaravi kestis sama diagnoosiga haigetest kaks korda kauem ehk 26 päeva. Pikim haiglaravi kestus Kliinikumis oli COVID-19 haigel 136 päeva. COVID-19 haiguse peamine sümptom, mis tingis hospitaliseerimise vajaduse, oli hingamispuudulikkus, mille raskusest ja kestusest sõltus ka haiglaravi pikkus.

Noorim haiglaravi vajanud COVID-19 patsient oli 13-päevane ning vanim 98-aastane. Kõige sagedamini vajasisid aga haiglaravi patsiendid vanuses 60–79 aastat.

Antud haigete ravi nõudis ka suurt koostööd haiglate vahel. **Üle poole (57%) COVID-19 haigetest toodi haiguse raske kulu tõttu raviks üle Kliinikumi** teistest haiglatest (Ida-Virumaa Keskhaiglast, Viljandi Haiglast, Lõuna-Eesti Haiglast, Valga Haiglast ja Põlva Haiglast, aga ka muudest kaugematest haiglatest). Mitte kõik patsiendid ei paranenud nii hästi, et nad oleks saanud tagasi koju pöörduda. Rohkem kui viiendik haigetest pidi edasiseks raviks liikuma teise haiglasse ja 10% haigetest suri.

Nii suure hulga patsientidega toimetulek oli võimalik ainult tänu paljude arstide, õdede, hooldajate ja ka üliõpilaste vastutulelikkusele ja valmisolekule asuda tööle COVID-19 patsientidega tegelevatesse osakondadesse. Oma panuse andsid kõik töötajad, ka need, kes ei olnud COVID-19 osakonnaga otseselt seotud.

Sügisperioodil

130
voodikohta COVID-19 patsientidele

1819
COVID-19 diagnoosiga patsienti

COVID-19 ei jätnud oma mõju avaldamata ka sünnitustele

Kliinikumi naistekliinikus toimus 2021. aastal 2527 sünnitust (58 kaksiksünnitust ja 1 kolmiksünnitus). Kokku sündis 2583 elusat last, mis näitab 2% kasvu võrreldes eelmise aastaga. Sündide arv Kliinikumis on viimastel aastatel moodustanud 20% kogu Eestis toimunud elussünnidest. Kliinikumis toimunud sünnituste arv kasvas Tartumaa, Viljandimaa ja Jõgevamaa sünnitajate osas, kuid samas langes Valgamaa ja Lääne-Virumaa sünnitajate osas.

Nagu kõikidel erialadel, nii on ka sünnitusabis ja günekoloogias tulnud arvestada ja tegeleda pandeemiaga seotud teemadega, õnneks on kõiki abinõusid kasutades SARS-CoV-2 positiivseid sünnitajaid (laboratoorselt kinnitunud) olnud siiski mõõdukalt – 2021. aastal oli neid 26.

Ligemale neljandik (23%) naistekliinikus vastu võetud sünnitustest vajab kirurgilist sekkumist ehk keisrilõiget. Kliinikumi naistekliinikusse suunatakse ja tulevad sünnitama ka kõrgema sünnitusriskiga rasedad ümberkaudsetest maakondadest, mistõttu on siin keisrilõigete ja enneaegsete vastsündinute osakaal üle Eesti keskmise.

COVID-19 mõjutas operatsioonide arvu

2021. aastal langes operatsioonide arv statsionaarses ravis 7%. Suurimad opereeritud haigete arvu langused (21–29%) olid närvikliiniku neurokirurgias, kopsukliiniku torakaalkirurgias, traumatoloogia- ja ortopeediakliinikus ning kirurgiakliiniku uroloogias. Samas opereeriti kirurgilises onkoloogias rohkem patsiente ja ravitöö piiramine ning edasi lükkamine seda osa ei mõjutanud.

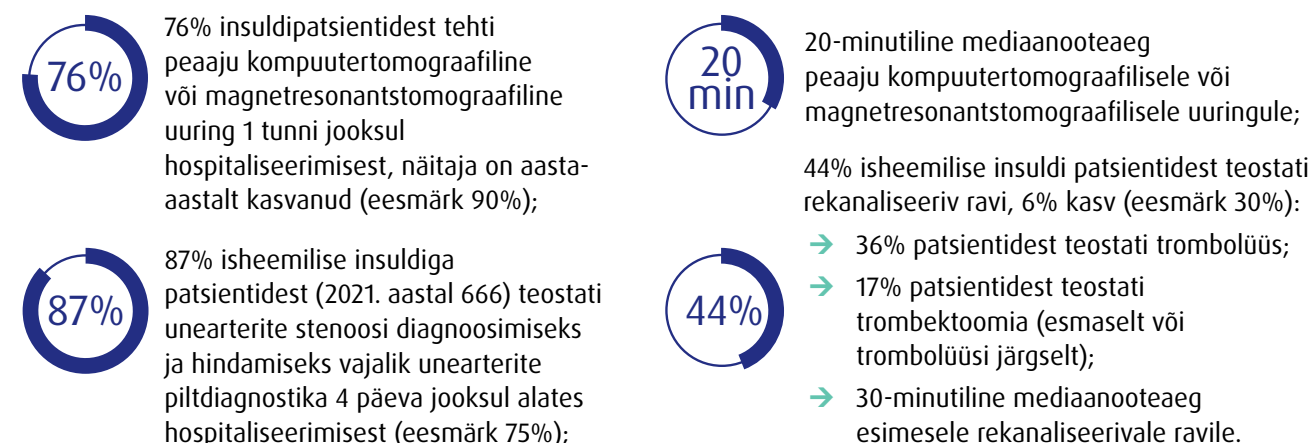
Vaatamata pingutustele, kuidas ja kui palju saab pandeemia tingimustes üldse muude haigustega patsiente ravida ja opereerida, oli oluline arvestada nõuetega ja tagada ravikvaliteet. Ravikvaliteediga tegelemise üks osa on ka kirurgiliste protseduuride tüsistuste registreerimine. See on aasta-aastalt kasvanud, mis näitab üha suuremat teadlikkust tüsistuste dokumenteerimise ja nende analüüsimise vajalikkusest. Aastal 2021 registreeriti 704 kirurgilise protseduuri tüsistust, neist 123 olid operatsiooniga seotud ja 581 postoperatiivsed. Opereeritud statsionaarsetel haigetel tekkinud tüsistuste määr oli 4%, mis ei ole muutunud. Sagedasemad registreeritud tüsistused olid verejooks, haavainfektsioon, kodade virvendus, soolesulgus ja pneumoonia.

2527
sünnitust
2583
sündinud last

Insuldipatsientide raviteekonna ühine käsitus toimib Kliinikumis hästi ja areneb edasi

Insuldihaigete raviteekonna põhine käsitus on Kliinikumis hästi toimiv ja tegeletakse ka selle teema edasiarendamisega. Kliinikumi insuldikeskusesse hospitaliseeriti erakorralisi insuldihaiged 2021. aastal **732, keskmiselt 2 haiget päevas**, mis on 5% rohkem kui aasta varem.

Insuldipatsiente ravib Kliinikumis multidisiplinaarne meeskond, kellel on vastavad teadmised, väljaõpe ja oskused insuldiraviks. Parimate võimalike ravitulemuste saamiseks koordineeritakse tegevust regulaarsete meeskonnakoosolekute kaudu ja haigete ravikorralduses jälgitakse riiklikult defineeritud insuldidiagnostika ja -ravi kvaliteedinäitajaid. Vastavad näitajad olid 2021. aastal järgmised:

Insuldipatsiendi parima taastumise jaoks on oluline, et taastusravi algaks võimalikult varakult. 40% ägeda insuldi patsientidest peaks jõudma statsionaarsele taastusravile esimese 30 päeva jooksul pärast insulti haigestumist. 2021. aastal jõudis 26% Kliinikumis ravitud insuldipatsientidest nimetatud perioodi jooksul statsionaarsele taastusravile Kliinikumi haiglasse. Antud näitaja on COVID-19 haigete ravi tõttu taastusravis langenud, kuid loodame et võimalused paranevad. Selleks, et patsientideni enam jõuda, pakutakse ka teenust „füsioteraapia kodus“, mida osutati aasta jooksul 313 tundi.

Insuldipatsiendi raviteekonna parandamiseks viidi läbi mitmeid projekte.

- Insuldiprojekti raames pakkusime 2021. aastal 210 patsiendile insuldikoordinaatori teenust ning 31 patsiendile kogemusnõustamise teenust. Koos partnerhaiglatega on loodud insuldikoordinaatorite ja -õdede võrgustikud, et raviteekond oleks sujuv ja vajalikud teenused patsientidele kodu lähedal kättesaadavad.
- Insuldikeskuse arstid ja õed koostasid dokumendi „Insuldiga haige jälgimise protokoll“, et patsientide käsitlemine toimiks ühtsetel alustel. Insuldipatsientide funktsionaalse võimekuse hindamiseks võeti kasutusele FIM mõõdik.
- Valmisid patsiendi **infomaterjali „Elu pärast insulti“** audioversioon ning venekeelne materjal PDF-vormingus ja paber kandjal. Patsientide, insuldiõdede ja partnerhaiglate tagasiside materjalile on väga positiivne.
- Koostöös Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskusega korraldatud koolituse „Neurorehabilitatsiooni põhiprintsiibid ja taastumise toetamise võimalused õendus-hooldustegevuses“ läbis Kliinikumi koostöövõrgustikus kokku 96 õendus- ja hooldustöötajat. Koolituse järeltegevustena viidi ellu mitmeid patsiendisõbralikke ja patsientide taastumist toetavaid muudatusi.
- Kliinikumi esindajad osalesid Karolinska Ülikooli haigla korraldatud innovatsioonisaadikute koolitusel, mis keskendus diabeedi ja insuldi teemadele. Koolituse käigus katsetati ja võeti hiljem kasutusele insuldijärgne kontrollküsimustik, et selgitada välja patsientide teenuse- ja infovajadus pärast haiglast koju jõudmist.

Kliinikum pakub elundisiirdamist Eestile

2021. aastal tehti kliinikumis kokku 54 elundisiirdamist, mida oli mõnevõrra vähem kui eelneval aastal (60), kuid täpselt sama palju kui 2019. aastal. Elundisiirdamiste ootelehel on 66 patsienti.

Suurimaks kordaminekuks tuleb pidada Kliinikumile Scandiatransplanti täisliikme staatuse ostmist, mis on märgiline tähis mitte ainult Tartu Ülikooli Kliinikumile, vaid kogu Eesti meditsiinile.

Nüüdsest kuulub elundisiirdamiskeskusi liitvasse organisatsiooni koos Eestiga kümme keskust kuuest riigist. Seni olid 1969. aastal loodud organisatsiooni liikmeteks Islandi, Norra, Rootsi, Soome ja Taani elundisiirdamiskeskused. Täieõigusliku liikme lisandumine on Scandiatransplanti ajaloos esmakordne ning eeldas organisatsiooni põhikirja muutmist.

Eesti-suuruse riigi elanikkonna seast on keeruline leida sobivat doonorelundit õigel ajahetkel, mistõttu muudab selle organisatsiooni liikmeks olemine krooniliste haigustega või ootamatult haigestunud patsientide ravivõimalusi oluliselt.

Kliinikumi partnerluse Scandiatransplantis on teinud võimalikuks sihipärane tegevus uute ravimeetodite juurutamisel – üle 50 aasta neerusiirdamisi, üle 20 aasta maksasiirdamisi, üle 10 aasta kopsusiirdamisi, üle 5 aasta kõhunäärme siirdamisi ning rahvusvahelistele standarditele vastav laborimeditsiin. Tartu Ülikooli Kliinikumi esindab Scandiatransplanti juhatuses Kliinikumi transplantatsioonikeskuse direktor Virge Pall, nõukokku kuuluvad kopsusiirdamisprogrammi juht dr Tanel Laisaar kopsukliinikust ja koosobivuslabori vanemlaborispetsialist Astra Västriku ühendlaborist.

Vaatamata keerulisele ajale toimus riikidevaheline elundivahetus ka 2021. aastal. Kuigi Eesti doonorluse aktiivsus jäi 2021. aastal tagasihoidlikuks, õnnestus Kliinikumis tänu Scandiatransplanti liikmelisusele teostada elundisiirdamisi tavapärasel määral. Lausa 39% siirdamistest (N=21) teostati selle organisatsiooni teistest keskustest imporditud doonorelundidega.

Päevaravi arendamine on oluline raviteenuste kvaliteedi tõstmiseks

Päevaravi tingimustes antakse abi juhul, kui pärast uuringuid või raviprotseduure vajab haige tervises seisund jälgimist, kuid teda ei pea jätma ööseks haiglasse. Päevaraviteenuseid osutatakse 12 erinevas kliinikus ja ligikaudu kolmandik jälgimist vajavaid uuringuid ja ravisid toimub päevaravis. Sagedasemad päevaravi tegevused Kliinikumis olid silmahaigustest katarakti operatsioonid, rasedate sünnieelne diagnostika ja jälgimine, abordid, healoomuliste kasvaja kirurgiline ravi ning kõrva-nina-kurguoperatsioonid.

Päevaravis raviti kokku 15 709 patsienti, nendest 60% opereeriti. Kokku tehti päevaravis 11 165 erinevat kirurgilist protseduuri. Päevaraviteenuseid osutati eelmise aastaga samas määral.

15 709
patsienti raviti
päevaravis

11 165
kirurgilist
protseduuri

COVID-19 haigete raviga seotud plaanilise ravi piirangud on mõjutanud kahel viimsel aastal ka päevaravi tegevust ja eelkõige just plaanilist kirurgilist ravi. Võrreldes 2019. aastaga on opereeritud 9% ehk 982 patsienti vähem, seda peamiselt veresoontekirurgias, kõrva-nina-kurgu kirurgias, günekoloogias, silmahaiguste ravis (katarakti operatsioonid), traumatoloogias ja ortopeedias.

Kasvas päevaravi mittekirurgilise ravi osa, sealhulgas bioloogiline ravi, keemiaravi, üldnarkoosis endoskoopilised sooleuuringud ja infusioonravi. Nii sai 2021. aastal päevaravis rohkem haigeid ravi uroloogia, sisehaiguste, gastroenteroloogia, endokrinoloogia ja nefroloogia erialadel, kus nimetatud päevaraviteenuste arv kasvas.

COVID-19 patsientide ravi haiglas ei mõjutanud oluliselt ambulatoorset ravitööd

Pigem püüdsime läbi erinevate lahenduste tagada ja suurendada vajalike teenuste osutamist.

Kaugvastuvõttudest ja -teraapiatest on saanud kahe aastaga ravitöö igapäevane osa. Kaugvastuvõttude osakaal ei ole suur, kuid nende näol on patsiendil juures üks sobivam tervishoiuteenuse saamise viis, mis tagab sealjuures teenuse jätkumise. COVID-19 pandeemia tingimustes võimaldasid kaugvastuvõttud arstidel ja õdedel oma tööd paindlikumalt korraldada, arvestades iga konkreetse patsiendi vajadusi ja võimalusi. Näiteks võib kaugvastuvõtt hästi sobida pärast esmast vastuvõttu tehtud uuringute ja analüüside tulemuste läbivaatamiseks ning ravi täpsustamiseks, sh krooniliste haigustega patsientide ravi jälgimisel.

2021. aastal viidi kaugvastuvõttudena läbi 8% arsti ja 7% õe ja ämmaemanda vastuvõttudest. Peamiselt toimusid need telefoni teel, mis tagas patsiendi jaoks ravi järjepidevuse ja arstliku kontrolli ning säästis teistest maakondadest Tartusse sõitmise aja- ja rahakulu.

Kaugvastuvõttudena läbi viidud korduvad vastuvõttud võeti patsientide poolt hästi vastu, kõige rohkem esines neid psühhiaatria erialal – ca pooled arsti vastuvõttudest. Kardioloogias, uroloogias, androloogias ja nefroloogias toimus aga kolmandik vastuvõttudest telefoni teel.

Kaugvastuvõttude rakendamine igapäevapraktikas jätkub, püüame seda võimalust edasi arendada ning pakkuda ka rohkem videovastuvõtte.

Pandeemia olukorras on e-konsultatsioon olnud parim viis perearstide ja eriarstide vaheliseks koostööks, pakkudes võimalust konsulteerida tervise infosüsteemi vahendusel erinevate erialade arstide ja tippspetsialistidega. E-konsultatsiooni kasutades saab perearst küsida nõu teise eriala spetsialistilt patsiendi edasise käsitluse, täiendavate uuringute ja ravi üleandmise vajalikkuse kohta. Meie jaoks on olnud oluline tagada patsiendile kvaliteetne arstiabi, ilma et patsient peaks abi saamiseks liikuma ühest kabinetist teise, sest vajaduse eriarstiabi vastuvõtuks saab läbi arutada e-konsultatsiooni käigus.

Kliinikum pakutakse e-konsultatsioone 28 erialal. Tervise infosüsteemi andmetel tegid 2021. aastal 24% e-konsultatsioonidest Eestis Kliinikumi arstid ning kasv eelmise aastaga võrreldes oli 20%.

E-konsultatsiooni kasutati kõige aktiivsemalt patsiendi terviseprobleemi konsulteerimiseks 5 erialal:

- endokrinoloogia **1468**
- ortopeedia **1090**
- gastroenteroloogia **907**
- neuroloogia **1215**
- nahahaigused **1074**

497 819
ambulatoorset arsti
vastuvõttu

122 062
ambulatoorset õe ja
ämmaemanda vastuvõttu

arstid vastasid
13 515
e-konsultatsiooni
saatekirjale

14 326
koduvisiiti õe/ämmaemanda
poolt

E-konsultatsiooni kasutades sai perearst enamikel juhtudel kiire vastuse 4 tööpäeva jooksul. Pooltel juhtudel võeti ravi üle ning patsient kutsuti täiendavatele uuringutele ja/või vastuvõtule.

Kõikide erialade peale kokku anti üle 6000 korral vastused ja patsiendi ravi juhised perearstile e-vastusena ning eriarsti vastuvõttu neile ei järgnenud. Meie koostöö perearstidega on selles osas oluliselt paranenud ja muutunud sisulisemaks. Oleme koos arutanud, kuidas antud teenust veel paremini korraldada, et patsientidele parimat abi pakkuda, ja millistel erialadel võiks eriarstile suunamine käia ainult e-konsultatsiooni kaudu. Osadel erialadel (hematoloogia, ortopeedia jne) liigume juba suunas, kus eriarstile pöördumine käibki läbi e-konsultatsiooni, mille käigus otsustatakse nii eriarsti vastuvõtu vajadus kui ka vastuvõtule jõudmise kiirus.

2022. aastal läheme üle eriarst-eriarst e-konsultatsioonile, mida saame kasutada erinevate erialade vahel ambulatoorsel ravil oleva patsiendi diagnoosi või ravi täpsustamiseks nii Kliinikumi siseselt kui ka teiste tervishoiuteenuse osutajatega.

Arvestades olukorda ja võimalusi, kuidas tagada patsientidele parimal viisil ambulatoorse eriarstiabi kättesaadavus, oleme peaaegu igal aastal avanud uusi vastuvõtte oma põhitegevuskohast väljaspool, nii Tartu linnas kui ka maakondades.

- Meestekliinik ehk androloogiakeskus laiendas oma tegevust Ida-Virumaale, avades meestele mõeldud vastuvõttud Narva linnas.
- Avamisel on ka hematoloogide ja onkoloogide vastuvõttud Narva haigla juures.
- Tartu Tervisekeskuses Annelinnas ja kesklinnas Kvartali kaubanduskeskuses alustasid vastuvõttudega ka silmaarstid, psühhiaatrid, vaimse tervise õed ja ämmaemandad.
- Kvartali kaubanduskeskuses avatud rinnakabinetis tegeldakse rinnavähi ennetamisega.

Avatud on vastuvõttud
Ida-Virumaal, Narvas,
Pärnus, Tallinnas.
Tartu linnas Kvartali
kaubanduskeskuses,
Tartu Tervisekeskuses
Annelinnas.

Uutes kabinettides ja keskustes on ambulatoorne tegevus alanud hästi ja patsientide poolt heaks kiidetud. Patsientidele lähemale liikudes suudame aidata suuremal hulgal abivajajaid ja ka paljusid neid, kes muidu arsti vastuvõtule ei tuleks.

Kliinikumi erakorralise meditsiini osakonnas (edaspidi EMO) osutatakse ööpäevaringselt vältimatut arstiabi kõikidele abivajajatele, kellel on trauma, mürgistus või muu eluohtlik terviseseisund. 2021. aastal oli EMO-sse pöördumisi kokku 40 059, mida oli rohkem kui 2020. aastal, eelkõige traumade osas. Päevas osutati arstiabi keskmiselt 110 patsiendile.

Kõige sagedamini hospitaliseeriti haigeid EMO-st sisekliiniku osakondadesse, üldkirurgia-, kardioloogia-, neuroloogia- ja traumatoloogia osakondadesse.

19% hospitaliseeriti erakorralisel näidustusel statsionaarsesse osakonda

81% sai ambulatoorse arstiabi ning läks tagasi koju

Kliinikumi EMO-s osutatakse väga head ja professionaalset arstiabi, mida kinnitavad nii ravitulemused kui ka riiklikult kokku lepitud indikaatornäitajad. Näiteks, vaid 3% EMO-sse pöördunud patsientidest tuli 72 tunni jooksul tagasi.

Erialaspetsiifiliste erakorraliste terviseprobleemiga võeti patsiente vastu ööpäevaringselt neljas valvekabinetis (silmakliinikus, kõrvakliinikus, lastekliinikus ja psühhiaatriakliinikus) kokku 28 601 korral. Lisaks said patsiendid naistekliiniku valvekabinetis tööpäevadel erakorralist günekoloogilist arstiabi 3849 korral.

Kliinikum pakub kõiki hambaraviteenuseid igal päeval aastas

2021. aastal oli hambaarstile pöördumisi kokku 55 259, mis on pandeemiaeelse 2019. aastaga võrreldes üle 11 000 pöördumise vähem.

55 259 pöördumist hambaarstile

Stomatoloogia kliinikul on oluline roll osutada kõikidel kalendripäevadel aastas, sh nii puhkepäevadel kui riiklikel pühadel, abivajajatele vältimatu hambaravi teenuseid (mädakolde avamine, hamba eemaldamine, anesteesia, kirurgiline sekkumine). Nii kindlustatud kui ka kindlustamata isikute puhul maksab nende teenuste eest Eesti Haigekassa. **Puhkepäevadel on selliseid abivajajaid keskmiselt kümme päevas.**

Kliinikumi panus vaktsineerimisse

Tartu Ülikooli Kliinikum on andnud suure panuse Eesti inimeste vaktsineerimisse COVID-19 vastu. Kliinikumi vaktsineerimismeeskond oli 2021. aasta lõpuks teinud 165 110 vaktsineerimist, sh 1. doose 79 882, 2. doose 69 777 ja tõustusdoose 15 451.

165 110 vaktsineerimist COVID-19 vastu

11 539 vaktsineerimist mobiilsetes kabinettides

27. detsembril 2020 osales Kliinikum Eesti ja Euroopa ühisel vaktsineerimispäeval, et alustada tervishoiutöötajate COVID-19 vastase vaktsineerimisega, mis kujunes samm-sammult kogu elanikkonna vaktsineerimiseks ja jätkub ka 2022. aastal. Kliinikumi kriisijuhtimismeeskond nägi vaktsineerimises võimalust tervishoiukriisi leevendamiseks. COVID-19 on paljudel juhtudel, eriti eakatel inimestel, väga raskelt kulgev haigus, mis nõuab haiglatelt suuri pingutusi ja takistab teiste haigustega haigete ravi ning halvab periooditi suures osas kogu plaanilise statsionaarse ravi.

Kui 2021. aasta esimestel kuudel vaktsineerisime kogu piirkonna tervishoiutöötajaid, haridustöötajaid ja eesliinitöötajaid, siis kevadel, aprilli lõpus tuli korraldada kogu elanikkonna vaktsineerimine. Sel eesmärgil avati 27. aprillil koostöös Tartu linna ja Tartu

Kiirabiga vaktsineerimiskeskus A. Le Coqi spordihoones, mis töötas ilma pausideta üle 4 kuu ja kus tehti üle 102 000 vaktsineerimise. Vaktsineerimise võimekus oli suur - esines ka päevi, mille jooksul tehti 2000 vaktsiinist.

Elanikkonna vaktsineerimise hõlbustamiseks võeti suve lõpul kasutusele ka mobiilsed kabinetid ehk nn vaktsineerimisbussid, millega käidi mitmetes punktides nii linnas kui ka ümberkaudsetes maakondades, teostades kokku 11 539 vaktsineerimist. Ühtlasi pakuti juuli- ja augustikuus Tartu suurematele ettevõtetele abi töötajate vaktsineerimiseks ettevõttes kohapeal või nende toomiseks tasuta transpordiga vaktsineerimiskeskusesse.

Alates oktoobrist on lisaks Puusepa 8 vaktsineerimiskabinetele avatud ka kabinet kesklinnas Kvartali kaubanduskeskuses, kus soovijad saavad nii töö- kui puhkepäevadel lihtsalt ja kiirelt end vaktsineerida, ka ilma aega broneerimata.

Kliinikumi vaktsineerimismeeskond on sellega andnud suure panuse COVID-19 kriisi leevendamiseks ja aidanud ohjata viiruse levikut.

Ennetusprojektid on olulisel kohal, et hoida Eesti inimeste tervist

Haiguste ennetamine on oluline osa tervishoiuteenustest, mille käigus kaasatakse terved inimesed ennetavatele terviseuuringutele ja rahvastikupõhiste sõeluuringutele. Pakutud teenuste käigus saab varakult avastada haiguseid, mis on algstaadiumis enamasti ravitavad, inimene säilitab töövõime ning saab juurde kvaliteetselt elatud aastaid.

Kliinikum pakkus 2021. aastal teenuseid kuue erineva ennetusprojekti raames, mis hõlmasid kokku 24 368 ravijuhtu.

- 47% rinnavähi varajane avastamine
- 30% noorte reproduktiivtervise alane nõustamine ja seksuaalsel teel levivate haiguste ennetamine
- 11% emakakaelavähi varajane avastamine
- 9% noorsportlaste tervisekontroll
- 2% jämesoolevähi varajane avastamine
- 1% tubakast loobumise nõustamine

Uue pilootprojekti teenusena tehti algust laste müoopia uurimisega.

Teadus- ja arendustegevus

Ülikoolihaiglas tegelevad arstid nii ravi-,
õppe- kui ka teadustööga.

Kliinikum rahastas teadus-, arendus- ja innovatsiooni-projekte summas

447 837
eurot

Aasta jooksul avaldati kokku
489
teadusartiklit, sh

260
kõrgetasemelist publikatsiooni

48
artiklit ajakirjas Eesti Arst

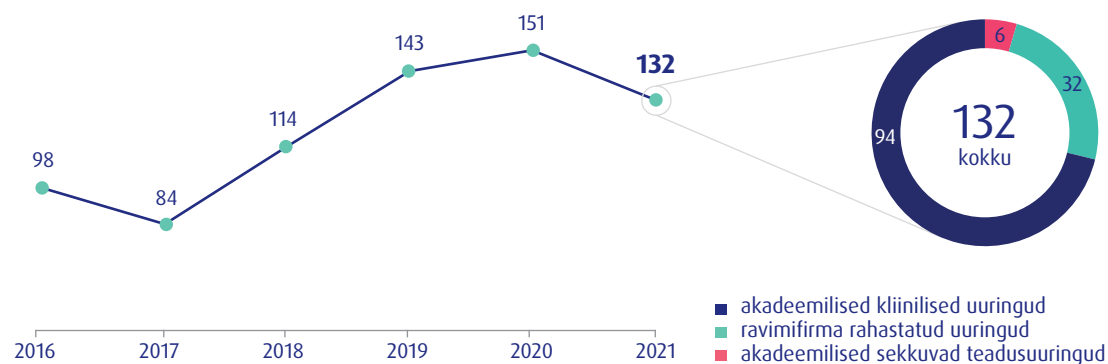
Juhatuse otsusel moodustati 1. mail 2021 Kliinikumis teadus-arendusteenistus, mis koosneb kolmest struktuuriüksusest: kliiniliste uuringute keskus, meditsiiniinfo keskus ning innovatsiooni ja digiterivise osakond.

Ülikoolihaiglas on teadus- ja õppetegevus ravitööga sügavalt integreeritud ning Kliinikumis käis vilgas teadustegevus ka 2021. aastal.

Kolm Kliinikumi töötajat – dr Margus Punab, dr Maire Lubi ja prof Alastair Forbes – kuuluvad oma valdkonna enim viidatud teadlaste 1% hulka maailmas.

31.12.2021 seisuga oli Kliinikumis käimas **306 aktiivset teadusuuringut**, sealhulgas 79 ravimifirmade rahastusega kliinilist uuringut, 203 akadeemilist kliinilist uuringut ning 24 akadeemilist sekkuvat uuringut. 2021. aastal kanti teadusuuringute registrisse **132 uut uuringut**. 10 teadusprojekti algatati seoses COVID-19 uurimisega. Teadus- ja arendustöö lepingute kogusumma oli **0,9 miljonit eurot**, millest 0,3 miljonit eurot moodustasid uurimislepingud ravimifirmadega.

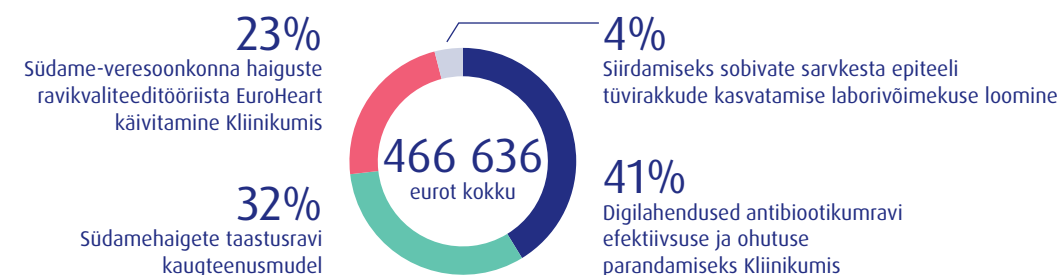
Kliinikumis 2021. aastal alustatud teadusuuringud

Eesti Teadusagentuuri rahastatud projekti „Personaalmehitsiini kliinilised juhtprojektid rinnavähi ja südameveresoonkonna haiguste täppisennetuses“, kestusega 2018–2021 ja rahalise mahuga 1,5 miljonit eurot, käigus töötati välja personaalset geneetilist eelsoodumust arvestav mudel rinna- ja munasarjavähi õigeaegseks avastamiseks ja ennetamiseks ning pakuti välja südameveresoonkonna haiguste personaliseeritud ennetuse sõeluuringu teenusemudel.

Aasta alguses uuendati Kliinikumi arendusfondi reglementi, mille alusel anti välja toetusi nii teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidele kui ka koolitustele. Teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidena said rahastuse neli projekti kogusummas 466 636 eurot. Samuti toetati Kliinikumi arendusfondist nelja koolitustegevuse taotlust kogumahas 18 800 eurot.

Kliinikumi arendusfondi toetatud teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektid

Teadustöö toimub tihedas koostöös Tartu Ülikooliga. Enamik Kliinilise Meditsiini Instituudi teadus- ja arendusprojekte on seotud Kliinikumiga. Selliste projektide rahaline maht oli 3 miljonit eurot. Tartu Ülikoolis kaitsti 2021. aastal **3 doktoritööd ja doktoriõppes on 68 Kliinikumi töötajat**.

Doktoritöö kaitsejad:

- Martin Padar
Enteral nutrition, gastrointestinal dysfunction and intestinal biomarkers in critically ill patients. Dissertationes medicinae Universitatis Tartuens: 318, 188, 2021;
- Tuuli Sedman
New avenues for GLP1 receptor agonists in the treatment of diabetes. Dissertationes medicinae Universitatis Tartuens: 317, 117, 2021;
- Pärt Prommik
Hip fracture rehabilitation during 2009–2017 in Estonia. Dissertationes kinesiologyae Universitatis Tartuens: 50, 146, 2021.

Tugivaldkonnad

Tugivaldkonnad andsid suure panuse, et tagada parim olustik nii patsientidele kui ka töötajatele.

Arengud infotehnoloogia valdkonnas

Aasta oli märgiline, kuna 6 kuuga juurutati eHL ja eLabor Viljandi Haiglas ning sõlmiti leping, mille raames pakub IT arendusosakond kasutajatele ning analüütikute teenust eHL-i ja eLabori arenduste osas ka Viljandi Haiglale.

Haiglainfosüsteemi eHL lisati kasutajate poolt kaua oodatud Smart-ID autentimine.

Riiklikest eHL-iga seotud arendustest valmisid koostöös Ida-Tallinna Keskhaiglaga:

- vähiteatise andmevahetus Tervise Arengu Instituudiga;
- eriarst-eriarst e-konsultatsiooni saatekiri ja vastus;
- statsionaarsete digisaatekirjade vastuvõtmise funktsionaalsus ja töölaua täiendused;
- labori saatekirjavastus standardi 8.1 versiooni kohaselt ja stiililehtede uuendus;
- koolitervishoiu rahastusega seotud täiendus;
- võrguhaiglatele vajalik asukoha koodi arvele lisamise automaatika;
- laste triaazi täiendus; haigusjuhu avamise sõnumi teavitus;
- immuniseerimisteatis;
- õendussaatekirja vastuvõtmise täiendus;
- spetsialistide Tervise infosüsteemi päringud;
- Tervise infosüsteemi andmevaatari integratsioon, COVID kiirtestide arendus.

2021. aastal jätkusid tööd GE CHA intensiivraviprogrammi andmevahetuste ja uue patoloogiamooduli arendustega ning ettevalmistus ühtse vereinfosüsteemi (ÜVIS) hankeks koostöös Põhja-Eesti Regionaalhaiglaga.

Suuremateks eriprojektideks olid:

- pesulaos RFID kiipide kasutuselevõtt,
- labori HPV-testide eTellimuse keskkonna loomine,
- rehabilitatsiooniteenuste infosüsteemi REHA kasutuselevõtt kõrva- ja lastekliinikus
- invaabivahendite arvestuse funktsionaalsuse seadistamine nelja süsteemi pealt ühe peale (SKAIS2)
- andmevahetused finantstarkvara Directo ning süsteemide REHA ja SKAIS vahel.

Haigekassa innovatsioonifondi ja Kliinikumi arendusfondi rahastuse saanud projektidest nõustati Dermtesti ning EuroHeart projekte.

Informaatikateenistuse infraosakonna jaoks oli **2021 suur kolimise aasta**, mis tähendas kolimistööde arvu kahekordistumist 210-le võrreldes 100-ga 2020. aastal. Täiesti uue või kapitaalselt renoveeritud pinna kasutusele võtmine on kolimise eriliigina võrreldes ühelt kasutusel olevalt pinnalt teisele kolimisega oluliselt töömahukam, kuna sellega kaasnevad kõigi kommunikatsioonide, videokonverentsi vahendite, printimislahenduste jmt ülesseadmine ning suurem IT-toe vajadus kolimisjärgsel perioodil. Enamjaolt võib eriprojektidena vaadelda kõiki 2021. aastal kasutusele

Ühe tööpäeva
jooksul kasutatakse
eHL-i keskmiselt

3200
arvutist

Plaanilistest arendustest valmisid:

- kaugvastuvõtuteenuse automaatika;
- dünaamiliste dokumentide täiendused;
- patsiendiportaali videovastuvõtu link;
- EMO triaaz hädalukorras;
- nakkushaiguste infosüsteemi teatised;
- ülikooli COVID-teemalise teadusuuringu jaoks regulaarse andmete päringu teostamise vahend.

võetud uusi pindu – vaktsineerimiskeskus, vastuvõtukabinetid Kvartali kaubanduskeskuses, Sõbra 56 asuv tugiteenuste keskus ja L. Puusepa 1a asuv stomatoloogia kliinik.

Informaatikakeskuse arendusosakonnas juurutati Kliinikumi töödehalduskeskkonna JIRA uued töövood, kus registreeritakse kõikide suuremate rakendustega seotud kasutajate pöördumised. Samuti võttis osakond tööde jälgimiseks kasutusele erinevad JIRA töölaud ja aruanded.

Pakume oma töötajatele parimat töökeskkonda ja arendame seda iga-aastaselt

Alustasime Kliinikumi turvamise üleviimist oma valvuritelt sisseostetud turvateenusele. Sügisel 2021 välja kuulutatud turvateenuse hange lõppes 2022. aasta jaanuaris ja selle tulemusena hakkab Kliinikum kasutama turvamiseks põhiosas turvafirma teenuseid. Muudatusega peaks turvateenuse kvaliteet paranema ning turvamisega seotud kulud peaksid seejuures jääma endistesse piiridesse. Lisaks sisseostetud turvateenusele jätkab Kliinikum esialgu 6 oma valvuriga varasema 25 asemel.

Toitlustusteenistus avas 27.01.2021 uued personali toitlustamise ruumid Kliinikumi peamises keskses, L. Puusepa 8 kompleksis, asuvas Kohvikumis. Projekti oli ette valmistatud ja seal töötavate inimeste poolt oodatud aastaid.

Kliinikumi panus keskkonnahoidu

Kliinikum on Eestis ainus haigla, mis omab Euroopa Liidu keskkonnajuhtimise ja -auditeerimise süsteemi (EMAS) registreeringut. Tegemist on Euroopa Komisjoni algatatud keskkonnajuhtimise standardiga, mis võimaldab organisatsioonidel hinnata, kirjeldada ja parandada oma keskkonnavalast tegevust. Selleks, et vähendada oma tegevusega kaasnevat negatiivset keskkonnamõju, on vaja teadvustada, millist mõju haiglate tegevus keskkonnale täpsemalt avaldab. Seejärel on võimalik astuda reaalseid samme ökoloogilise jalajälje vähendamiseks.

2021. aastal avati ka koristustekstiilide keskus, mille tulemusena vähenes ühekordsete koristustekstiilide kasutus. Lisaks tehti Kliinikumis aastal 2021 mitmeid teisi muudatusi eesmärgiga vähendada ühekordsete materjalide kasutamist ja suurendada jäätmete sorteerimist.

Panustame jätkuvalt jätkusuutlikku arengusse, et osutada tervishoiuteenust ümbritsevat elu- ja looduskeskkonda säästes.

- Pakendite, vanapaberi ja biolagunevate jäätmete osakaal olmejäätmetes tõuseb ja oli 2021. aastal **27,9%**.
- Investeeringusime avalike siseruumide sorteerimislahendustesse ja raviosakonna keskkonnasäästlikesse sorteerimislahendustesse.
- Vähenendasime ühekordsete nõude kasutamist **31%**.
- Koopiapaberi kasutamine vähenes **12%**.
- Investeeringusime koristustekstiilide pesukeskusesse eesmärgiga vähendada ühekordsete koristusvahendite kasutamist.
- Panustasime energiasäästu, vahetades valgusteid järjepidevalt välja energiasäästlikumate LED-valgustite vastu.

Haldusvaldkonna arengud

2021. aastal toimus haldusvaldkonnas rida majandus- ja tehnikateenistusi puudutavaid struktuurimuudatusi. Majandusteenistusest eraldati puhastustegevus, mis liideti keskkonnaosakonnaga, ja ülejäänud majandustegevus jäi majandusosakonna vastutusalasse. Selle tulemusena jagati seni kõige suurema töötajate arvuga mittemeditsiiniline teenistus kaheks valdkonnaks: keskkond ja puhastus ning majandus. Tehnikateenistuse haldusalast eraldati spetsiifilise meditsiinitehnika osakond, mis jätkab haldusvaldkonnas eraldiseisvalt. Bilansipäeva järgselt moodustati Kliinikumis kinnisvaraarenduse osakond ja eraldati seeläbi suurte kinnisvaraprojektide arendus kinnisvara igapäevasest haldamisest. Selle tulemusena peaks Kliinikumi kinnisvaraarendus saama senisest rohkem tähelepanu.

Töös olid mitmed infrastruktuuri arendusprojektid

Kliinikumi üks pikaajalistest strateegilistest eesmärkidest on olnud aktiivravi koondamine Maarjamõisa väljale ning ravi- ja õppetingimuste kaasajastamine. Sellega seotult toimusid 2021. aastal järgmised tegevused.

L. Puusepa 1a (Maarjamõisa polikliinik) renoveerimine

Projekti tulemusena rajati kaasaegne tervisekeskus 20 perearstipraksisele („TÜ Kliinikumi tervisekeskuse rajamine“, europrojekt nr 2014-2020.2.04.17-0046). Samuti laiendati Tartu Ülikooli peremeditsiini ja rahvatervishoiu instituudi õpperuume. Maarjamõisa väljale toodi ka Tartu Ülikooli hambaarstiteaduste instituudi ja Kliinikumi stomatoloogia kliiniku töö. Varasemalt Raekoja platsis asunud stomatoloogia kliinik oli hambaarstide koduks juba 1960. aastatest, kasvatades üles mitu põlvkonda hambaarstiteadlasi ja praktikuid. Kliinik jätkab enda panuse andmist kaasaegsete seadmetega renoveeritud hoones. Projekti käigus uuendati ka kogu maja tehnosüsteemid.

L. Puusepa 8 asuvate korpuste A, B ja E osaline rekonstrueerimine

Ehitustööde käigus rekonstrueeriti 5. ja 6. korrus ning seal asuvad nüüd tänapäevastele nõuetele vastavad palatiplokkid. Nii 0-korrusel kui 7. korrusel teostatud tööd olid seotud tehnosüsteemide uuendamisega. Samuti uuendati A-korpuse siseüuepoolset fassaadi.

2021. aastal lõpetati viimased tööd E-korpuse 0-korrusel paiknevas tsentraalköögis (teised projekti kuulunud tööd lõpetati 2020. aastal).

Uus F-korpus

Eesmärgiks on kaasajastada infrastruktuur kardiovaskulaarsete ja teiste olemasoleva F-korpusega seotud patsientide raviks ja diagnostikaks.

2021. aastal toimus funktsionaalne planeerimine, mille käigus määratleti peamised patsiendivood ja protsessid, esialgsed ravimahud ning esialgne ruumiplaan.

A-korpuse 2.–4. korruse renoveerimine

Eesmärgiks on kaasaegsetele nõuetele vastavate palatiplokkide rajamine 3. ja 4. korrusele ning 2. korruse rekonstrueerimine ambulatoorse vastuvõtu ja radioloogilise diagnostika (ultraheli) ruumide rajamiseks.

2021. aasta tegevus oli seotud ehitustööde riigihanke läbiviimisega, mis kuulutati välja 10.06.2021. Seoses vajadusega rajada COVID-19 osakondi ning sellest tingitud probleemidega rekonstrueeritavate korruste vabastamisel viibis ehituslepingu sõlmimine – leping allkirjastati veebruaris 2022. Ehitustöödega on planeeritud alustada 2022. aasta aprillis ning lepingu lõpptähtaeg on 2023. aasta oktoobris.

Angiograafia osakonna ruumide ümberehitus

Tööde eesmärgiks oli laiendada ja rekonstrueerida radioloogiakliiniku angiograafia osakonna ruume ning paigaldada uus, juba soetatud angiograaf. 2021. aasta jooksul toimusid ehitustööd, millele järgnes uue angiograafi paigaldus. Esimene angiograafia uuring tehti patsiendile uuendatud ruumides 8. veebruaril 2022.

Maarjamõisa meditsiinilinnaku III ehitusjärg

Tööde eesmärgiks on liita Maarjamõisa meditsiinilinnakuga lastekliinik ja kõrvakliinik – mõlemad kliinikud tegutsevad praegu nn tuumikhaiglast eraldatuna vastavalt N. Lunini 6 ja J. Kuperjanovi 1/3 hoonetes, mis ei ole aktiivravi silmas pidades jätkusuutlik. III ehitusjärgu koosseisu kuulub ka kaasaegse päevakirurgia keskuse rajamine.

2021. aastal toimusid ehitustööd enamjaolt vastavalt lepingu ajakavale. COVID-19-ga seotud ehitusmaterjalide tarnetaskude tõttu esitas ehitustööde töövõtja novembrikuus taotluse nii M-kui ka C-korpuse valmimise tähtaja pikendamiseks 50 päeva võrra. Hoonete uued valmimistähtajad on seega M-korpusel 10.11.2022 ja C-korpusel 19.01.2023.

TARTU ÜLIKOOLI KLIINIKUM

Kliinikumi haiglad ja kiirabi

Kliinikumi haiglad ja kiirabi
teenindavad kogu Lõuna-Eesti
regiooni.

TARTU ÜLIKOOI KLIINIKUMI KONTSERNI KUULUVAD:

SA Tartu Ülikooli Kliinikum

Lõuna-Eesti Haigla AS

Põlva Haigla AS

Valga Haigla AS

SA Tartu Kiirabi

KLIINIKUMI HAIGLATE EESMÄRK ON PAKKUDA KAASAEGSEL TASEMEL KVALITEETSEID TERVISHOIUTEENUSEID NING NENDEGA SEONDUVAID TEENUSEID.

Kliinikumi haiglate põhinäitajad

	Tartu Ülikooli Kliinikum	Lõuna-Eesti Haigla	Põlva Haigla	Valga Haigla
Täidetud ametikohtade arv	4 037	468	237	323
Arsti vastuvõttude arv	497 819	32 129	17 314	29 191
Õe ja ämmaemanda iseseisvate vastuvõttude arv	122 062	4 203	3 436	2 124
Statsionaaris ravitud haigete arv (haiglast lahkumised)	38 567	3 827	2 204	1 924

Lõuna-Eesti Haigla AS

Lõuna-Eesti Haigla AS on suurim tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande teenuseid osutav ettevõtte ja tööandja Kagu-Eestis. Üle 24% haigla patsientidest tulevad ravile väljastpoolt Võrumaad. Haigla tagab ööpäevaringse valmisoleku neljal arstlikul erialal, samuti töötab ööpäevaringselt labor, tehakse radioloogilisi uuringuid ja erakorralisi operatsioone. Kolme kiirabibrigaadi ja EMO üksuse abil tagatakse patsientidele erakorralise meditsiiniabi ööpäevaringne kättesaadavus.

Haigla funktsionaalset arengukava uuendati aastani 2030. Arengukava kohaselt jätkab haigla tegevust väljakujunenud teenuste struktuuri ja mahtudega ning aastal 2024 lisandub tegevusse statsionaarne taastusravi.

2022. aasta eesmärk on täita kõik Haigekassa lepingulised kohustused ja hoida majandusaasta eelarve tasakaalus. Veebruaris lõpeb remont sisehaiguste osakonnas ja nii patsiendid kui personal saavad enda käsutusse 22 voodikohaga kaasaegse palatisektsiooni. Valminud on EMO ruumide uuendamise eskiisprojekt ja projekteerimise hange on välja kuulutamisel. Plaanis on paigaldada haiglahoone katusele päikeseelektrijaam ja uuendada soojatrass. Hankeplaani sisaldab terve rea meditsiiniseadmete hankeid ning seadistamist ootavad eelmisel aastal hangitud uus ehhokardiograaf ja endoskoopiakeskuse seadmed. Mais valmib Võru tervisekeskus, kus haigla hakkab osutama nelja meditsiiniteenust.

Ravitegevus

Seoses ülemaailmse COVID-19 pandeemiaga ja riigisisese levikuga oli aasta 2021 taaskord erakordne. Kriisimeeskond jätkas tegevust haiglasises nakkuse ennetamise ja COVID-19 haigete ravi korraldamise eesmärgil. Lisaks alustati personali ja patsientide vaksineerimisega COVID-19 vastu, avades sellel otstarbel haigla 3. korruse saalis vaksineerimiskeskuse. Ambulatoorsete ja päevaravi ravijuhtude arv oli aasta kokkuvõttes väiksem kui eelmisel aastal. Haiglas teostati 32 129 ambulatoorset vastuvõttu ja statsionaarselt raviti 3827 patsienti. Võeti vastu 487 sünnitust ja sündis 490 last. Kõigist haiglasse paigutatud haigetest 83% moodustasid erakorralised haiged.

Kiirabiteenust osutas Lõuna-Eesti Haigla kolme õebrigadiga, kelle baasid asuvad Võrus ja Antslas. Kiirabi teenindas 7752 visiiti, mida oli 5% rohkem kui eelneval aastal.

Patsientide ja töötajate rahulolu

Mais 2021 viidi Lõuna-Eesti Haiglas läbi statsionaarsete patsientide rahulolu-uuring, mille küsitlusele vastas 66% ankeedi saanud 210-st patsiendist.

Haiglaraviga jäi väga rahule 74,8% vastanutest ja üldiselt rahule 24,4%. Patsiendid jäid rahule kõikide osakondade tööga, vaid psühhiaatria osakonnas oli rahulolematuid – 0,1% vastanutest. Kõige kõrgem rahulolu haiglaraviga oli sünnitus-günekoloogia osakonnas (kõik vastajad jäid väga rahule) ja sisehaiguste osakonnas („väga rahul“ vastanuid 75%) patsientide seas.

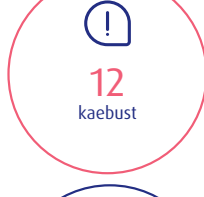
Haigla töötajate seas viidi rahulolu-uuring läbi detsembris 2021. Eesmärgiks oli välja selgitada rahulolu tööelu ja töökorraldusega haiglas ning võrrelda saadud andmeid eelmise küsitluse tulemustega. Kõikidele Lõuna-Eesti Haigla töötajatele saadetud 449-le küsimustikule vastas 40% töötajatest.

Vastanud töötajate üldine rahulolu Lõuna-Eesti Haiglas on kõrge – 91% on rahul töötamisega Lõuna-Eesti Haiglas ja 84% töö sisuga. Küsimustikule vastanud on rahul suhetega töökaaslastega (89%), võimalusega rakendada oma oskusi ja teadmisi (98%) ja nad teavad enda tööülesandeid täpselt (97%). Töö tasustamisega on rahul 53% vastanutest. Samas ilmnes uuringust rahulolematust töökeskkonnaga – 25% vastanutest ei ole rahul tööõhkkonnaga, 17% töövahenditega ja 29% tööruumidega. Haigla jaoks on oluline, et valdav enamus (91%) tuleb tööle hea meelelega.

31.12.2021
seisuga töötas
Lõuna-Eesti Haiglas

443
töötajat

436
ametikohal

Valga Haigla AS

AS Valga Haigla on SA Tartu Ülikooli Kliinikumi kontserni kuuluv üldhaigla.

Tervishoiuteenuseid osutavad 7 osakonda: siseosakond, kirurgiaosakond, intensiivravi-operatsiooniosakond, EMO, hambaravi osakond, taastusravi osakond, õendushoolduse osakond. Lisaks raviosakondadele ja tugiüksustele on Valga Haiglas ka hoolekande osakond, mis pakub erihoolekande, hoolekande- ja päevahoiuteenust.

Ravitegevus

2021. aastal osutati ambulatoorset eriarstiabi haiglas 15 erialal ja ambulatoorseid vastuvõtte tehti kokku 29 191, mida oli 3% rohkem kui 2020. aastal. Taasavasime pulmonoloogi vastuvõtu ning suurendasime vastuvõtte üldkirurgias ja günekoloogias.

2124 õe ja ämmaemanda iseseisvat vastuvõttu näitas 29% langust võrreldes eelneva aastaga. Koduõenduse visiite tehti kokku 4143, mida oli 6,5% vähem kui aasta varem. Kuigi nii õe ja ämmaemanda iseseisvate vastuvõttude kui koduõenduse visiitide üldarv vähenes, võime siiski järeldada, et nii õdede kui ka ämmaemandate iseseisva tegevuse maht suurenes vaksineerimiste arvelt, mis ei kajastu visiitide arvus. Õendus- ja ämmaemanduspersonal oli terve aasta jooksul hõivatud immuniseerimisega. Kokku teostati 2021. aastal 13 779 vaksineerimist, millest 6985 olid esmased COVID-19 vastase vaktsiini doosid ja 1986 tõustusdoosid.

Statsionaarne ravitöö toimus 73–83 avatud voodifondi voodikohal, sh 25 voodikohta, mida kasutati statsionaarse õendusabi teenuseks. Haiglaravil viibis 1924 patsienti, nendest 354 statsionaarses õendusabis. Ravitud haigete arv suurenes mõnevõrra, samuti voodipäevade arv, mis oli tingitud COVID-19 haigete pikemast haiglaravivajadusest.

Erakorralise meditsiini pöördumiste arv suurenes 25% võrreldes 2020. aastaga. EMO-sse tõi kiirabi või pöördus ise 7243 patsienti, kellest 5069 (67,2%) said ambulatoorset arstiabi ja 1208 (16,6%) vajas hospitaliseerimist erakorralistel näidustustel ning 966 (13,3%) korral oli tegemist haigla oma töötajate COVID-19 testimisega. Teise haiglasse saadeti edasi 2,9% haigetest.

Päevaravis ravitud haigete ja protseduuride arv suurenes günekoloogia eriala patsientide arvelt, kokku osutati teenust 596 juhul.

Kiirabiteenust osutab Valga Haigla kolme brigaadiga – kaks asuvad Valga ja üks Tõrva linnas. 2021. aastal oli kiirabivisiitide arv 6720, mis suurenes võrreldes eelneva aastaga 9,4%. Hospitaliseeritud patsientide arv kasvas 10,2%. 2021. aastal kiirabi väljakutseid Läti ei toimunud.

Valga Haigla hoolekande osakonnas pakutakse klientidele üldhooldekodu tüüpi hooldusteenust, erihoolekandeteenust sügava liitpuudega isikutele ning päevahoiuteenust eakatele ja puudega isikutele. Kokku pakuti aruandeaasta jooksul üldhooldekodu tüüpi hooldusteenust nii lühemal kui pikemal perioodil 133 kliendile ja erihooldusteenust 20 kliendile.

Töötajad

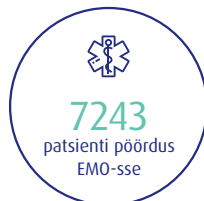
Valga Haiglas töötas 31.12.2021 seisuga 379 töötajat 323 ametikohal. Residentuuri järel asus 2021. aastal eriarstina tööle 3 ja üldarstina samuti 3 arsti. Õdedena alustasid tööd 3 tervishoiu kõrgkooli lõpetanud. Seoses COVID-19 pandeemiaga tulid haiglale 2021. aasta sügisel appi naiskodukaitsjad ja reservparameedikud.

Töötajate üldine rahulolu oli 93% (37% oli väga rahul ja 56% pigem rahul). **Töötamist Valga haiglas soovitaks 91,1% vastanutest.** Töötajate rahuloluküsitlus viiakse läbi igal aastal.

31.12.2021
seisuga töötas
Valga Haiglas

379
töötajat

323
ametikohal

Põlva Haigla AS

Põlva Haigla on tähtajatult kinnitatud üldhaiglaks, mille põhieesmärgiks on tervishoiuteenuse osutamine. Haigla eripäraks võrreldes teiste üldhaiglatega on statsionaarse taastusravi teenuse osutamine. Lisaks tervishoiuteenusele osutab Põlva Haigla ka sotsiaalset ja tööalast rehabilitatsiooniteenust.

2021. aastal oli tervishoiu põhifookus COVID-19 kriisi lahendamisel, millest tulenevalt tuli ka Põlva Haiglal korduvalt luua COVID-19 osakond ja tegeleda haiglasisesest haiguspuhangutega. Haiglasisesest puhangu ajal tuli maksimaalselt luua 50 voodikohta, mis tähendas, et 50% kogu haigla voodifondist oli koroonahaigetega hõivatud. Kokkuvõttes tuli haigla kriisiga edukalt toime, saades haiglasisesed kolded kiirelt kontrolli alla, ning oli teistele lõuna regiooni haiglatele heaks koostööpartneriks.

Suurimaks investeeringuks ja tulevikku vaatavaks tegevuseks oli haigla üleminek autonoomsele hapniku tootmisele ning meditsiinilise hapnikukontsentraatori soetamine. Haigla ei sõltu enam välisest teenusepakkujast ning kogu vajaminev hapnik toodetakse kohapeal. Kuna COVID-19 leviku tõttu oli hapnikutarbimine kõikjal väga kõrge, oli hapnikujaama rajamine äärmiselt õige otsus ning andis märkimisväärse kulude kokkuhoiu.

Haiglas loodi 2021. aastal uus ametikoht – jätkusuutlikkuse spetsialist, kelle eesmärgiks on Põlva Haigla liikumine enam keskkonnasäästliku toimimise poole ja seeläbi haigla tekitatud CO₂ jalajälje vähendamine ning energiatõhusate lahenduste väljatöötamine.

2021. aastal tõhustati ambulatoorset tööd lastega seotud erialadel. Haiglaga liitusid laste taastusravist, neuroloog ja ka uus pediatater. Oluliselt enam teenuseid saab nüüd kohapeal pakkuda ning pediatatri või neuroloogi suunatud lapsed saavad kohe taastusraviga jätkata!

Ravitegevus

2021. aastal oli Põlva Haiglas statsionaarsel ravil ja kirjutati välja 2204 patsienti, keda oli 8% ehk 164 patsiendi võrra rohkem kui eelneval aastal. Kui 2020. aastal tuli COVID-19 tõttu plaanilist ravi piirata ja haiguspuhangute tõttu ei saanud sageli haigeid juurde võtta, siis 2021. aastal olukord stabiliseerus ja haigla sai oma tööd tõhustada. Mitmesse osakonda lisandus ka uusi arste, mis lubab ravimahtusid kasvatada. Aktiivravis ravitud haigete arv on suurenenud 4% ja ravikestus pikenenud 4% (keskmiselt 9,7 päeva). Seda on tinginud järjest raskemas seisus olevad haiged. Haigla on võtnud ka kõrgema etapi haiglast patsiente küllalt kiiresti üle, mistõttu veedavad nad Põlva Haiglas rohkem aega enne, kui saab nad kas koju või õendusabisse edasi suunata. Ka COVID-19 tõttu olid paljud haigusjuhud pikemad kui tavapäraselt.

Statsionaarselt opereeritud haigete arv tõusis võrreldes eelneva aastaga 8%, ulatudes 2021. aastal 116-ni. Päevaravi patsiente oli 620, neist 480 opereeriti ja 618 patsiendile tehti kirurgilisi protseduure. Erakorralise meditsiini osakonda pöördus 2021. aastal 5037 patsienti, kellest 15% hospitaliseeriti, 66% saadeti edasi teise haiglasse ja 1% läks pärast abi saamist koju.

Põlva Haigla töös on väga suur osa õendusabi teenuse osutamisel. Statsionaarsete haigete kasvu mõjutab ka õendusabis ravitud haigete arv. 2021. aastal raviti õendusabis 364 haiget, mis oli 36% ehk 97 haiget enam kui eelneval aastal.

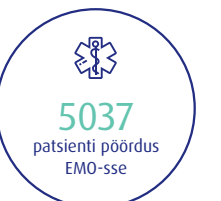
Põlva Haiglas toimus 2021. aastal 17 314 ambulatoorset arsti vastuvõttu, mida oli 1% rohkem kui eelneval aastal. Õdede ja ämmaemandate vastuvõtte oli 3436, mis näitab võrdluses eelmise aastaga vastuvõttude arvu kasvu 3% ehk 105 võrra.

E-konsultatsioonide koguarv püsis 2020. aastaga võrreldes muutumatuna (46). Uueks aruandeaastaks on seatud eesmärgiks suurendada e-konsultatsioonide.

31.12.2021
seisuga töötas
Põlva Haiglas

318
töötajat

237
ametikohal

Patsientide rahulolu

Patsiendikogemuse hindamiseks viiakse igal aastal läbi patsientide rahulolu-uuring, mis toimub üle aasta vaheldumisi ambulatoorsete ja statsionaarsete patsientide seas. Aastal 2021 statsionaarsete patsientide seas toimunud uuringuküsimustikule vastas vaid 38 patsienti. Üldine rahulolu oli vastanute seas 100%.

Aruandeaastal registreeriti 13 kirjalikku kaebust ja 9 tänuavaldust.

Töötajad

Aruandeaasta lõpu seisuga töötas Põlva Haiglas töölepinguga 318 töötajat 237 ametikohal.

Põlva Haigla toetab ja soosib elukestvat õpet. Aastal 2021 omandas tasemeõppes haridust 43 töötajat ja täienduskoolitustel osales 44 töötajat. Kokku osaleti 107 koolitusel. Pideva enesetäiendusega tegeles 24% töölepinguga töötajatest ja paljud neist osalesid koolitustel rohkem kui ühel korral.

Aasta erines eelnevast sellega, et Põlva Haigla sai sisehaiguste erialal residentuuribaasiks ja seal käis aasta jooksul 2 resident.

Põlva Haigla soovib võtta vastu ka uue põlvkonna arste ja arstide mediaanvanuse eesmärgiks seati 55 aastat. 2021. aastal täideti eesmärk tulemusega 51, mis oli 6 aasta võrra vähem kui eelmisel aastal.

Kõige olulisemaks töötajatega seotud näitajaks on personali rahulolu. 2021. aasta tulemusega 94% ületasime aastaks seatud personali rahulolu eesmärgi, milleks oli vähemalt 93%.

2021. aastal jätkus võitlus COVID-19 kriisiga, mis sundis ka Põlva Haiglat korduvalt koroonaosakonda looma ja vahepeal lausa kaht korraga. Arstide lisandumise tõttu oli võimalik tegeleda suuremas mahus sisehaiguste ravimisega, suurendada kirurgiliste tööde arvu ja teostada kohapeal uusi löikusi. See töö väljendub ka järjest kasvavas Haigekassa lepingu mahus, mis oli üle aastate suurim. Ka 2022. aastaks Haigekassaga sõlmitud lepingu aluseks võeti 2021. aasta tegelik töömaht, mis tähendab Põlva Haigla liikumist tervishoiuteenuste pakkumisel järjest tõusvas tempos. Aasta oli küll raske ja töötajatele väsitav, kuid personali rahulolu paranes võrreldes eelneva aastaga. Praeguseks järjest enam arenev haigla on väga vajalikuks asutuseks ja koostööpartneriks kogu Lõuna-Eestis.

Tartu Kiirabi SA

Tartu Kiirabi ülesandeks on tagada kiirabi ehk haiglavälise erakorralise meditsiiniabi kättesaadavus oma teeninduspiirkonnas ning vajadusel väljaspool seda. Reanimobiili-teenistuse teeninduspiirkonnaks on kogu Eesti Vabariigi territoorium.

Tartu Kiirabil on ka koolituskeskus, kus lisategevusena koolitatakse nii oma kui teiste tervishoiuteenuse osutajate töötajaid ja ka elanikkonda. Samuti osaleb Tartu Kiirabi ürituste meditsiinilisel turvamisel.

Tartu Kiirabi osales koos Tartu Ülikooli Kliinikumi ja Tartu linnaga loodud Tartu vaksineerimiskeskuse töös, millega anti kogu Eestile head eeskuju. Selle panuse eest saadi Tartu Linnavalitsuselt aukiri „Tartu aasta tegu 2021“.

2021. aasta oli meditsiinilises mõttes jätkuvalt keeruline, kuid Tartu Kiirabi suutis tagada kiirabiteenuse kvaliteedi ning toimepidevuse ka töötajate koroonaviirusesse haigestumiste ajal.

Aasta jooksul korrastati oluliselt kiirabi autoparki ja tasapisi on paranenud ka baaside olmetingimused. Mustvee Vallavalitsuse ja tervisekeskusega jõuti kokkuleppele Mustvee kiirabibaasi rajamise otstarbel maa eraldamises hoonestusõigusega.

Kiirabireserv kolis uutesse ruumidesse Tõrvandis ning on muutunud funktsionaalsemaks ja eesmärgipärasemaks.

Kokkuvõttes võib öelda, et Tartu Kiirabi sai 2021. aastal hästi hakkama.

Ravitegevus

2021. aastal tegi Tartu Kiirabi 61 613 kiirabivisiiti, mida oli 6,8% ehk 4200 visiidi võrra rohkem kui 2020. aastal. Visiitide arv tõusis kõikides maakondades, samuti reanimobiilibrigaadide kutsete arv. Suurima osa kiirabivisiitidest moodustavad C prioriteediga kutsed, kuigi protsentuaalselt on nende arv võrreldes eelmiste aastatega vähenenud. Suurenenud on A ja D prioriteediga kutsete osakaal.

Aasta jooksul hospitaliseeriti 21 570 patsienti ehk 35% kõigist kutsetest, mis on eelneva aasta tulemusega samal tasemel. Kõige sagedamini hospitaliseeriti patsiente Tartu Ülikooli Kliinikumi (62% hospitaliseeritustest), järgnesid Viljandi Haigla (14,5%) ja Järvamaa Haigla (7,4%).

31.12.2021
seisuga töötas
Tartu Kiirabis

539
inimest, neist

282
täistööajaga

Spetsiifilistest kiirabivisiitidest tasub välja tuua elustamised kliinilisest surmast, mida oli 184. Kahjuks taastus spontaanne vereringe vaid 30,4% juhtudest, mis on viimase viia aasta halvim tulemus. Põhjuse väljaselgitamine vajab täpsemat analüüsi.

COVID-19 pandeemia jätkudes tegi Tartu Kiirabi 2021. aastal kokku 3318 kiirabivisiiti kinnitatud COVID-19 või viiruskahtlase patsiendi juurde, kellest hospitaliseeriti 1715 patsienti (51,7%). Kõige rohkem koroonaviirusega seotud visiite oli oktoobris (564) ja novembris (522), kõige vähem juulis (20) ja juunis (29). 2021. aastal oli COVID-19 patsientide hospitaliseerimise protsent jätkuvalt suurem kui teistel kiirabivisiitidel keskmiselt. Alates augustist 2021 töötab Tartu Kiirabis infektsioonikontrolli öde.

Ka 2021. aastal pakkus Tartu Kiirabi meditsiinilise turvamise teenust Eesti rahvaspordi ja motospordi üritustel. Suurimaks neist osutus taaskord Rally Estonia, kus oldi väljas 12 kiirabibrigaadiga.

Patsientide ja töötajate rahulolu

Tartu Kiirabis viidi detsembris 2021 läbi patsientide rahulolu-uuring, helistades kokku 764 inimesele, kellest saadi küsitleda 483 (63%). Tartu Kiirabi tööga oli rahul 83% vastanutest (2020: 83%), mis näitab, et üldine rahulolu on püsunud samal tasemel.

Tartu Kiirabile edastatud tänuavalduste arv kasvas võrdluses 2020. aastaga 27 võrra 72-le. Kaebusi oli kokku 26 ehk 5 võrra vähem kui eelmisel aastal. 18 korral oli kaebuse sisuks suhtlusprobleem.

Tartu Kiirabis töötas 31.12.2021 seisuga 539 inimest, neist 282 täistööajaga. Aasta jooksul asus tööle 13 kiirabitehnikut / erakorralise meditsiini tehnikut, 26 öde ja 8 arsti.

Võtmenäitajaks on ametikohtade täidetus ning oluliseks tegevuseks töötajate rahulolu-uuringu läbiviimine, mille tulemused on aluseks töökeskkonna parandamisel. Nii kiirabiteenuse kvaliteedi kui töötajate rahulolu tagamiseks on oluline jätkata e-kiirabi arendusprojekte koostöös Haigekassa ja IT-ettevõtetega.

Koolituskeskusel õnnestus 2021. aastal läbi viia kõik plaanis olnud koolitused. Meditsiinilistel koolitustel oli kokku 2396 osaluskorda. Toimus 38 erinevat loengut ning 140 päeva praktilisi koolitusi. Lisaks leidis aset 7 õppust, milles osales kokku 71 töötajat.

Konsolideeritud finantssuhtarvud

		2021	2020
Käibe kasv %	(tulud ettevõtlusest 2021 – tulud ettevõtlusest 2020) / tulud ettevõtlusest 2020 x 100	10,62	8,14
Tulemi kasv %	(aruandeaasta tulem 2021 - aruandeaasta tulem 2020) / aruandeaasta tulem 2020 x 100	-36,61	-35,63
Puhasrentaablus %	aruandeaasta tulem / tulud ettevõtlusest x 100	1,72	3,00
Lühiajaliste kohustiste kattekordaja (kordades)	käibevara / lühiajalised kohustised	1,63	1,92
ROA %	aruandeaasta tulem / varad kokku x 100	2,10	3,48
ROE %	aruandeaasta tulem / netovara x 100	3,04	4,94

61 613
kiirabi visiiti

3318
COVID kahtlast
visiiti

83%
on rahul töötamisega
Valga Haiglas

72
tänuavaldust

26
kaebust

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa
VARAD			
Käibevarad			
Raha	34 189 805	49 318 987	2
Nõuded ja ettemaksed	48 228 580	37 743 031	3
Varud	6 122 744	6 848 174	5
Käibevarad kokku	88 541 129	93 910 192	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	1 981	1 981	9
Nõuded ja ettemaksed	133 041	129 313	3
Kinnisvarainvesteeringud	2 177 874	2 246 856	11
Materiaalsed põhivarad	151 339 778	135 091 096	12
Immateriaalsed põhivarad	7 490 344	6 466 682	13
Põhivarad kokku	161 143 018	143 935 928	
VARAD KOKKU	249 684 147	237 846 120	
KOHUSTISED JA NETOVARA			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	2 892 943	2 965 968	16
Võlad ja ettemaksed	50 972 955	41 841 233	17
Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	429 884	241 076	21
Lühiajalised kohustised kokku	54 295 782	45 048 277	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	18 125 687	20 825 444	16
Võlad ja ettemaksed	4 285 875	4 248 253	17
Pikaajalised kohustised kokku	22 411 562	25 073 697	
KOHUSTISED KOKKU	76 707 344	70 121 974	
Netovara			
Emaettevõtja asutajatele kuuluv netovara			
Sihtkapital	33 773 392	33 773 392	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	125 900 531	118 568 530	
Aruandeperioodi tulem	4 406 253	7 332 001	
Kokku emaettevõtja asutajatele kuuluv netovara	164 080 176	159 673 923	
Vähemusosalus	8 896 627	8 050 223	
NETOVARA KOKKU	172 976 803	167 724 146	
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU	249 684 147	237 846 120	

Konsolideeritud tulemiaruanne

	2021	2020	Lisa
Annetused ja toetused	8 547 792	2 757 042	21
Tulud ettevõtlusest	305 568 686	276 235 661	22
Muud tulud	4 572 745	3 645 057	23
Kokku tulud	318 689 223	282 637 760	
Mitmesugused tegevuskulud	-95 502 851	-80 482 231	24
Tööjõukulud	-186 347 870	-164 461 358	25
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-13 318 966	-12 589 142	11, 12, 13
Muud kulud	-18 276 648	-16 782 890	26
Kokku kulud	-313 446 335	-274 315 621	
Põhitegevuse tulem	5 242 888	8 322 139	
Intressikulud	-182 477	-152 789	27
Muud finantstulud ja -kulud	192 246	116 337	28
Aruandeaasta tulem	5 252 657	8 285 687	
Emaettevõtte osa tulemist	4 406 253	7 332 001	
Vähemusosaluse osa tulemist	846 404	953 686	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

	2021	2020	Lisa
Rahavood majandustegevusest			
Põhitegevuse tulem	5 242 888	8 322 139	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	13 318 966	12 589 142	11, 12, 13
Kasum põhivarade müügist	-86 179	-33 445	23
Tuludesse kantud sihtfinantseerimine	-8 547 792	-2 757 042	21
Muud mitterahalised tehingud põhivaradega	122 399	-75 819	
Eraldiste moodustamine	3 489 901	2 565 747	20
Muud mitterahalised tehingud	-21 253	-12 248	
Muud korrigeerimised	0	-125 123	
Nõuete ja ettemaksete muutus	-10 363 826	-15 992 046	
Varude muutus	725 430	-2 278 875	
Kohustiste ja ettemaksete muutus	4 723 929	9 521 214	
Makstud intressid	-173 500	-196 268	
Sihtotstarbelised laekumised	652 252	587 750	21
Rahavood majandustegevusest kokku	9 083 215	12 115 126	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekumised põhivarade sihtfinantseerimisest	7 911 434	1 323 750	21
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-29 356 355	-23 095 204	
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade	98 160	48 337	
Laekunud intressid	112 318	4 800	
Antud laenude tagasimaksed	589	4 425	
Laekunud tütarettevõtjate müügist	0	135 000	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-21 233 854	-21 578 892	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	0	875 000	
Saadud laenude tagasimaksed	-2 730 590	-2 719 503	
Kapitalirendi tagasimaksed	-247 953	-262 989	
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-2 978 543	-2 107 492	
Rahavood kokku	-15 129 182	-11 571 258	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	49 318 987	60 890 245	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-15 129 182	-11 571 258	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	34 189 805	49 318 987	2

Konsolideeritud netovara aruanne

	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	Vähemusosalus	Kokku netovara
Saldo 31.12.2019	33 773 392	118 568 530	7 096 537	159 438 459
Aruandeaasta tulem	0	7 332 001	953 686	8 285 687
Saldo 31.12.2020	33 773 392	125 900 531	8 050 223	167 724 146
Aruandeaasta tulem	0	4 406 253	846 404	5 252 657
Saldo 31.12.2021	33 773 392	130 306 784	8 896 627	172 976 803

Lisad lehekülgedel 58 kuni 91 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Tartu Ülikooli Kliinikumi 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga. Eesti Finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendab avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhend. Juhendis kirjeldatud arvestusmeetodid tulenevad raamatupidamise seadusest ja Raamatupidamise Toimkonna juhenditest, samuti rahvusvahelistest avaliku sektori raamatupidamise standarditest.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Konsolideeritud tulemiaruaruande koostamisel on lähtutud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud tulemiaruaruande skeemist nr. 1.

Majandusaasta algas 1. jaanuaril 2021 ja lõppes 31. detsembril 2021. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmneseid aruandekuupäeva 31.12.2021 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Aruandekuupäeva järgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad Sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtjate AS Põlva Haigla, SA Tartu Kiirabi, AS Lõuna-Eesti Haigla, sh AS Lõuna-Eesti Haigla tütarettevõtjate – OÜ Metsakohvik, OÜ Pesuring – ja AS Valga Haigla, sh tütarettevõtja SA Terve Valgamaa – finantsnäitajad (edaspidi koos nimetatud Kliinikumi kontsern). Informatsioon tütarettevõtjate kohta on toodud lisas 8.

Konsolideeritud aruande koostamine

2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad SA Tartu Ülikooli Kliinikumi (emaettevõtte) ning tema tütarettevõtete AS Lõuna-Eesti Haigla, SA Tartu Kiirabi, AS Valga Haigla ja AS Põlva Haigla finantsnäitajad.

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtte kontrolli all olevate tütarettevõtjate finantsnäitajad. Ema- ja tütarettevõtjate vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustised, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on konsolideeritud aastaaruandest elimineeritud. Vajadusel on tütarettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks Kliinikumi kontserni arvestuspõhimõtetele.

Vähemusomanike osa tütarettevõtjate tulemusel ja omakapitalis on konsolideeritud tulemiaruaruandes näidatud eraldi kirjel ja konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist.

Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjaks loetakse ettevõtet, mille üle on Kliinikumi kontsernil kontroll. Tütarettevõtja loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui Kliinikumi kontsern omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarvõtja hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarvõtja tegevus- ja finantspoliitikat.

Tütarettevõtja definitsioonile vastavad ka mitteäriühingud (sihtasutused). Kui Kliinikumi kontsern omab sihtasutuses valitsevat mõju (üldjuhul üle 50% hääleõigusest), kajastatakse osalust 100%-na.

Sidusettevõtjad

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle Kliinikumi kontsern omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui Kliinikumi kontsern omab ettevõttes 20–50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Kui Kliinikumi kontsern omab sihtasutuses olulist mõju (üldjuhul 20–50% hääleõigusest), osalust ega finantsinvesteeringut bilansis ei kajastata. Sissemaksed osaluse objekti sihtkapitali kajastatakse antud toetuse kuluna.

Äriühendused ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel

Ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil, mille kohaselt kajastatakse omandatud osalus teises ettevõttes omandatud netovara bilansilises väärtuses (s.t nagu omandatud varad ja kohustised olid kajastatud omandatud ettevõtte bilansis) ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara bilansilise väärtuse vahe kajastatakse omandava ettevõtte omakapitali vähenemise või suurenemisena.

Osalused sihtasutustes

Osalusi valitseva ja olulise mõju all olevates üksustes (sihtasutustes) kajastatakse järgmiselt:

- Kui Kliinikumi kontserni üksus omab sihtasutuse valitsevat mõju (üldjuhul üle 50% hääleõigusest), kajastatakse osalust 100%-na;
- Kui Kliinikumi kontsern omab sihtasutuses olulist mõju (üldjuhul 20–50% hääleõigusest), osalust ega ka finantsinvesteeringut bilansis ei kajastata (sissemaksed osaluse objekti sihtkapitali kajastatakse antud toetuse kuluna).

Kontrolli ja olulise mõju määramisel sihtasutustes arvestatakse ka asjaolu, kas Kliinikumi kontsernile lähevad üle sihtasutuse varad selle likvideerimisel.

Kliinikumi kontsern omab valitsevat mõju (üle 50% hääleõigusest) Sihtasutuses Tartu Kiirabi (vt lisa 8). Kliinikumi kontsern osaleb viie asutatud sihtasutuse tegevuses sihtasutuste nõukogude kaudu, nimetades nendesse oma esindaja(d).

Kliinikum on asutajaliige järgmistes sihtasutustes:

- Sihtasutus Ida-Viru Keskhaigla
- Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus
- Sihtasutus Bengt Björkstén Fond
- Sihtasutus Eesti Agrenska Fond
- Sihtasutus Eesti Tervishoiu Pildipank

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldatakse konsolideeritava üksuse (ema-ettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded: bilanss, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne ja netovara muutuste aruanne. Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes, mis on esitatud käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aruande lisadena, on investeringud tütarettevõtjatesse kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantsvarad

Kliinikumi kontsernil on järgmised finantsvarad: raha ja ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, ning lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud. Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval (s.t päeval, mil Kliinikumi kontsern võtab endale kohustise teatud finantsvara ostuks või müügiks).

Raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjatele ja muud nõuded (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades.

Pikaajaliste finantsinvesteeringutena (muude pikaajaliste investeeringutena aktsiatesse ja väärtpaberitesse ning pikaajaliste nõuetena) kajastatakse väärtpabereid (aktsiad, võlakirjad, obligatsioonid, fondi osakud jne.), mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul (v.a investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse), kindla lunastustähtajaga väärtpaberid, mille lunastustähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva, ning antud laenud, mille maksetähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Igal aruandekuupäeval hinnatakse, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavaid asjaolusid. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse finantsvarad alla järgnevalt:

- Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (näiteks nõuded ja lunastustähtajani hoitavad võlakirjad) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga).
- Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (aktsiad ja muud omakapitali instrumendid, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusele (diskonteerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes).
- Õiglasest väärtuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla nende õiglasele väärtusele. Väärtuse langusest tulenevaid allahindlusi kajastatakse tulemiaruanDES kuluna.

Väärtuse languse tühistamised:

- Juhul, kui eelnevalt alla hinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam
 - finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusest ja
 - bilansilisest jääkväärtusest korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud. Allahindluste tühistamisi kajastatakse tulemiaruanDES.
- Nende finantsvarade puhul, mida kajastatakse soetusmaksumuses, kuna nende õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt määratav, allahindlusi ei tühistata.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruanDES kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke ja kuni 3-kuulisi deposiite.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja –kohustised.

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro (s.o Kliinikumi kontserni arvestusvaluuta).

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Kõik välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised (rahas tasutavad nõuded ja laenud) on ümber hinnatud eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid on kajastatud tulemiaruanDES perioodi tulu ja kuluna. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad), aruandekuupäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi alusel.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse Kliinikumi kontserni tavapärase majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (s.t vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas.

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma on vahe nende nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse tulemiaruanDES mitmesuguste tegevuskuludena.

Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, muud lühiajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades.

Tekkepõhine nõue lõpetamata haigusjuhtude tulude kajastamisel aastavahetusel näidatakse grupis "Nõuded ja ettemaksed" eraldi real.

Varud

Varud on varad, mida hoitakse müügiks Kliinikumi kontserni tavapärase majandustegevuse käigus, mida parajasti toodetakse müügiks tavapärase majandustegevuse käigus ja materjalid ja tarvikud, mida tarbitakse tootmisprotsessis või teenuste osutamisel.

Varudeks on tooraine ja materjal, ostetud kaubad müügiks, ettemaksed hankijatele varude eest ja müügiks hoitavad seadmed.

Vastutaval hoiul olevate tervishoiualase hädaolukorra ravimite ja tuberkuloosiravimite varu kohta peetakse arvestust bilansiväliselt.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varud on algselt võetud arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Kuna Kliinikumi kontsern kuulub avalikku sektorisse, siis on lähtutud avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse erisustest varude arvestamisel. Tulenevalt avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendi jõustumisest 1. jaanuaril 2004 on varude soetamisel tasutud käibemaks ja muud tagastamisele mittekuuluvad maksud kajastatud soetamishetkel kuluna ning seda ei kajastata varude soetusmaksumuse koosseisus.

Varude soetusmaksumuse kuludesse kandmisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuks loetakse ainult selliseid kinnisvaraobjekte (maa, hoone, hoone osa), mida renditakse välja avalikku sektorisse mittekuuluvale üksusele renditulu teenimise eesmärgil või hoitakse turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida ei kasutata oma põhitegevuses.

Mõningaid kinnisvaraobjekte (maa, hoone) kasutatakse peamiselt enda majandustegevuses, kuid ebaolulises osas ka renditulu teenimise eesmärgil. Need kinnisvaraobjektid ei ole eraldi võõrandatavad, mistõttu kajastatakse kogu objekti materiaalse põhivarana.

Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud. Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivarade soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivarade mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes. Juhul, kui kinnisvarainvesteeringu objektil vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ning asendatava komponendi jääkmaksumus kantakse bilansist maha.

Kinnisvarainvesteeringute amortisatsioonikulu ja kahjumeid väärtuse langusest kajastatakse tulemiaruan-des analoogiliselt materiaalse põhivarade amortisatsioonikuluga ning kulumit arvestatakse lineaarse meetodi järgi, rakendades 5% amortisatsioonimäära aastas.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine bilansis lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud tulem kajastatakse lõpetamise perioodi tulemiaruan-des muude tulude või muude kulude real.

Kui kinnisvaraobjekti kasutamise eesmärk muutub, klassifitseeritakse vara bilansis ümber.

Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objekti suhtes selle vararühma arvestuspõhimõtteid, kuhu objekt on üle kantud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalsed põhivarad

Materiaalsete põhivaradena on bilansis kajastatud Kliinikumi kontserni enda majandustegevuses kasutatavaid varasid, mille hinnanguline kasutusiga on rohkem kui üks aasta ja soetusmaksumus ületab 5000 eurot ühiku kohta.

Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kuludesse. Kuludesse kantud väheväärtusliku inventari üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud varade viimiseks nende tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalseid põhivara-sid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivarade arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaradega. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivarade soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivarade mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Parenduste käigus asendatud komponent eemaldatakse bilansist. Uuele komponendile määratakse eluiga lähtuvalt tema kasulikust elueast, kuid mis ei ole põhioobjekti elueast pikem.

Kuna Kliinikumi kontsern kuulub avalikku sektorisse, siis on lähtutud põhivarade osas avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse erisustest põhivarade arvestamisel. Tulenevalt avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendist ei ole avaliku sektori üksusel lubatud kapitaliseerida materiaalse ja immateriaalse põhivarade maksumusse käibemaksu ja muid mittetagastatavaid makse ning lõive (välja arvatud tööjõukuludelt arvestatud maksud), mistõttu on materiaalse põhivarade soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Kasulik eluiga põhivarade gruppide lõikes	
Hooned ja ehitused	10–50 aastat
Masinad ja seadmed	2–25 aastat
Majandusinventar ja bürooseadmed	5–25 aastat
Transpordivahendid	5–25 aastat
Arvutustehnika	2–7 aastat

Piiramata kasutuseaga objekte (maa ja püsiva väärtusega kunstiteosed) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgile ning lõpetatakse, kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkväärtust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal aruandekuupäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade ning lõppväärtuse põhjendatust.

Laenukasutuse kulutusi (intressid), mis on seotud materiaalsete põhivarade ehitusega, põhivarade soetusmaksumuses ei kajastata.

Materiaalsete põhivarade kajastamine lõpetatakse vara vöörandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Tulem, mis on tekkinud materiaalsete põhivarade kajastamise lõpetamisest, kajastatakse tulemiaruan­des muude tulude või muude kulude real.

Immateriaalsed põhivarad

Immateriaalsete põhivaradena kajastatakse füüsilise substantsita vara kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5000 eurost. Immateriaalsed põhivarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalseid põhivara­sid nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalsete põhivarade soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud on kajastatud soetamishetkel kuluna.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt ja lähtutakse vara kasulikust elueast. Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust.

Litsentsid ja tarkvara

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, ettevõtte poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse tulemiaruan­des kuludena. Litsentside ja arvutitarkvara kulud amortiseeritakse hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on 5–20 aastat.

Varade väärtuse langus

Kliinikumi kontsern kui avaliku sektori üksus, kes rakendab Eesti Finantsaruandluse standardit, ei tee kaetava väärtuse teste ega kajasta varade väärtuse langust kaetavale väärtusele avaliku teenuse osutamiseks vajalike põhivarade puhul, kui vara väärtus ei langenud selle riknemise või muul põhjusel osaliselt või täielikult kasutusest eemaldamise tõttu.

Muudel juhtudel hinnatakse igal aruandekuupäeval piiramata kasutusega materiaalsete põhivarade ja amortiseeritavate varade puhul vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist.

Selliste ajaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kulu kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada.

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandekuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta tulemiaruan­des põhivarade allahindluse kulude vähendamisena.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kliinikumi kontsern kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses juhul, kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks (põhiosa tagasimakse). Finantskulu jaotub kogu rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama.

Kapitalirendi tingimustel renditud vara amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaradega, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulemiaruan­des kuluna.

Kliinikumi kontsern kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt põhivaradega. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimis­põhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas.

Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või Kliinikumi kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul aruandekuupäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustisi, mida laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustisi, mis on avaldunud enne aruandekuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad.

Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajaliku summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt aruandekuupäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolele.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustised, mille realiseerumine ei ole tõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Annetused ja toetused

Toetustena kajastatakse saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning antud vahendeid (antud, vahendatud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid. Toetuste kajastamisel lähtutakse avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendis toodud põhimõtetest.

Toetused jaotatakse järgmisteks liikideks:

- sihtfinantseerimine – teatud projektipõhisel sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos moodsusega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;
- tegevustoetused – antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest.

Sihtfinantseerimise liigid on:

- kodumaine sihtfinantseerimine;
- välismaine sihtfinantseerimine.

Kodumaine sihtfinantseerimine on residentidelt, sh teistelt avaliku sektori üksustelt saadud sihtfinantseerimine (välja arvatud nende kaudu vahendatud välismaine sihtfinantseerimine).

Välismaine sihtfinantseerimine on mitteresidentidelt, sealhulgas rahvusvahelistelt organisatsioonidelt, saadud sihtfinantseerimine.

Sihtfinantseerimist kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvele võtmise kuupäeval. Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivarade soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Tegevustoetus kajastatakse tuluna raha laekumisel.

Kui toetuse andja või vahendaja annab toetust kulude lihtsustatud hüvitamisviiside alusel (standardiseeritud ühikuhinnad), ilma nende kohta kuludokumente nõudmata, kajastatakse sihtfinantseerimise tulu aruandeperioodil.

Sihtfinantseerimise kajastamisel eristatakse tegevuskulude ja põhivarade sihtfinantseerimist.

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Põhivarade sihtfinantseerimise põhitingimuseks on, et Kliinikumi kontsern toetuse saajana peab ostma, ehitama või muul viisil soetama teatud põhivarad.

Sihtfinantseerimist põhivarade soetamiseks kajastatakse tuluna toetuse saamise tekkepõhisel momendil, st põhivarade soetamise perioodis. Sihtfinantseerimise arvel soetatud põhivarade soetusmaksumus kajastatakse vastavalt põhivaraobjekti kuuluvusele kas materiaalse või immateriaalse põhivarana.

Kui sihtfinantseerimisega seotud kulutused on tehtud või põhivara soetatud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud või põhivarad soetatud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena bilansikirjel “Võlad ja ettemaksed” saadud ettemaksetena.

Mitterahalise sihtfinantseerimise korral eristatakse:

- sihtfinantseerimist kolme osapoolega seotud tehingus, kui toetuse andja või vahendaja kannab raha üle otse kaupade või teenuste tarnijale, kellelt Kliinikumi kontsern toetuse saajana kaupu või teenuseid saab;
- sihtfinantseerimist, mille korral toetuse andja annab Kliinikumi kontsernile toetuse saajana üle kaupu või teenuseid ning millega ei kaasne otseselt nende müük tarnija poolt.

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja tarnijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja tarnijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla tarnijale ja nõude toetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt).

Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglasest väärtuses. Teiselt avaliku sektori üksuselt mitterahalise sihtfinantseerimisena saadud põhivarad kajastatakse õiglasest väärtuses või kui see ei ole teada, üleandja poolt näidatud jääkväärtuses. Kui selgub, et kõik toetuse saamise tingimused ei ole täidetud ning Kliinikumi kontsern toetuse vahendajana või saajana vastutab toetuse andja ees saajapoolsete lepingutingimuste täitmise ja raha sihipärase kasutamise eest, kajastatakse lepingu rikkumise selgumisel tagasinõue toetuse saaja vastu ja/või tagasimaksekohustis toetuse andja ees. Ühtlasi vähendatakse saadud toetuste tulu ja/või antud toetuste kulu. Sihtfinantseerimise kajastamisel eristatakse tulemiaruandest sihtfinantseerimist ja selle vahendamist. Sihtfinantseerimist nimetatakse vahendamiseks, kui see saadi edasifinantseerimiseks, mitte oma tegevuskulude katteks või varade soetuseks. Vahendamise korral võrdub vahendamiseks saadud toetuste tulu edasiantud toetuste kuluga.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Kliinikumi kontserni põhitegevusega seotud tulude arvestuspõhimõtted on järgmised.

▪ Tervishoiuteenused

Tulu tervishoiuteenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulusid ja kulusid) on võimalik usaldusväärselt prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Teenuse osutamisest saadavad tulud kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud.

Kui teenuse osutamist hõlmava tehingu või projekti lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärselt prognoosida, kuid on tõenäoline, et Kliinikumi kontsern suudab katta vähemalt teenusega seotud kulud, on tulu kajastatud ainult tegelike lepingu täitmisega seotud kulude ulatuses. Juhul kui ei ole tõenäoline, et Kliinikumi kontsern suudab tagasi teenida vähemalt teenusega seotud kulud, tulu teenuse osutamisest ei kajastata. Kui on tõenäoline, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum täies ulatuses kohe.

Aruandeaasta müügitulu korrigeeritakse vastavalt aruandekuupäeval lõpetamata haigusjuhtude jääkide muutusele võrrelduna eelmisel aruandekuupäeval lõpetamata haigusjuhtude jäägiga.

Juhtkonna hinnangu aluseks on ravijuhtude väljavõtte raviarvestusprogrammist. Kuna raviarvestusprogrammi piirangu tõttu on võimalik saada infot poolelioleva teenuse kohta ainult nende ravijuhtude kohta, mis on väljavõtte võtmise hetkeks lõpetatud, võetakse väljavõtte võimalikult hilise kuupäevaga. Tekkepõhine nõue lõpetamata haigusjuhtude eest on kajastatud kirjel ostjatelt laekumata arved lisas 4.

▪ Koolitusteenused

Ühekordse koolituse puhul kajastatakse tulu antud toiminguteostamise järel. Juhul kui koolitust osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, kajastatakse koolitusteenust tuluna lineaarselt lepingus ettenähtud koolitusperioodi jooksul.

▪ Ravimiuringuteenus

Tulu ravimiuringutest kajastatakse lähtudes teenuse valmidusastmest.

- **Intressitulu** kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse vara sisemist intressimäära kasutades, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Seotud osapooled

Seotud osapooltena on käesolevas aruandes käsitletud:

- Kliinikumi kontserni sidusettevõtteid;
- mittetulundusühinguid, mis ei kuulu Kliinikumi konsolideerimisgruppi, kuid milles Kliinikumi kontsern omab olulist mõju;
- sihtasutusi, mille üks asutajatest on Kliinikumi kontsern;
- Tartu Ülikooli Kliinikumi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmeid, allkirjastamisõigust omavaid isikuid, ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid sihtasutusi, mittetulundusühinguid ja äriühinguid;
- Tartu Ülikooli Kliinikumi tütarettevõtjate juhatuse liikmeid ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid sihtasutusi, mittetulundusühinguid ja äriühinguid;
- Tartu Ülikooli Kliinikumi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete ja tütarettevõtjate juhatuse liikmete pereliikmeid, kelleks loetakse abikaasa, elukaaslane ja laps, ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid sihtasutusi, mittetulundusühinguid ja äriühinguid.

Alates 1. jaanuarist 2015 algavate aruandeperioodide kohta koostatavates raamatupidamise aastaaruannetes avalikustatakse informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või aruandekohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Mitteturutingimustel, õigusaktidele või aruandekohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele mittevastavaid tehinguid 2020. ja 2021. aastal ei olnud.

Lisa 2. Raha

	31.12.2021	31.12.2020
Sularaha kassas	38 450	61 686
Arvelduskontod	34 151 355	49 257 301
Raha ja raha ekvivalendid kokku	34 189 805	49 318 987

2021. aastal oli pangaintressitulu kokku 3886 eurot, üleöödeposiidi intressimäär oli 0,01%.

2020. aastal oli pangaintressitulu kokku 4698 eurot, üleöödeposiidi intressimäär oli 0,01%.

Vabu rahalisi vahendeid deponeeritakse tähtajaliselt 1–3 kuud ja igapäevaselt üleöödeposiiti.

Täiendavalt vaata intressitulude kohta lisast 28.

Lisa 3. Nõuded ja ettemaksed

Jaotus ülejäänud tähtaja järgi	31.12.2021	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	Lisa
Nõuded ostjate vastu	25 942 233	25 942 233	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	26 082 986	26 082 986	0	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-140 753	-140 753	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	77 013	77 013	0	0	6
Muud nõuded	21 278 753	21 278 753	0	0	10
Ettemaksed	1 063 622	930 581	133 041	0	
Tulevaste perioodide kulud	1 063 622	930 581	133 041	0	
Nõuded ja ettemaksed kokku	48 361 621	48 228 580	133 041	0	

Jaotus ülejäänud tähtaja järgi	31.12.2020	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	Lisa
Nõuded ostjate vastu	20 255 026	20 255 026	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	20 380 232	20 380 232	0	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-125 206	-125 206	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	71 863	71 863	0	0	6
Muud nõuded	16 565 432	16 565 432	0	0	10
Ettemaksed	980 023	850 710	128 736	577	
Tulevaste perioodide kulud	980 023	850 710	128 736	577	
Nõuded ja ettemaksed kokku	37 872 344	37 743 031	128 736	577	

Lisa 4. Nõuded ostjate vastu

	31.12.2021	31.12.2020
Ostjatelt laekumata arved	26 082 986	20 380 232
Ostjatelt laekumata arved	21 385 233	15 764 795
Tekkepõhine nõue lõpetamata haigusjuhtude eest	4 697 753	4 615 437
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-140 753	-125 206
Kokku nõuded ostjate vastu	25 942 233	20 255 026

Ebatõenäoliselt laekuvad arved	2021	2020
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi alguses	-125 206	-178 638
Laekunud ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	11 161	63 581
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-37 551	-34 287
Lootusetuks tunnistatud nõuded	10 843	24 138
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi lõpus	-140 753	-125 206

Lisa 5. Varud

	31.12.2021	31.12.2020
Tooraine ja materjal	6 070 551	6 788 539
Tooraine ja materjal	5 673 945	5 921 087
Tervishoiu hädaolukorra meditsiiniliste materjalide varud	396 606	867 452
Müügiks ostetud kaubad	52 193	59 635
Kokku varud	6 122 744	6 848 174

31.12.2021 seisuga on tooraine ja materjalide varude hulgas ravimeid, sidumisvahendeid ja muud meditsiinilist materjali summas **5 277 792** eurot (31.12.2020 seisuga summas 5 559 492 eurot), riigieelarveliste vahendite eest soetatud ravimite ja meditsiinvahendite tegevusvaru summas **396 606** eurot (31.12.2020 seisuga summas 867 452 eurot).

31.12.2021 seisuga koosnevad ülejäänud tooraine ja materjalivarud summas **396 153** eurot toiduainete varudest ja muude majandusmaterjalide varudest (31.12.2020 seisuga summas 361 597 eurot).

Kliinikumi käes on vastutaval hoiul tervishoiualase hädaolukorra ravimite varu summas **567 729** eurot (31.12.2020 seisuga summas 521 396 eurot) ja Tervise Arengu Instituudi tuberkuloosiravimite varu summas **174 945** eurot (31.12.2020 seisuga summas 288 079 eurot).

Lisa 6. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

	31.12.2021		31.12.2020		Lisa
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg	
Käibemaks	0	120 938	0	84 073	
Üksikisiku tulumaks	0	2 596 469	0	2 337 524	
Erisoodustuse tulumaks	0	20 040	0	2 988	
Sotsiaalmaks	0	4 541 987	0	4 120 165	
Kohustuslik kogumispension	0	182 664	0	202 444	
Töötuskindlustusmaksed	0	312 059	0	284 257	
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	12 571	0	6 267	
Ettemaksukonto jääk	77 013	0	71 863	0	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	77 013	7 786 728	71 863	7 037 718	3,17

Lisa 7. Investeeringud sidusettevõtjatesse

Kliinikumi poolt asutatud sihtasutused:

1. Sihtasutus Ida-Viru Keskhaigla
2. Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus SA
3. Sihtasutus Eesti Agrenska Fond
4. Sihtasutus Eesti Tervishoiu Pildipank
5. Bengt Björksten Fond

Kõik Kliinikumi poolt asutatud sihtasutused asuvad Eestis.

Kliinikum omab olulist mõju (üldjuhul 20–50% hääleõigust):

1. SA Bengt Björksten Fond (67% hääleõigust), põhitegevusala – edendada ja toetada teaduslikke uuringuid ning anda välja stipendiume, mis on seotud laste allergia või laste mikrobioloogilise ökoloogia uuringute teostamisega. Kliinikumil puudub fondi üle valitsev mõju;
2. SA Ida-Viru Keskhaigla (50% hääleõigust), põhitegevusala – kõrgetasemelise arstiabi andmine ning meditsiini- ja tervishoiualane arendustöö Ida-Viru tervishoiupiirkonnas;
3. SA Eesti Agrenska Fond (33% hääleõigust); põhitegevusala – haiguse või trauma tõttu puude omandanud lastele ja nende vanematele ning lähedastele vajaliku elukvaliteedi tagamine;
4. 4. Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus SA (15% osalust), põhitegevusala – Eesti Vabariigi tervishoiu infosüsteemi komponentide arendamine ja haldamine ja nende tegevuse koordineerimine;
5. SA Eesti Tervishoiu Pildipank (50% osalust), põhitegevusala – tervishoiuteenuste osutamisel vajalike diagnostiliste piltide arhiveerimine ja kuvamine.

Kuna Kliinikum omab eespoolnimetatud sihtasutustes olulist mõju, osalust bilansis ei ole kajastatud (sissemaksed sihtkapitali on kajastatud antud toetuse kuluna).

Lisa 8. Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon				Osaluse määr %	
Registrikood	Nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	31.12.2021	31.12.2020
90007141	SA Tartu Kiirabi	Eesti	kiirabiteenuse osutamine	100	100
10833853	AS Lõuna-Eesti Haigla	Eesti	tervishoiuteenuse osutamine	51	51
11285842	OÜ Pesuring*	Eesti	pesu pesemine	51	51
11005420	OÜ Metsakohvik*	Eesti	toitlustamine	51	51
10351752	AS Valga Haigla	Eesti	tervishoiuteenuse osutamine	51	51
90007862	SA Terve Valgamaa*	Eesti	Elanike tervishoiu tagamine	0	51
10050157	AS Põlva Haigla	Eesti	tervishoiuteenuse osutamine	51	51

*osaluse mõju läbi tütarühingu

Omandatud osalused	Omandatud osaluse määr %	Omandamise kuupäev	Omandatud osaluse soetusmaksumus
Tütarettevõtja nimetus			
AS Lõuna-Eesti Haigla	51	28.02.2014	2 024 950
SA Tartu Kiirabi	100	28.05.2001	810 453
AS Valga Haigla	51	20.12.2016	1 027 790
AS Põlva Haigla	51	10.01.2018	808 681
Kokku			4 671 874

2020. aastal alustati SA Terve Valgamaa likvideerimist, kuna seoses Valga Haigla Apteek OÜ müügiga ei ole võimalik sihtasutusel tegeleda ühe oma põhitegevusega, milleks on apteegiteenuse ja ravimite müügi korraldamise parandamine ja edasiarendamine. SA Terve Valgamaa on likvideeritud 17.03.2021 seisuga.

Lisa 9. Pikaajalised finantsinvesteeringud

Pikaajalised finantsinvesteeringud	31.12.2021	31.12.2020
Aktsiad ja osad	1 981	1 981
Kokku pikaajalised finantsinvesteeringud	1 981	1 981

Kliinikum omab 3100 AS-i Tervisetehnoloogiate Arenduskeskus (endine AS Reprodktiiv-mediitsiini ja -bioloogia Arenduskeskus) aktsiat.

Pikaajaline finantsinvesteering on kajastatud soetusmaksumuses.

Lisa 10. Muud nõuded

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa
Viitlaekumised	161 657	82 217	
Saamata sihtfinantseerimine	1 617 096	1 483 215	21
Lühiajaline deposiit	19 500 000	15 000 000	
Kokku	21 278 753	16 565 432	

Lühiajalisel deposiidil summas 3 000 000 eurot on intressimäär 0,35% aastas ja tähtaeg oktoober 2022 ning summas 16 500 000 eurot on intressimäär 0,4% aastas ja tähtaeg oktoober 2022.

Lisa 11. Kinnisvarainvesteeringud

	Maa	Ehitised	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2019	9 095	2 523 190	2 532 285
Akumuleeritud kulum	0	-216 447	-216 447
Jääkmaksumus 31.12.2019	9 095	2 306 743	2 315 838
Amortisatsioonikulu	0	-68 982	-68 982
Soetusmaksumus 31.12.2020	9 095	2 523 190	2 532 285
Akumuleeritud kulum	0	-285 429	-285 429
Jääkmaksumus 31.12.2020	9 095	2 237 761	2 246 856
Amortisatsioonikulu	0	-68 982	-68 982
Soetusmaksumus 31.12.2021	9 095	2 523 190	2 532 285
Akumuleeritud kulum	0	-354 411	-354 411
Jääkmaksumus 31.12.2021	9 095	2 168 779	2 177 874

	2021	2020
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	111 712	104 760
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	64 769	44 404
Kinnisvarainvesteeringute müügitulu	0	0

Lisa 12. Materiaalsed põhivarad

Põhivara rühm	Maa	Ehitised ja rajatised	Muu materiaalne põhivara				Lõpetamata projektid ja ettemaksed		Kokku
			Arvutid ja arvuti-süsteemid	Masina- ja masinad ja seadmed	Masina- ja seadmed kokku	Lõpetamata projektid	Ettemaksed	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
Saldo 31.12.2020									
Soetusmaksumus	1 528 953	156 609 576	3 404 308	83 251 194	92 097 036	24 060 193	2 301 215	26 361 408	279 026 137
Anvestatud kulum	0	-78 005 579	-2 804 521	-57 952 850	-64 493 475	0	0	0	-143 935 041
Jääkmaksumus	1 528 953	78 603 997	599 787	25 298 344	27 603 561	24 060 193	2 301 215	26 361 408	135 091 096
2021 a. toimunud muutused									
Ostud ja parendused	2 332	250 744	56 308	8 031 599	8 708 813	20 720 079	578 962	21 299 041	30 266 976
Tasuta saadud	0	0	0	258 773	258 773	0	0	0	258 773
Amortisatsioonikulu	0	-5 707 392	-152 020	-5 719 282	-6 256 086	0	0	0	-12 144 608
Mahakandmised (jääkmaksumuses)	0	-1 117	0	-59 664	-132 566	0	0	0	-134 383
Müügid (jääkmaksumuses)	0	0	0	-4 229	-11 981	0	0	0	-11 981
Ümberliigitamised	0	19 979 370	42 480	5 001	47 481	-20 021 851	-1 853 494	-21 875 345	-1 848 494
Saldo 31.12.2021									
Soetusmaksumus	1 531 285	176 806 065	3 478 717	89 641 830	98 077 493	24 758 421	1 026 683	25 785 104	304 621 192
Anvestatud kulum	0	-83 680 463	-2 932 162	-61 968 888	-67 997 098	0	0	0	-153 281 414
Jääkmaksumus	1 531 285	93 125 602	546 555	27 672 942	30 080 395	24 758 421	1 026 683	25 785 104	151 339 778

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna	2021	2020
Masina ja seadmed	98 654	48 337
Transpordivahendid	83 279	20 555
Muud masina ja seadmed	15 375	27 782

Lisa 13. Immateriaalsed põhivarad

	Tarkvara	Serverite litsentsid	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2020				
Soetusmaksumus	13 785 307	209 959	44 257	14 039 523
Akumuleeritud kulum	-7 411 856	-160 985	0	-7 572 841
Jääkmaksumus	6 373 451	48 974	44 257	6 466 682
2021. a. toimunud muutused				
Ostud ja parendused	1 900 988	17 131	76 536	1 994 655
Amortisatsioonikulu	-948 070	-22 923	0	-970 993
Ümberklassifitseerimine ettemaksetest	43 543	0	-43 543	0
Saldo seisuga 31.12.2021				
Soetusmaksumus	15 708 962	227 090	77 250	16 013 302
Akumuleeritud kulum	-8 359 926	-183 908	0	-8 522 958
Jääkmaksumus	7 349 036	43 182	77 250	7 490 344

Lisa 14. Kapitalirendi kohustised

	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi				Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpp-tähtaeg
	31.12.2021	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masina ja seadmed	241 770	49 980	191 790	0	0,86%+6 kuu Euribor	EUR	2026
Masina ja seadmed	140 875	53 965	86 910	0	1,3%+6 kuu Euribor	EUR	2024
Masina ja seadmed	14 332	996	13 336	0	0%	EUR	2023
Masina ja seadmed	6 864	3 857	3 007	0	0%	EUR	2023
Masina ja seadmed	970	970	0	0	0%	EUR	2022
Masina ja seadmed	29 677	23 683	5 994	0	1,95%+6 kuu Euribor	EUR	2023
Masina ja seadmed	5 721	4 740	981	0	0%	EUR	2022
Masina ja seadmed	164 722	17 551	147 171	0	2%	EUR	2026
Masina ja seadmed	28 069	5 776	22 293	0	2%	EUR	2026
Transpordivahendid	5 795	5 795	0	0	0,86%+6 kuu Euribor	EUR	2022
Transpordivahendid	1 890	1 890	0	0	1,25%+6 kuu Euribor	EUR	2022
Transpordivahendid	69 577	18 425	51 152	0	2,19%	EUR	2025
Transpordivahendid	69 578	18 426	51 152	0	2,19%	EUR	2025
Kokku	779 840	206 054	573 786	0			

	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi				Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpp-tähtaeg
	31.12.2020	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masina ja seadmed	291 750	49 980	199 920	41 850	0,86%+6 kuu Euribor	EUR	2026
Masina ja seadmed	194 133	53 258	140 875	0	1,3%+6 kuu Euribor	EUR	2024
Masina ja seadmed	15 328	996	14 332	0	0%	EUR	2023
Masina ja seadmed	10 721	3 857	6 864	0	0%	EUR	2023
Masina ja seadmed	2 130	1 160	970	0	0%	EUR	2022
Masina ja seadmed	39 807	39 807	0	0	1,5%+3 kuu Euribor	EUR	2021
Masina ja seadmed	52 897	23 219	29 678	0	1,95%+6 kuu Euribor	EUR	2023
Masina ja seadmed	4 740	4 740	0	0	0%	EUR	2021
Masina ja seadmed	10 066	4 740	5 326	0	0%	EUR	2022
Transpordivahendid	19 619	13 824	5 795	0	0,86%+6 kuu Euribor	EUR	2022
Transpordivahendid	5 634	3 744	1 890	0	1,25%+6 kuu Euribor	EUR	2022
Transpordivahendid	87 604	18 027	69 577	0	2,19%	EUR	2025
Transpordivahendid	87 604	18 027	69 577	0	2,19%	EUR	2025
Kokku	822 033	235 379	544 804	41 850			

Renditud vara bilansiline jääkmaksumus	31.12.2021	31.12.2020
Masina- ja seadmed	933 905	961 136
Muud varad	143 128	182 583
Kokku	1 077 033	1 143 719

Lisa 15. Kasutusrent

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2021	2020
Kasutusrenditulu	968 504	842 988
Järgmiste perioodide renditulu mittekatkevatest lepingutest	31.12.2021	31.12.2020
12 kuu jooksul	974 392	882 214
Rendile antud varade bilansiline jääkmaksumus		
Kinnisvarainvesteeringud	2 150 558	2 237 761
Muud varad	4 034 701	2 907 634
Kokku	6 185 259	5 145 395

Toodud andmed sisaldavad nii kinnisvarainvesteeringute kui ka materiaalsete põhivarade renditulu. Rendile antud muude varade puhul kajastatakse hoonete jääkmaksmusi, mida osaliselt kasutatakse Kliinikumi poolt ning osaliselt on välja renditud kasutusrendi tingimustel. Jääkväärtuse esitamisel on arvestatud väljarenditud pindade proportsiooni üldpindadesse.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2021	2020
Kasutusrendikulu	1 155 742	1 309 166
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkevatest lepingutest	31.12.2021	31.12.2020
12 kuu jooksul	568 453	1 190 427
1-5 aastat	388 000	388 000

Kliinikumi kontsern on kasutusrendile võtnud ruume, tööriistu, seadmeid ja sõiduautosid.

Olulised rendilepingutega kaasnevad tingimused puuduvad.

Lisa 16. Laenukohustised

Pikaajalised laenud	Saldo 31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alus- valuuta	Tagasimakse tähtaeg	Lisa
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Laen 1 SEB	5 705 600	1 141 200	4 564 400		0,299% +6 kuu euribor	EUR	2026	
Laen 3 Nordic Investment Bank	13 824 138	1 455 172	5 820 688	6 548 278	1,3% + 6 kuu euribor	EUR	2031	
Laen 4 SEB	709 052	90 517	618 535	0	1,5% + 6 kuu euribor	EUR	2024	
Pangalaenud kokku	20 238 790	2 686 889	11 003 623	6 548 278				
Kapitalirendi kohustised	779 840	206 054	573 786	0	0-2,19% + 6 kuu euribor	EUR		14
Laenukohustised kokku	21 018 630	2 892 943	11 577 409	6 548 278				
Pikaajalised laenud	Saldo 31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alus- valuuta	Tagasimakse tähtaeg	Lisa
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Laen 1 SEB	6 846 800	1 141 200	4 564 800	1 140 800	0,299% +6 kuu euribor	EUR	2026	
Laen 2 Luminor Pank AS	43 700	43 700	0	0	0,75% +6 kuu EURIBOR	EUR	2021	
Laen 3 Nordic Investment Bank	15 279 310	1 455 172	5 820 688	8 003 450	1,3% + 6 kuu euribor	EUR	2031	
Laen 4 SEB	799 569	90 517	709 052	0	1,5% + 6 kuu euribor	EUR	2024	
Pangalaenud kokku	22 969 379	2 730 589	11 094 540	9 144 250				
Kapitalirendi kohustised	822 033	235 379	544 804	41 850	0-2,933% + 3 kuu euribor	EUR		14
Laenukohustised kokku	23 791 412	2 965 968	11 639 344	9 186 100				

Pangalaenude laenulepingud sisaldavad muuhulgas teatud tingimusi (*loan covenants*) suhtarvude osas, millele Kliinikumi kontserni finantsnäitajad peavad vastama. Vastasel korral võib olla pangal õigus laen koheselt tagasi nõuda. Seisuga 31.12.2020 vastasid kontserni finantsnäitajad kõikidele laenulepingu tingimustele.

AS Lõuna-Eesti Haigla sõlmis 26.09.2019 laenulepingu AS-iga SEB Pank summas 900 000 eurot. Laenu sihtotstarve on investeerimislaen, 2020. aastal võeti laen kasutusele summas 875 000 eurot. Võetud laenude tagatiseks varasid panditud ei ole.

Lisa 17. Võlad ja ettemaksed

	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi				Lisa
	31.12.2021	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	12 809 264	12 809 264	0	0	18
Võlad töövõtjatele	16 661 294	16 661 294	0	0	19
Maksuvõlad	7 786 728	7 786 728	0	0	6
Muud võlad	13 697 155	9 411 280	4 114 652	171 223	20
Muud viitvõlad	4 282 253	4 282 253	0	0	
Eraldised	9 379 556	5 093 681	4 114 652	171 223	
Intressivõlad	35 346	35 346	0	0	
Saadud ettemaksed	4 304 389	4 304 389	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	4 295 281	4 295 281	0	0	
Muud saadud ettemaksed	9 108	9 108	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	55 258 830	50 972 955	4 114 652	171 223	

	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi				Lisa
	31.12.2020	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	10 271 377	10 271 377	0	0	18
Võlad töövõtjatele	15 126 954	15 126 954	0	0	19
Maksuvõlad	7 037 718	7 037 718	0	0	6
Muud võlad	9 856 841	5 608 588	4 113 388	134 865	20
Muud viitvõlad	3 838 534	3 838 534	0	0	
Eraldised	5 988 951	1 740 698	4 113 388	134 865	
Intressivõlad	29 356	29 356	0	0	
Saadud ettemaksed	3 796 596	3 796 596	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	3 690 106	3 690 106	0	0	
Muud saadud ettemaksed	106 490	106 490	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	46 089 486	41 841 233	4 113 388	134 865	

Muude viitvõlgade all on kajastatud tekkepõhine sotsiaal- ja töötuskindlustusmaks.

Lisa 18. Võlad tarnijatele

Võlad tarnijatele	31.12.2021	31.12.2020
Võlad tarnijatele kaupade ja teenuste eest	10 327 929	9 259 605
Võlad tarnijatele materiaalsete põhivarade eest	2 481 335	1 011 772
Kokku võlad tarnijatele	12 809 264	10 271 377

Lisa 19. Võlad töövõtjatele

	31.12.2021	31.12.2020
Töötasude kohustis	10 098 442	9 112 704
Puhkusetasude kohustis	3 816 532	3 545 506
Kinnipeetud üksikisiku tulumaks	2 343 024	2 069 127
Kinnipeetud kogumispensionimakse	166 521	185 038
Kinnipeetud töötuskindlustusmakse	185 674	166 856
Muud kinnipidamised töötasudest	51 101	47 723
Kokku võlad töövõtjatele	16 661 294	15 126 954

Lisa 20. Eraldised

	31.12.2020	Moodustamine	Ümberklassi- fitseerimine	Kasutamine	Diskonteerimine	31.12.2021
Eraldised kokku	5 988 951	3 489 901	0	-39 351	-59 945	9 379 556
Lühiajalised eraldised	1 740 698	3 377 602	14 732	-39 351	0	5 093 681
Pikaajalised eraldised	4 248 253	112 299	-14 732	0	-59 945	4 285 875
	31.12.2019	Moodustamine	Ümberklassi- fitseerimine	Kasutamine	Diskonteerimine	31.12.2020
Eraldised kokku	3 457 770	2 565 747	0	-25 795	-8 771	5 988 951
Lühiajalised eraldised	3 190 035	2 532 866	-3 956 492	-25 795	84	1 740 698
Pikaajalised eraldised	267 735	32 881	3 956 492	0	-8 855	4 248 253

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustisi, mis on avaldunud enne aruande kuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole täpselt teada.

Juhtkond on kaalunud patsientide poolt esitatavaid võimalikke pretensioone ning pooleliolevate kohtuvaidlustega kaasnevaid võimalikke nõudeid. Pooleliolevate vaidlustega kaasnevate võimalike kahjude hüvitamiseks on moodustatud eraldis.

Eraldisena on kajastatud veel juhatuse liikmete tulemustasu ja ametist lahkumise hüvitis, endistele töötajatele makstav kutsehaigushüvitis ja enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevad teadus-arenduskeskuse kulud. Kutsehaigushüvitiste eraldise arvutamisel on kasutatud Eesti Statistikaameti poolt avaldatud keskmise eluea näitajaid ja kutsehaigushüvitise määratud makseid. Pikaajalise eraldise diskonteerimisel on kasutatud sisemist intressimäära 4%.

Lisa 21. Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

	31.12.2020		Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine			31.12.2021	
	Nõuded	Kohustised	Laekunud	Kajastatud tulemiaruandes		Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
EV Sotsiaalministeerium	1 386 978	0	7 637 364	0	7 827 149	1 576 763	0
Riigi Infosüsteemide Amet	0	0	30 498	0	30 498	0	0
Eesti Vähihaigete Laste Vanemate Liit	0	0	109 707	0	109 707	0	0
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	0	133 865	15 201	149 066	0	0
Kokku	1 386 978	0	7 911 434	15 201	8 116 420	1 576 763	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
EV Välisministeerium	0	61 149	0	0	0	0	61 149
EV Sotsiaalministeerium	0	0	13 760	0	27 260	13 500	
ABBVIE Biopharmaceuticals BMBH Eesti	0	3 802	0	0	240	0	3 562
Eesti Töötukassa	689	0	11 497	0	12 313	1 505	0
Protobios OÜ	0	9 127	0	0	0	0	9 127
University Medical Centre Utrecht	0	21 358	24 920	0	7 705	0	38 573
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	0	0	13 123	13 123	0	0
Eraisik	0	0	0	7 500	7 500	0	0
SA Sünnitusmajade Fond	0	0	0	3 209	3 209	0	0
Terviseamet	0	0	173 520	0	173 520	0	0
Eesti Haigekassa	0	0	18 776	0	37 778	19 002	0
EIT Health e.V.	0	0	3 000	0	6 460	3 460	0
EV Kaitseministeerium	0	0	10 000	0	5 910	0	4 090
EV Haridus- ja Teadusministeerium	0	0	814	0	444	0	370
University of Twente	0	0	169 161	0	2 834	0	166 327
Keskkonna-investeeringute Keskus	0	0	9 500	0	9 500	0	0
Riga Stradinš University	0	707	10 608	0	10 677	0	638
Archimedes SA	0	14 695	0	0	0	0	14 695
Tartu Ülikool	95 548	0	140 443	0	47 761	2 866	0
Unoversity of Tampere	0	129 826	66 253	0	65 138	0	130 941
Eesti Olümpiakomitee		412	0	0	0	0	412
Kokku	96 237	241 076	652 252	23 832	431 372	40 333	429 884
Kõik kokku	1 483 215	241 076	8 563 686	39 033	8 547 792	1 617 096	429 884

	31.12.2019		Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine			31.12.2020	
	Nõuded	Kohustised	Laekunud	Kajastatud tulemiaruandes		Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
EV Sotsiaalministeerium	439 261	1 003	1 323 750	0	2 271 467	1 386 978	0
Abbott Medical Estonia OÜ	0	0	0	37 972	37 972	0	0
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	0	0	37 847	37 847	0	0
Kokku	439 261	1 003	1 323 750	75 819	2 347 286	1 386 978	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
EV Rahandusministeerium	0	33 250	67 863	0	39 964	0	61 149
ABBVIE Biopharmaceuticals BMBH Eesti	0	4 431	0	0	629	0	3 802
Eesti Töötukassa	1 494	0	16 219	0	15 414	689	0
Protobios OÜ	0	9 127	0	0	0	0	9 127
University Medical Centre Utrecht	0	14 372	29 121	0	22 135	0	21 358
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	0	0	21 112	21 112	0	0
Keskkonna-investeeringute Keskus	0	0	8 806	0	8 806	0	0
Riga Stradinš University	0	0	10 608	0	9 901	0	707
Archimedes SA	0	14 695	0	0	0	0	14 695
Karolinska Institutet	0	0	0	1 067	1 067	0	0
Tartu Ülikool	129 275	0	289 041	0	255 314	95 548	0
University of Tampere	0	0	163 642	0	33 816	0	129 826
Eesti Olümpiakomitee	440	0	2 450	0	1 598	0	412
Kokku	131 209	75 875	587 750	22 179	409 756	96 237	241 076
Kõik kokku	570 470	76 878	1 911 500	97 998	2 757 042	1 483 215	241 076

Põhivarade sihtfinantseerimiseks saadud vahendeid on kasutatud tervisekeskuse ja meditsiinilinnaku kolmanda etapi ehituseks ning meditsiiniaparatuuri soetamiseks.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise vahendeid on kasutatud grandiprojektide toetuseks, rahvusvahelistes uuringutes osalemiseks jm tegevuskulude sihtfinantseerimiseks.

Lisa 22. Tulud ettevõtlusest

	2021	2020
Tervishoiuteenuste müük haigekassale	253 659 927	226 541 750
Bilansipäevaks lõpetamata haigusjuhtude mõju	82 316	741 738
Tervishoiuteenuste müük teistele asutustele	12 568 692	11 153 311
Kiirabiteenuse osutamine	20 389 844	20 348 157
Tervishoiuga seotud kauba ja mittemeditsiiniliste teenuste müük	11 127 644	10 775 469
Tervishoiuteenuste müük elanikkonnale	7 740 263	6 675 236
Kokku	305 568 686	276 235 661

Lisa 23. Muud tulud

	2021	2020	Lisa
Kasum materiaaalsete põhivarade müügist	86 299	33 445	15
Rendi-ja üüritulud	968 503	842 988	
Julgeolekuvaru uuendamise ja hoidmise tulud	235 324	217 163	
Kingina saadud raha	10 871	12 910	
Toitlustamisteenuse tulud	1 160 854	1 014 587	
Muude teenuste müügitulud	851 238	305 514	
Transportteenuse tulud	1 949	60 408	
Tegevustoetused riigieelarvest	1 012 072	887 000	
Tegevustoetused omavalitsustelt	30 295	21 660	
Tegevustoetused muudelt asutustelt	83 496	142 025	
Trahvid ja viivised	51 512	101 450	
Muud tulud	80 332	5 907	
Muud äritulud kokku	4 572 745	3 645 057	

Lisa 24. Mitmesugused tegevuskulud

	2021	2020
Üür ja rent	499 862	383 077
Energia	4 207 970	3 380 376
Elektrienergia	2 454 637	2 035 740
Soojusenergia	1 753 333	1 344 636
Kinnistute, hoonete ja ruumide remondikulud	457 745	231 599
Kinnistute, hoonete ja ruumide ülalpidamise kulud	3 348 200	2 677 507
Ravimid	27 888 686	25 164 374
Meditsiinilised materjalid	39 508 397	32 696 922
Tervishoiuteenuste ostukulud	3 002 590	2 623 752
Mitmesugused bürookulud	922 752	1 126 972
Koolituste ja töölähetuste kulud	704 140	461 631
Põhivarade ja kuluinventari remont ja hooldus	2 615 336	2 714 673
Transport ja sõidukite ülalpidamise kulud	1 432 608	1 122 442
Toitlustamine ja toiduained	1 841 580	1 682 801
Infotehnoloogiakulud	2 152 850	1 661 116
Inventar, ameti-eririietus	599 640	280 116
Kaubad müügiks	1 629 598	1 775 840
Uurimis- ja arendustööd	3 218 142	1 335 429
Muude teenuste ostukulud	1 472 755	1 163 604
Kokku mitmesugused tegevuskulud	95 502 851	80 482 231

Lisa 25. Tööjõukulud

	2021	2020
Palgakulu	140 306 128	123 806 322
Sotsiaalmaksud	46 041 742	40 655 036
Kokku tööjõukulud	186 347 870	164 461 358
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	5 361	5 244

Lisa 26. Muud kulud

	2021	2020
Ühingute ja liitude liikmemaksud	64 844	33 968
Antud sihtfinantseerimine, sihtfinantseerimise vahendamine	154 210	50 239
Kahjutasud	404 872	1 540 302
Sisendkäibemaksukulud	17 627 699	15 089 454
Muud	25 023	68 927
Kokku	18 276 648	16 782 890

Lisa 27. Intressikulud

	2021	2020
Intressikulu laenudelt	-167 282	-141 193
Intressikulu kapitalirendi kohustistelt	-12 271	-11 512
Intressikulu muudelt kohustistelt	-2 924	-84
Kokku	-182 477	-152 789

Lisa 28. Muud finantstulud ja -kulud

	2021	2020
Intressitulud	192 246	13 657
Intressituluhoiustelt	129 275	4 698
Muud intressitulud	62 971	8 959
Finantstulud investeringutelt	0	102 680
Finantstulud- ja kulud kokku	192 246	116 337

Finantstuludena investeringutelt on kajastatud tütarettevõtja OÜ Valga Haigla Apteegi müügihinna (135 000 eurot) ja OÜ Valga Haigla Apteek omakapitali (32 320 eurot) vahet müügihetkel.

Lisa 29. Seotud osapooled

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus: **Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum**
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud: **Eesti Vabariik**

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga	31.12.2021	31.12.2020
Juriidilisest isikust liikmete arv	3	3

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2021	2020
Arvestatud tasu	861 101	766 830
Sõiduautode renditasu ja isikliku sõiduvahendi hüvitis	18 827	17 236

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse tegevjuhtkonnale arvestatud tasud ja olulised soodustused. Muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas avalikustatakse, lähtudes avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist, informatsioon nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või kontserni sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele. Tehingutes seotud osapooltega ei ole juhtkonna hinnangul kasutatud turuhindadest erinevaid hindu.

Juhatuse liikmetega teenistuslepingu ennetähtaegsel lõpetamisel kaasneks sõltuvalt aruande kuupäeval kehtinud lepingutele lahkumishüvitise maksmine Kliinikumile 88 500 eurot (3 kuutasu ulatuses), Tartu Kiirabile summas 10 640 eurot (2 kuutasu ulatuses) Lõuna-Eesti Haiglale summas 30 300 eurot (6 kuutasu ulatuses), Valga Haiglale summas 14 000 eurot (4 kuutasu ulatuses). Põlva Haigla juhatuse liikmetele lahkumishüvitist ei maksta.

Lisa 30. Kriisidest tingitud mõju tegevusele

Koroonapandeemia jätkas mõju avaldamist 2021. aasta Kliinikumi tegevusele, COVID-19 haigete ravi nõudis jätkuvalt igapäevatöö ümberkorraldamist. 2021. aasta kevadel pandeemia II ja sügisel pandeemia III laine ajal jõudsimme COVID-19 haigete ravis ka kriitilise piirini, mis takistas olulisel määral plaaniliste haigete ravi ja jõudis lähedale sellele, et oleksime pidanud hakkama piirama ka erakorralist ravi. Siiski õnnestus tagada erakorraline ravi ning tehti ka plaanilist ravi. Võrreldes pandeemiaeelse ajaga oli Kliinikumis 2021. aastal statsionaaris 9% vähem haigeid, kuid enam-vähem sama palju kui 2020. aastal. Ambulatoorse ravitöö maht ei vähenenud. 2021. aasta oli COVID-19 viiruse vastu vaksineerimise aasta. Kliinikumi vaksineerimismeeskonna poolt tehti aasta lõpuks 165 110 vaksineerimist. Kliinikumi majandustegevusele pandeemia märkimisväärset mõju ei avaldanud.

Kliinikumi erakorralise toimepidevuse plaani lähteülesanne tugineb kahele stsenaariumile – ravimite, meditsiiniliste tarvikute ja muude kulumaterjalide tarneraskused tulenevalt Ukraina sõjast ning otsesest sõjalise konflikti ohust. Oleme seadnud eesmärgiks tarneraskuste korral 3-kuulise autonoomse vastupidamise ja otsese sõjalise konflikti korral 7-päevase autonoomse vastupidamise. Oleme koostanud plaani kõikide tugiteenuste (side, elekter, soojus, jahutus, vesi- ja kanalisatsioon, hapnik, toit jms) toimimiskindluse tagamiseks. Samuti oleme otsustanud Kliinikumi toimimise tagamiseks suurendada apteegilao, majanduslao, laboritarvikute ja ortopeedias kasutatavate implantaatide, tarvikute ja proteeside laovarukuni kahe kuu vajaduse katteks, summas orienteeruvalt 4 miljonit eurot. Tekitame valmiva lastekliiniku hoone keldrisse varjendi ravivoodite evakueerimiseks. Soetame evakueerimiseks juurde päästelohisteid.

Lisa 31. Bilansiväline vara

Kuludesse on kantud soetusmaksumuses:	31.12.2021	31.12.2020
Väheolulise maksumusega väikevara kokku:	1 827 794	1 070 628
sh meditsiiniline väikevara	1 221 606	644 809
sh infotehnoloogiline väikevara	284 098	234 934
sh muu mittemeditsiiniline väikevara	322 090	190 885

Kliinikumi kasutuses on meditsiinilist aparatuuri tasuta kasutamise lepingute ja hoiulepingute alusel kokku summas	31.12.2021	31.12.2020
	253 187	253 187

Lisa 32. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi bilanss

	31.12.2021	31.12.2020
VARAD		
Käibevarad		
Raha	24 173 018	40 562 717
Nõuded ja ettemaksed	42 479 204	33 184 788
Varud	5 314 510	6 112 311
Käibevarad kokku	71 966 732	79 859 816
Põhivarad		
Finantsinvesteeringud	4 673 854	4 673 854
Nõuded ja ettemaksed	96 091	61 814
Kinnisvarainvesteeringud	27 316	28 525
Materiaalsed põhivarad	138 123 267	122 120 406
Immateriaalsed põhivarad	7 446 670	6 425 244
Põhivarad kokku	150 367 198	133 309 843
VARAD KOKKU	222 333 930	213 169 659
KOHUSTISED JA NETOVARA		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	2 596 372	2 596 372
Võlad ja ettemaksed	39 169 590	34 268 502
Eraldised	5 086 626	1 715 023
Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	429 884	241 076
Lühiajalised kohustised kokku	47 282 472	38 820 973
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	16 933 365	19 529 738
Eraldised	4 223 140	4 188 441
Pikaajalised kohustised kokku	21 156 505	23 718 179
KOHUSTISED KOKKU	68 438 977	62 539 152
Netovara		
Sihtkapital	33 773 392	33 773 392
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	116 857 115	112 433 242
Aruandeperioodi tulem	3 264 446	4 423 873
NETOVARA KOKKU	153 894 953	150 630 507
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU	222 333 930	213 169 659

Lisa 33. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi tulemiaruanne

	2021	2020
Annetused ja toetused	7 957 337	2 749 489
Tulud ettevõtlusest	253 698 389	227 976 438
Muud tulud	3 604 277	2 729 099
Kokku tulud	265 260 003	233 455 026
Mitmesugused tegevuskulud	-87 718 493	-74 040 652
Tööjõukulud	-145 778 683	-128 366 356
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-11 866 860	-11 211 409
Muud kulud	-16 668 331	-15 294 939
Kokku kulud	-262 032 367	-228 913 356
Põhitegevuse tulem	3 227 636	4 541 670
Intressikulud	-154 482	-128 273
Muud finantstulud ja -kulud	191 292	10 476
Aruandeaasta tulem	3 264 446	4 423 873

Lisa 34. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi rahavoogude aruanne

	2021	2020
Rahavood majandustegevusest		
Põhitegevuse tulem	3 227 636	4 541 670
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	11 866 860	11 211 409
Kapitaliseeritud kulud	-87 877	-86 727
Kasum põhivarade müügist	-9 396	-13 307
Tuludesse kantud sihtfinantseerimine	-7 957 337	-2 749 489
Muud mitterahalised tehingud põhivaradega	122 399	-75 819
Eraldiste moodustamine	3 489 901	2 565 747
Muud mitterahalised tehingud	-21 253	-12 248
Nõuete ja ettemaksete muutus	-9 743 654	-14 723 352
Varude muutus	797 801	-1 759 991
Kohustiste ja ettemaksete muutus	3 839 995	8 687 323
Makstud intressid	-148 428	-171 836
Sihtotstarbelised laekumised	627 698	571 531
Rahavood majandustegevusest kokku	6 004 345	7 984 911
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekumised sihtfinantseerimisest	7 911 434	1 274 540
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-27 838 093	-22 091 348
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	17 625	28 199
Laekunud intressid	111 363	4 071
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-19 797 671	-20 784 538
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-2 596 373	-2 614 372
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-2 596 373	-2 614 372
Rahavood kokku	-16 389 699	-15 413 999
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	40 562 717	55 976 716
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-16 389 699	-15 413 999
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	24 173 018	40 562 717

Lisa 35. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi netovara aruanne

	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	Kokku netovara
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2019	33 773 392	118 568 530	152 341 922
Aruandeaasta tulem	0	4 423 873	4 423 873
Saldo 31.12.2020	33 773 392	122 992 403	156 765 795
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	-4 671 874	-4 671 874
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	7 580 002	7 580 002
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2020	33 773 392	125 900 531	159 673 923
Aruandeaasta tulem	0	3 264 446	3 264 446
Saldo 31.12.2021	33 773 392	129 164 977	162 938 369
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	-4 671 874	-4 671 874
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	5 813 681	5 813 681
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2021	33 773 392	130 306 784	164 080 176

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 31.03.2022

sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum (registrikood: 90001478) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ILONA PASTARUS	Juhatuse liige	31.03.2022
ANDRES KOTSAR	Juhatuse liige	31.03.2022
PRIIT PERENS	Juhatuse liige	31.03.2022
JOEL STARKOPF	Juhatuse liige	31.03.2022

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum ja tema tütarettevõtjate (koos Kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2021 ning konsolideeritud tulemiaruanne, konsolideeritud rahavoogude aruanne ja konsolideeritud netovara muutuste aruanne eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum ja tema tütarettevõtjate (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2021 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperthe eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub majandusaasta aruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka audiitoritegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud; ja
- tegevusaruanne koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt;

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Kontsernist ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes ja muus informatsioonis, millest saime teadlikuks enne käesoleva audiitori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama Kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjaspepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks Kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärt kahtlust Kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada Kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

/digitaalselt allkirjastatud/
Laile Kaasik
Vandeauditor, litsents nr 511

LK Konsultatsioonid OÜ
Tegevusluba nr 290
Pärnu mnt 12, 10146 Tallinn

31. märts 2022

Audiitorite digitaalallkirjad

sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum (registrikood: 90001478) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LAILE KAASIK	Vandeaudiitor	31.03.2022

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Haiglaravi	8610	Jah
Eriarstiabi	8622	Ei
Hambaravi	8623	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7319401
Faks	+372 7319402
E-posti aadress	kliinikum@kliinikum.ee
Veebilehe aadress	www.kliinikum.ee